Jaarverslag 2024

Inhoudsopgave

01 **00 Voorwoord**

02 **01 Het jaar 2024**

03 **02 Impact**

04 **03 Bestuursverslag**

05 **04 Jaarrekening**

00 Voorwoord

Het jaar 2024 was aan alle kanten een onrustig jaar. De oorlog in Israël en Gaza, Oekraïne en de verkiezingen in Amerika domineerden de kranten en journaals. En wie wat verder keek, zag ook in andere delen van de wereld en in ons eigen land de onzekerheid toenemen.

Want ook dichter bij huis, in de mediawereld, was het niet bepaald een rimpelloos jaar. We hebben het rapport van de Commissie-Van Rijn gehad, over sociale veiligheid op de werkvloer binnen de publieke omroepen. Er zijn veel onzekerheden rond het nieuwe kabinet en de aangekondigde forse bezuinigingen en er is een luide roep om een nieuw publiek bestel. Kortom, veel om je zorgen over te maken.

Hoe kijk je dan terug op zo'n jaar? Wat mij helpt, is zoeken naar voorbeelden van hoop. En die waren er gelukkig óók! Met elkaar hebben we vanuit de EO hard gewerkt aan mooie content, hebben we geïnvesteerd in het opbouwen van community's en hebben we ons netwerk van betrokken mensen, organisaties en ondernemers kunnen uitbouwen. We doen het steeds meer met elkaar, met als lichtend voorbeeld de niet aflatende steun voor de EO-Jongerendag. En kijk naar de grote impact die een EO-serie als De Joodse Raad had. Hoe we bezig zijn om met DIT een sterk journalistiek platform op te bouwen. Het is hoopvol te merken dat niet alleen trouwe EO-leden dat waarderen, maar dat die waardering uit de breedte van de samenleving komt. In de top 10 van hoogst gewaardeerde programma's van 2024 op NPO Start staan drie EO-programma's: Handen aan de couveuse (8,8), Op de spoed (8,5) en De Joodse Raad (8,5).

En soms zit de hoop in ogenschijnlijk kleine dingen. Ik was voor het programma Kerst onder vuur in Kramatorsk (Oekraïne). De stad ligt dicht bij het front en de meeste mensen zijn gevlucht. Op een paar – met name ouderen – na. Op een vroege zondagochtend, zo tegen half zeven, wandelde ik door de stad. Het was een onrustige nacht geweest, waarin regelmatig het luchtalarm was afgegaan en er vlakbij een inslag was. Ineens was ik getuige van een wonderlijk tafereel: terwijl de eerste sneeuw uit de hemel dwarrelde, was een oud echtpaar krokusbolletjes aan het poten in de aarde voor een flatgebouw.

Zonder dat deze mensen wisten of ze dit voorjaar hier nog wel zouden wonen, stopten zij krokusbollen in de grond. Ik vond het een ontroerend beeld. Het liet voor mij iets zien van hoe God naar deze wereld kijkt. Hoe Hij deze geschonden aarde op een dag heel zal maken. Alsof Hij zelf zei: "Geloof Me, het komt goed." Vanuit het geloof dat God ons kwetsbare werk zegent, gaan we het nieuwe jaar in.

Arjan Lock
Directeur EO

01 Het jaar 2024

In dit hoofdstuk nemen we je mee langs enkele belangrijke thema's en gebeurtenissen voor de EO.

2024 was een jaar waarin veel in beweging was; als samenleving lijken we onze ankers meer en meer te verliezen. Dat geldt ook voor de publieke omroep, en als EO staan we hier niet buiten. Tegelijkertijd ervaren we houvast in onze identiteit, in hoopvolle verhalen die te maken hebben met Jezus, en in het blijvende gesprek met elkaar. Het was een jaar waarin we voortbouwden met sterke titels, maar waarin we ons ook klaarmaakten voor de toekomst. In de huidige concessieperiode van de landelijke publieke omroepen, die afgelopen jaar verlengd werd met twee jaar, hebben we gebouwd aan een helder onderscheidend profiel, maatschappelijke verankering en een betrokken doelgroep. In 2024 hebben we hier nog meer focus in aangebracht. Het belang daarvan werd afgelopen jaar benadrukt door de onzekerheid in de politiek en de voornemens van het nieuwe kabinet die in 2024 gepresenteerd werden. Die focus was ook nodig vanwege verkenningen op het gebied van een mogelijk nauwere samenwerking met andere omroepen in bijvoorbeeld 'omroephuizen'.

Afgelopen jaar hebben we ook verder gebouwd aan onze interne cultuur. Al in 2023 hebben we een strategisch eigenaar Mens & Cultuur aangesteld, die verantwoordelijk is voor een sociaal veilige werkcultuur. Het belang van aandacht voor de interne cultuur werd versterkt door het verschijnen van het rapport van de Commissie-Van Rijn. Na het overkoepelende plan van aanpak van de NPO en de omroepen hebben we als EO een eigen plan van aanpak geschreven. Acties die daaruit voortkomen en waarmee we aan het werk zijn, zijn de vernieuwde Gedragscode, gesprekken over houding en gedrag in de teams en een vernieuwd medewerkersonderzoek

Om als organisatie meer gefocust en efficiënter te werken, zijn we een aantal jaren geleden aan de slag gegaan met het opstellen en monitoren van jaardoelen en succescriteria. De nieuwe overlegstructuur die is ontstaan met de sessies waar de doelen en succescriteria worden benoemd, levert een betere samenwerking op. Collega's horen van elkaar waar ze mee bezig zijn en denken met elkaar na hoe ze elkaars werk kunnen aanvullen en versterken. Deze werkwijze blijkt productief en we worden er ook steeds beter in met elkaar, al blijft deze nieuwe werkwijze ook een investering in tijd.

In dit hoofdstuk lichten we deze en andere belangrijke thema's en gebeurtenissen voor de EO uit het afgelopen jaar toe. Dit doen we aan de hand van de jaardoelen die we onszelf hadden gesteld, en een korte blik naar buiten.

1.1 Om ons heen

De situatie in de wereld was in 2024 onrustig. Naast de oorlog in Oekraïne, maakte de situatie in Israël en Gaza veel los. We hebben in onze content op verschillende manieren aandacht besteed aan het wereldnieuws. Zo schoof een jaar na de aanslagen van 7 oktober 2023 presentator Kefah Allush, die geboren is in de Palestijnse stad Nablus, aan bij De Ongelooflijke Podcast om zijn ervaringen rondom het conflict in het Midden-Oosten te delen. In Pasen onder vuur en Kerst onder vuur waren de indringende verhalen te zien van mensen die zelf de gevolgen van oorlog ondervinden.

1.2 Bij de NPO

Het afgelopen jaar was een complex jaar, waarin er veel speelde tussen de omroepen, de NPO en de politiek. Een jaar dat om veel strategisch nadenken vroeg als het gaat om de toekomst van het publieke bestel als geheel, en de toekomst van de EO. Als EO hebben we ervoor gekozen om heel actief bezig te zijn met deze vraagstukken en zijn we voortdurend in gesprek gebleven. Arjan Lock voerde deze gesprekken niet alleen als directeur van de EO, maar was ook nauw betrokken in de processen als voorzitter van het College van Omroepen. We lichten drie grote dossiers uit:

Rapport Commissie-Van Rijn

In februari werd het rapport van de Commissie-Van Rijn (Onderzoekscommissie Gedrag en Cultuur Omroepen – OGCO) gepubliceerd, over het onderzoek naar grensoverschrijdend gedrag bij de publieke omroepen. Als EO kwamen we positief naar voren in het rapport, maar ook bij ons is er verbetering mogelijk. Naar aanleiding van het OGCO-rapport zijn de NPO en de omroepen gezamenlijk tot een overkoepelend plan van aanpak gekomen waarin acties zijn opgenomen om opvolging te geven aan de aanbevelingen uit het rapport.

Vervolgens hebben we ook een plan gemaakt voor de EO. In ons plan kijken we terug en reflecteren we op onze organisatiecultuur om dieperliggende patronen naar boven te halen om te bepalen welke cultuurverandering nodig is. We identificeerden risico's en beschreven de genomen maatregelen en gemaakte plannen om die risico's te verkleinen. Daarnaast beschreven we acties die de EO onderneemt of al heeft ondernomen om verder te bouwen aan een sociaal veilige werkomgeving. Met daarbij een tijdspad en duidelijkheid over de verdeling van verantwoordelijkheden.

Dit alles heeft geleid tot gesprekken met presentatoren, training van onze teamcoaches en een vernieuwde Gedragscode die is opgesteld met een brede groep medewerkers.

Daarnaast werden alle medewerkers gevraagd om de e-learning Respectvol Samenwerken te voltooien. De e-learning komt voort uit het Mediapact dat alle omroepen hebben getekend en stimuleert het gesprek over prettig en veilig samenwerken. Het geeft inzicht vanuit diverse perspectieven, ook die van de omstander. 83% van de medewerkers heeft deze e-learning ingevuld.

In de teams zijn op regelmatige basis gesprekken gevoerd over de onderlinge samenwerking. Ook startten we een vernieuwd medewerkersonderzoek, dat we elk kwartaal herhalen. In 2025 gaan we verder met het bouwen aan een sociaal veilige werkomgeving.

Nieuw bestel

Het afgelopen jaar kwam het kabinet met nieuwe plannen die vragen om een vernieuwing van ons publieke bestel. Dit gaat onder andere over bestuurlijke beheersbaarheid, externe pluriformiteit, de digitale transitie – waarin we als EO gelukkig vooroplopen – en over rolduidelijkheid tussen de NPO en de omroepen: wie gaat er over het geld en de inhoud? Helder is dat er in de toekomst minder geld gaat naar de omroepen. Bezuinigingen die er onder andere toe leiden dat omroepen meer moeten gaan samenwerken, bijvoorbeeld in zogenoemde ‘omroephuizen’. Zo’n nauwe samenwerking betekent geen fusie. Wij zetten erop in om onze eigenheid te behouden, met een heldere missie en identiteit. Ook willen we een vereniging met leden blijven. We krijgen er mogelijk wel ‘huisgenoten’ bij, met wie we op bepaalde vlakken intensiever zullen gaan samenwerken. Hoe dat er precies uit gaat zien en met welke omroep(en) we mogelijkheden zien, kreeg in de tweede helft van 2024 veel aandacht in interne gesprekken, maar ook in gesprekken tussen de omroepen. In 2025 komt er meer duidelijkheid.

Toekomst van het medialandschap

Ten slotte: in een medialandschap dat in rap tempo verandert, groeit het besef dat we – om relevant te blijven als omroepen en als NPO – de handen ineen moeten slaan. Er is daarom een gezamenlijk strategietraject gestart, waaraan de EO in 2024 een forse bijdrage leverde. In december 2024 werd het traject Voortdurend in verbinding afgerond. Het doel van dit traject was om beter te weten wat er leeft in de samenleving en beter te meten welke doelgroepen we wel of niet bereiken. Ook werd er gekeken naar het gebruik van platformen van derden om content te distribueren en besteedden we aandacht aan het versterken van NPO Luister en NPO Start. Daarnaast zijn er werkgroepen gestart, waaronder een werkgroep met mensen uit verschillende omroepen rondom de vraag hoe we als publieke omroep in de toekomst willen omgaan met Artificial Intelligence (AI).

1.3 Bij de EO

Een van de meest bijzondere dingen van werken bij de EO is dat we dat doen vanuit een gedeelde missie. Om onze missie concreet en meetbaar te maken, hebben we haar vertaald in een jaarplan met jaardoelen. Deze jaardoelen gaan over de hele organisatie, concreet gemaakt in succescriteria. De teams gaan daarmee aan de slag en vertalen de jaardoelen naar hun eigen werk. Ieder kwartaal wordt er in de organisatie een tussenstand en een terugblik gedeeld. Deze manier van werken heeft veel voordelen, onder andere dat we als organisatie als geheel veel nauwer betrokken zijn bij elkaars werk en er zo onderlinge samenwerkingen ontstaan. Het versterkt het gevoel dat we sámen aan de EO bouwen. Zo meten en weten we of we op de koers liggen die we in ons meerjarenbeleid hebben vastgesteld. Hieronder lichten we de resultaten van onze jaardoelen van 2024 kort toe. Een overkoepelend doel was om als christelijke omroep relevanter dan ooit aanwezig te zijn.

Jaardoel cultuur

In 2024 startten we voor het eerst met het jaardoel cultuur: '*Je voelt je gezien en gehoord bij de EO. Je ervaart betrokkenheid en duidelijkheid in je dagelijks werk.*' We werkten hard aan onze cultuur en zetten belangrijke stappen. We begonnen met een gedegen eigen plan van aanpak, als uitwerking van het overkoepelende plan van de NPO en de omroepen om te werken aan een sociaal veilige werkcultuur. Een aantal elementen daaruit hebben we al verwezenlijkt of zijn in gang gezet. Eind september startten we met een nieuw medewerkersonderzoek. Voorheen legden we eens in de twee jaar een lange vragenlijst voor. Vanaf afgelopen jaar houden we ieder kwartaal een korte enquête onder alle medewerkers. Elk kwartaal zal een eigen thema hebben. We begonnen met het thema 'sociale veiligheid', met als doel op te halen hoe de sociale veiligheid bij de EO op dit moment wordt ervaren. Dit werd met het gemiddelde cijfer van 8,2 beantwoord. Ruim 80% van de medewerkers nam deel aan het onderzoek.

In de herfst werd daarnaast een vernieuwde Gedragscode gepresenteerd, waarin wordt beschreven hoe onze houding en ons gedrag naar elkaar moeten zijn. Die Gedragscode wordt in alle teams besproken, met een eerste sessie geleid door Bert van Leeuwen. Ook is de zorgstructuur in kaart gebracht. Deze zal in het eerste kwartaal van 2025 met de organisatie worden gedeeld.

Jaardoel herkenbaarheid

In 2024 brachten we nog meer focus aan op het vlak van herkenbaarheid door ons het volgende doel te stellen: 'Het brede midden van Nederland ervaart dat de EO op de thema's Geloven en vragen, Hier en nu, Oog voor anderen en Afscheid en rouw voor hen persoonlijk of voor de samenleving van toegevoegde waarde is.'

Hierin zijn grote stappen gezet: bijvoorbeeld door nieuwe titels zoals Op de spoed binnen het thema Oog voor anderen. Ons interactieve platform DIT, dat verschillende journalistieke titels aan elkaar verbindt, won de prestigieuze Prix Italia. Er wordt volop gezocht hoe we ons ook in de breedte steeds verder kunnen ontwikkelen en lineair en online hand in hand kunnen laten gaan. Qua impact scoorden we afgelopen jaar heel hoog in de lineaire metingen van de NPO (85%) – en we zien groei in ons marktaandeel.

Tegelijkertijd zijn we bezig met een beweging van lineair naar online, en kost dat ook iets. Dat zien we bijvoorbeeld op NPO 2, waar het bereik afneemt. Dat wordt gecompenseerd aan de online kant, waar de cijfers echt goed zijn. Zo behaalde De Verandering op YouTube 4.988.547 weergaven. De betrokkenheid op onze website eo.nl is groot, en op ons YouTube-kanaal halen we cijfers die ver boven verwachting zijn. Het goed meten van de online impact is nog wel een zoektocht die dit jaar doorgaat, hoewel we ons ook realiseren dat niet alles in cijfers te vangen is. Onze zichtbaarheid en herkenbaarheid als omroep realiseren we ook door te werken vanuit onze EO-waarden: hoopvol, oprecht en uitnodigend. Veel teams hebben stappen gezet om deze merkwaarden door te laten klinken in de content die ze maken. Van onder andere externe partijen en stakeholders horen we terug dat we herkend worden als een onderscheidende omroep met een sterke identiteit. Daar zijn we trots op.

Jaardoel betrokkenheid

Om relevant en diep verankerd te zijn in onze samenleving, is het van belang om de betrokkenheid van onze doelgroepen te verhogen. We wilden dat er op een eenvoudige manier vriendenacties opgetuigd kunnen worden. Dit is een initiatief waarbij betrokken EO-kijkers worden gestimuleerd om actief bij te dragen, bijvoorbeeld door mee te denken, input te geven of tijd en middelen te delen. Ook wilden we dat onze doelgroepen kunnen inloggen op onze website, en dat bladen een deel van hun content op een exclusieve manier online kunnen aanbieden aan lezers. Om dat mogelijk te maken, bleken er grotere veranderingen nodig in de technische systemen van eo.nl dan verwacht. In 2024 zijn deze systemen op de juiste manier ingericht. We hebben als organisatie op een nieuwe manier leren denken. Inmiddels staat er een prachtige basis waarop we in 2025 kunnen voortbouwen.

Jaardoel commerciële groei

In 2024 was er een stevige groei in verenigingsinkomsten nodig. Dit vroeg om een nieuwe manier van werken: het vinden van inkomsten is niet alleen meer de verantwoordelijkheid van Team Commercie. De contentteams moeten hier zelf ook mee aan de slag. Juist ook vanuit die

teams willen we kansen creëren. Om dit mogelijk te maken, hebben we in 2024 een 'toolkit' gebouwd voor de teams: generieke modellen die zij in kunnen zetten om bijvoorbeeld microdonaties op te halen bij een nieuwsbrief. Die toolkit is er nu, maar dit vraagt om een verandering van denken en een verandering in het werkproces van de teams. Dat is een leerproces dat nog tijd nodig heeft. Als we kijken naar het laatste kwartaal van 2024 zien we nu al resultaten. Dat smaakt naar meer.

Een prachtig voorbeeld van voortbouwen op de lessen van eerdere jaren was de financiering van de EO-Jongerendag 2024. Waar de verwachting was dat het best pittig kon worden om dit evenement voor het derde jaar op rij via fundraising te financieren, bleek juist dat het makkelijker is geworden om mensen aan ons te binden en samen te werken met stakeholders. Dit nemen we mee in toekomstige campagnes en verdere samenwerkingen.

Jaardoel maakproces

Voor ons maakproces stelden we ons het volgende doel: 'We leren van elkaars kennis & ervaring met als doel dat het maakproces van lineair, on-demand, online en print verbonden, stabiel en toekomstgericht is.' We kijken terug op een jaar waarin er mooie bruggen geslagen zijn in het maakproces. Zo hebben makers meer contact met elkaar. Dat hebben we op verschillende manieren gestimuleerd. In het klein gebeurde dit tijdens een tweewekelijks contentlab, waarbij makers samenkwamen om geïnspireerd te worden, te experimenteren en op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen. In het groot gebeurde dit tijdens een makersmiddag, waarbij het netwerken en ontdekken wat je van elkaar kunt leren centraal stond. Ook wordt er in de edit-straat – voorheen een puur lineaire makersplek – nu volop voor online gemonteerd op speciale werkplekken, waardoor verbinding ontstaat.

Op het vlak van innovaties was het een jaar van grote diversiteit: van gastenselectie met AI, AI-gegenereerde video's tot aan experimenten met virtuele presentatoren en kerkdiensten in de 'Metaverse'. We hebben als EO veruit de meeste OCW-gefinancierde innovaties binnen de publieke omroep lopen. In 2024 hebben we ook richtlijnen en een ethische code opgesteld rondom het gebruik van AI. Deze waarborgt dat we in alles wat we ondernemen trouw blijven aan onze kernwaarden en aan onze visie op de wereld en de mensen om ons heen. Ook kijken we vooruit naar dit jaar, waarin we een aantal innovaties die in 2024 zijn gestart, verder willen brengen en integreren in ons werkproces.

Op het gebied van de beheersing van risico's rondom privacy en het stabiel produceren van content in het maakproces zijn ook stappen gezet. Ook is de beweging ingezet om samen met de VPRO op te trekken in de AVID inkoop & beheer.

Afsluitend hebben we een grote beweging ingezet om ook meer financiële middelen vanuit OCW te verleggen van lineair naar online. Zo gaat nu 51% van de Nederland Zingt-begroting naar online en verschuiven we ook tonnen bij onze andere grotere online community's, zoals Ik mis je en Blauw Bloed. Dit geeft de nodige productionele uitdagingen, omdat je lineaire content

met minder budget gaat maken. Al met al hebben we van operatie tot strategie en van risico tot innovatie flinke stappen gezet om de definitieve omslag te kunnen maken naar 360-graden-werken. Dit is een manier van werken waarbij je alle perspectieven betrekt.

1.4 Samenwerkingen

Organisaties en omroepen

We hebben een mooie, duurzame samenwerking met het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap (NBG). In april bestendigden we die relatie met een intentieverklaring rondom een intensievere samenwerking op het vlak van digitale innovatie en de Bijbel. Zo hopen we elkaars missie te verstevigen. De eerste concrete stap die we in 2024 zetten, was Bijbel Lab: een online omgeving waar Bijbel en AI samenkomen. De hackathon die we samen organiseerden, haalde zelfs het NOS-Journaal.

Een ander mooi voorbeeld is de samenwerking met de omroepen BNNVARA en Omroep ZWART. Samen hebben we een schaarse plek bemachtigd in het internationale IBC Accelerator Media Innovation Programme voor innovatie rondom AI en doelgroepen.

Ondernemers

In 2024 is er hard gewerkt aan het netwerk van ondernemers waarmee we samenwerken. Dit netwerk groeide met 55 ondernemers naar circa 220. Met een deel ervan lanceerden we het boek Moedig Leiderschap. Mede dankzij dit sterke netwerk werd de EO-Jongerendag mogelijk gemaakt. In de komende jaren willen we in onze kerstcampagnes ook samen met onze ondernemers bouwen, omdat we zien dat samenwerken met mensen met wie je een missie deelt je boodschap versterkt.

Overige samenwerkingen zijn te vinden in Hoofdstuk 2 Impact.

1.5 Content

De Joodse Raad

Enorme indruk maakten we het afgelopen jaar met de dramaserie De Joodse Raad. De serie ontving lovende kritieken en trok met de eerste uitzending al direct 1,4 miljoen kijkers. In juni werd de serie bekroond met de Zilveren Nipkowschijf. In september won De Joodse Raad het Gouden Kalf voor Beste Dramaserie en Beste Scenario Dramaserie. Ook won de serie de Gouden Televizier-ring Impact.

De serie maakte veel los in Nederland. Zo verscheen er lesmateriaal rond De Joodse Raad en veranderde voor veel mensen het beeld van de Joodse Raad dat na de oorlog was ontstaan. De serie werd in de Tweede Kamer besproken en onderstreept het belang van de publieke omroep.

Laatste uitzending Op1

Vlak voor de start van 2024 werd bekendgemaakt dat de dagelijkse talkshow Op1, die we in samenwerking met BNNVARA, Omroep MAX en WNL maakten, voor de zomer zou stoppen. Op 13 juni stopte het programma definitief.

Journalistieke prijs voor DIT

Ons journalistieke platform DIT won afgelopen jaar de prestigieuze Prix Italia in de categorie Digital Factual. De prijs wordt jaarlijks uitgereikt aan de beste radio-, televisie- en digitale producties van de Europese publieke omroepen. Ook won DIT bij de Dutch Interactive Awards 2024 de Silver Award in de categorie Communities.

Overige content is te vinden in Hoofdstuk 2 Impact.

1.6 Afscheid

Overlijden Arie van der Veer

Op 14 september 2024 overleed dominee Arie van der Veer op 82-jarige leeftijd. Arie van der Veer was als erelid, oud-voorzitter, predikant en presentator van grote waarde voor de EO en haar missie. Hij was presentator van het programma Nederland Zingt en actief als spreker in de programma's De Kapel en Nederland zingt op zondag. Op de radio verzorgde hij jarenlang de rubriek De Bijbel open. Zijn overlijden maakte veel indruk op ons als EO en op veel van onze betrokken leden. Het gevoel dat overheerste, was dankbaarheid voor wie hij was als mens, voor de enorme betekenis van zijn werk voor de EO, het land en het voorbeeld dat hij voor veel EO-medewerkers was. Op 21 september zonden we een speciale uitzending van Nederland Zingt uit. In hoofdstuk 2.5 belichten we de online impact van zijn overlijden.

Afscheid Alfred Edelstein en Karin van Coeverden

In oktober namen we afscheid van Alfred Edelstein, die met pensioen ging, en Karin van Coeverden van de Joodse redactie (Joodse Omroep). Na hun vertrek is de Joodse programmering ondergebracht in het thema Geloven en vragen. De taken van hoofdredacteur Alfred Edelstein zijn overgenomen door Rachel Levy.

02 Impact

De EO wil als omroep midden in de samenleving staan. Met onze verhalen over geloof, hoop en liefde willen we impact hebben door echte gesprekken te stimuleren, zodat mensen oog krijgen voor elkaar.

Dit doen we vanuit een duidelijke missie. Wij geloven in Gods liefde voor iedereen en wij willen Jezus volgen. Dit maken we zichtbaar voor een breed publiek en met hen willen we ook de verbinding aangaan. Dit vraagt om kennis van de doelgroep en een heldere inhoudelijke structuur, waarbij we keuzes durven maken.

2.1 Algemeen

Uitgelicht: De Joodse Raad

Bekijk video

De Joodse Raad

2024 was voor de EO vooral het jaar van *De Joodse Raad*. Deze historische dramaserie over het leven onder de Duitse bezetter trok wekelijks meer dan een miljoen kijkers. De impact van deze serie was immens, met vele positieve reacties en een uitgebreid pakket aan bijbehorende initiatieven.

AD*-recensent** Angela de Jong noemde de serie “het beste en indrukwekkendste wat afgelopen jaar op tv was, en misschien wel langer”. In ***NRC schreef recensent Wilfred Takken: “In *De Joodse Raad* voel je de angst, de chaos, en de wanhopige pogingen om er enige ordening en zin in te ontdekken.”

Het Parool omschreef de serie als een “oncomfortabele, verpletterende kijkervaring”. Mark Moorman van ***de Volkskrant*** gaf de serie 5 sterren: “De nadruk die *De Joodse Raad* legt op het maken van keuzen onder de moeilijkste omstandigheden, maakt het een volstrekt relevante serie voor dit moment.”

Verzoening

De impact van de serie gaat verder dan alleen de hoge kijkcijfers. Een paar voorbeelden:

- Samen met de NPO heeft de EO een **lespakket** ontwikkeld, waarin dieper wordt ingegaan op de historische gebeurtenissen die in de serie te zien zijn. Leerlingen leren over de historische Joodsche Raad zelf, maar worden ook gemotiveerd om zich in te leven in mensen wier leven bedreigd wordt tijdens een oorlog.
- Naar aanleiding van *De Joodse Raad* is de mening van **opperrabijn Binyomin Jacobs** aanzienlijk veranderd. Dat bracht een verzoening teweeg tussen hem en Rob Oudkerk, de kleinzoon van David Cohen. Dit bijzondere moment ontstond naar aanleiding van een speciale viewing bij de EO in november 2023. Jacobs: “We hebben elkaar de hand geschud. En dat was een heel emotionele hand. Voor hem, omdat hij als kleinzoon jarenlang verketterd is in de Joodse gemeenschap. En voor mij, omdat ik hem ten onrechte had veroordeeld. Ik wist ook helemaal niet dat zijn moeder zo veel mensen had gered. We zijn daarover in gesprek geraakt. En daarna zijn we vrienden geworden.”
- De organisatie Joods Maatschappelijk Werk (JMW) heeft naar aanleiding van de serie op 11 april een **bijeenkomst** georganiseerd om na te praten over de serie met overlevenden en andere mensen die daar behoefte aan hebben.

Prijzen

De serie is ook ruimschoots bekroond met prachtige prijzen. Bijvoorbeeld:

- **Televizier-Ring Impact 2024 |** lees meer.
- **Zilveren Nipkowschijf 2024 |** lees meer.
- **Gouden Kalf** voor Beste Dramaserie en **Gouden Kalf** voor Beste Scenario Dramaserie | lees meer.

2.2 Geprioriteerde themadoelgroep-teams

Afscheid en rouw | Gezellige Emptynesters

Bekijk video

De Kist

Ook in 2024 ging Kefah Allush in gesprek met veertien bekende gasten. Zo schoven onder andere Saskia Noort, Leo Blokhuis, Janine Abbring, Fred van Leer, Glen Faria en André Kuipers aan bij *De Kist.* Maar het was het gesprek met Dennis Schouten (29) dat de meeste aandacht trok.

Waar Dennis doorgaans bekendstaat om zijn harde humor, zagen we nu iemand die zich kwetsbaar op durft te stellen. Hij deelde met Kefah niet alleen zijn gedachten over de dood, maar ook over zijn persoonlijke worstelingen. En dat werd ook opgepikt door onder andere **LINDA.nl**, **Metronieuws**, ***Flair***, ***Weekend*** en ***RTL Boulevard***. Zelf kijkt Dennis positief terug op de opnames van *De Kist*. Twee dagen na de uitzending schrijft hij op **Instagram:** "Ik wil de EO bedanken voor dit interview. Het was goed."

Online

Dat de aflevering met Dennis viraal is gegaan, is daarom geen toeval. Online werden er mooie records neergezet. **Op YouTube** 200,00 views binnen 24 uur en #1 trending voor twee dagen.

Ik mis je

Bij de community *Ik mis je* vonden ook in 2024 vele mensen herkenning in het delen van hun verhalen over verlies. De community biedt een veilige omgeving voor het delen van herinneringen en het geven van ruimte voor rouw. Via televisie, de website en social media worden verhalen over verlies bespreekbaar gemaakt.

Waardering tv-programma

Onder de algemene kijkers van de NPO scoorde *Ik mis je* in 2024 gemiddeld een **8,4**, en was daarmee een van de hoogst gewaardeerde EO-programma's van het jaar.

Bijzondere momenten en specials

- Op 17 juli 2024 zond *Ik mis je* een indrukwekkende special uit **ter herdenking van 10 jaar MH17-vliegramp**. De verhalen van Jeannet en Marina lieten zien hoe het verlies van een dierbare ook na een decennium nog elke dag voelbaar is.
- De **samenwerking met het EO-programma *Vrienden na het leven*** rond het verhaal van de vermoorde Gianna, resulteerde in een bijzondere uitzending die 215,00 kijkers wist te bereiken – een opvallend hoog aantal voor een vrijdagmiddag.

Online impact

- Een fragment uit de kerstaflevering – over het plotselinge overlijden van de tienerzoon van Rick en Judith op tweede kerstdag – bereikte maar liefst 782,00 mensen op **Facebook**.
- Het hele jaar door wist *Ik mis je* maandelijks verhalen **online** te delen die meer dan 100,00 mensen bereikten. Bijzondere uitschieters waren onder andere het **verhaal** van Renske over het verlies van haar man Ariën (466,00 bereik) of over Dirks **pelgrimstocht** naar Santiago na het verlies van zijn vrouw (222,00 bereik).

Herinneringsbal

De community kwam ook fysiek samen, zoals tijdens een kerstmarkt op Paleis Het Loo, waar tweehonderd mensen een persoonlijke herinneringsbal in de kerstboom hingen – een tastbaar voorbeeld van hoe *Ik mis je* mensen samenbrengt.

Geloven en vragen | Gewoon Gemiddeld

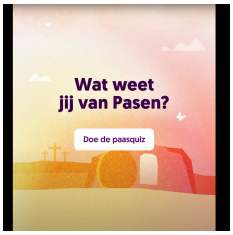

Paascampagne

In 2024 hadden we twee corporate campagnes: de paascampagne en de kerstcampagne.

Rondom Pasen maakten we de campagne: 'Wat is Pasen?', met een aansluitende **paasspot** op tv en een online campagne. Via deze campagne werden bezoekers naar **eo.nl/pasen** geleid, om hen daar op een toegankelijke manier kennis te laten maken met het paasverhaal. Daarbij hoorde een paasquiz van acht vragen, waarbij websitebezoekers hun kennis over Pasen konden testen.

Aan het eind werden verschillende EO-producten gratis aangeboden: *Eva*-magazines, EO-gesprekskaartjes, een digitaal paaspakket voor kinderen en *Visie* digitaal of als fysiek nummer.

Paascampagne in cijfers

- 86.918 bezoeken aan de campagnewebsite
- 2.000 deelnemers aan de paasquiz
- 5.043 producten aangevraagd

De campagnepagina van 'Pasen' was in de periode 18 maart t/m 1 april de **best gelezen pagina** op EO.nl.

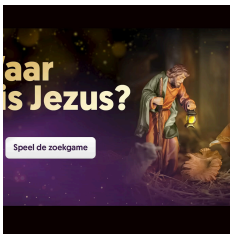

Bekijk video

Kerstcampagne

Rondom Kerst maakten we de campagne 'Waar is Jezus?', met een aansluitende **kerstspot** op tv en een online campagne. We nodigden mensen uit verder te kijken dan gezellig samenzijn rond het kerstdiner en te ontdekken waar Jezus echt is. Dat Hij dichtbij komt, ook bij jou. Op de website **eo.nl/kerst** konden bezoekers een zoekgame doen en een fysieke of downloadbare zoekplaat aanvragen.

Kerstcampagne in cijfers

- 19.949 bezoeken aan de campagnewebsite
- 8.223 deelnemers aan de zoekgame
- 791 zoekplaataanvragen, waarvan 489 downloads, 302 fysiek

De behaalde cijfers rondom de kerstcampagne zijn lager dan de doelstelling die we voor ogen hadden. We gaan met een evaluatie kijken hoe we hier voor de volgende keer van kunnen leren.

De Verandering

In *De Verandering* ontmoet EO-presentator Mirjam Bouwman mensen die te maken hadden met grote tegenslagen en pijn. In hun moeilijke leven hebben zij een bijzondere verandering meegemaakt toen ze in aanraking kwamen met God. Het programma is te zien op tv en NPO Start, maar ook op ons YouTube-kanaal.

De Verandering is een mooi voorbeeld van online impact. Iedere tv-aflevering haalde een gemiddeld bereik van 85.000, wat met 35 afleveringen uitkomt op een bereik van 2.975.000. Op YouTube haalden de afleveringen van *De Verandering* 4.988.575 weergaven.

Wat is...

Als EO vertellen we graag over de betekenis van christelijke feestdagen. Bijvoorbeeld met de programmareeks *Wat is...*, waarin we laten zien waar eeuwenoude feesten als Pasen, Kerst en Pinksteren nou eigenlijk over gaan.

In *Wat is Pinksteren?* ontving EO-presentator Mirjam Bouwman in mei verschillende gasten op een natuurcamping. Ze bouwden een knisperend kampvuur waar de gasten hun verhaal deden rondom Pinksteren.

Later in 2024 ging Mirjam in *Wat is Kerst?* op zoek naar de ware betekenis van Kerst en het bijzondere kerstgevoel. Deze zoektocht bracht haar naar het kerstconcert 'Spread the Love' van Shirma Rouse en Dwight Dissels en een internationale kerk in Zoetermeer om te ontdekken wat Kerst voor deze christenen betekent.

Wat nu?

***Wat nu?* is een EO-YouTubeserie over mensen die een dramatische gebeurtenis meemaken en daardoor in een crisis belanden. Alle zekerheden vallen weg en de waarom-vragen komen op: waarom gebeurt mij dit, waarom nú? En voor hen die in God geloven: waarom laat Hij dit toe? Kortom: Wat nu?**

Joram Kaat spreekt in deze YouTubeserie – die in 2024 gestart is maar nu nog doorloopt – met zes mensen met compleet verschillende verhalen over deze zoektocht. In de eerste aflevering is het woord aan Heleen van Tamelen. Zij is de moeder van Michael P., de moordenaar van Anne Faber. Ze sprak heel open over waar ze allemaal doorheen ging nadat duidelijk was geworden dat haar zoon deze vreselijke moord had gepleegd.

Bekijk video

Wonder

Wat als jouw leven door een onverklaarbaar moment compleet verandert? In de YouTube-serie *Wonder* komen deze bijzondere verhalen voorbij.

De best bekeken video van 2024 is de video met Eline. Deze video heeft 622.094 views en 1242 reacties.

Geloven en vragen | Gezellige Emptynesters

Het verraad van Hilversum

***Het verraad van Hilversum* is gemaakt door de Joodse redactie van de EO. In dit programma wordt de rol van de publieke omroep tijdens de Duitse bezetting gedurende de Tweede Wereldoorlog geschetst.**

In dit programma is pijnlijk helder te zien dat enkele publieke omroepen zich coöperatief opstelden richting de bezetter. Hierdoor konden zij worden ingezet als propaganda-apparaat voor de nazi's. Een houding met zeer ingrijpende gevolgen.

Impact
De uitzending deed flink wat stof opwaaien. Zeker ook in Hilversum:

- "Met pijn, afschuw en verbijstering kijken we terug op deze periode" (AVROTROS).
- "De documentaire van Edelstein laat zien dat de omroepen destijds de bezetter te welwillend hebben gefaciliteerd. Dat vraagt om een diepe reflectie van de NPO als overkoepelend orgaan en van de betrokken omroepen" (NPO).

Tastbare gevolgen waren er ook:

- De gemeente Hilversum doet naar aanleiding van de uitzending historisch **onderzoek** naar het oorlogsverleden van ereburger en AVRO-oprichter Willem Vogt.
- Verder komt er dankzij dit programma een **herdenkingsmonument** op het Mediapark voor de in de Tweede Wereldoorlog vermoorde omroepmedewerkers. Het streven is om dit monument in het 80e herdenkingsjaar, 2025, te onthullen.

Keti Koti vanuit Dordt

De landelijke herdenkingsdienst rond Ketikoti was het afgelopen jaar in Dordrecht en werd uitgezonden door de EO. Deze dienst is georganiseerd door een breed palet aan kerken en maatschappelijke organisaties.

Naast de kerkdienst, maakte EO-presentator Jurjen ten Brinke een wandeling door Dordrecht met burgemeester Wouter Kolff en met Bianca Groen-Gallant van de Protestantse Kerk in Nederland. Schrijver en kenner Sidney Breidel vertelde daarna aan Jurjen over het Dordtse koloniaal verleden.

> Jurjen ten Brinke: “De Bijbel roept op om onrecht aan de kaak te stellen én om onze feesten te vieren. Ketikoti combineert dat. Herdenken én vieren, om te leren van de geschiedenis en om te werken aan eenheid en verbondenheid tussen mensen.”

Geloven en vragen | Jong en Hoopvol

Hoedan

***Hoedan is* een online community en YouTube-programma waar twintigers met elkaar in gesprek gaan over levensvragen die we allemaal weleens hebben.**

Zes uitgesproken twintigers maken hun eigen content om uit te vogelen wat ze met deze dingen moeten en gaan samen op zoek naar het antwoord op de vraag: hoe dan? Zo ontstaan er zoektochten waarin ze elkaar bijstaan, bevragen en inspireren.

Hoedan is in 2024 uitgegroeid tot een **online platform** met meer dan 20.000 volgers op zowel Instagram als TikTok. In 2024 is de spannende stap gezet om niet meer op lineaire televisie uit te zenden, maar helemaal online te gaan op een nieuw **YouTubekanaal**. De abonnee-aantallen zijn licht groeiend en het gemiddelde aantal views op de uitzendingen stijgt snel. De community Hoedan wordt steeds meer een bekendheid in de online wereld van twintigers.

Ook offline ontmoeten twintigers elkaar steeds vaker. In 2024 werden vier succesvolle Hoedan-evenementen georganiseerd: over ADHD, de kunst van het nietsdoen, communicatie in je relatie en trauma.

Beste TikTok-posts

- **De #1 post bereik en engagement**, met 1,3 miljoen views en 153.600 engagement.
- **De #2 post bereik en engagement**, met 953.000 views en 64.000 engagement.

Life Rules

'Niet geleefd worden, maar leven!' Dat is de boodschap van Life Rules, de online community voor twintigers. Inmiddels is het een merk waar in 2024 duizenden mensen door geraakt werden.

Een paar highlights:

- In 2024 zijn we **samen gaan werken** met de **Christelijke Hogeschool Ede** (CHE).
- In 2024 is de **Life Rules Academy** begonnen, waar mensen voor 5 euro per maand toegang hebben tot extra verdiepende content.
- Er zijn enkele mooie **offline events** geweest. Zo was het team van Life Rules aanwezig op Opwekking, tijdens het CHE-festival, en namen ze **een live-podcast** op tijdens de zomerconferentie van New Wine.
- Er is een **wekelijkse podcast** met een groeiend aantal luisteraars. Vooral de aflevering van internetpastor Nikolaas Sintobin over stilte werd goed beluisterd.
- Life Rules is in 2024 gegroeid naar **10.000 volgers** op Instagram.
- De beste Instagram-post van het jaar: '**En hier zit iemand die al 3 uur doelloos zit te scrollen vandaag'** – een post met verandering van perspectief die de gebruiker laat voelen dat hij te lang op zijn telefoon zit. Zowel qua inhoud als qua creativiteit een toppost: 8.000 likes, 401 reacties en 1.700 keer gedeeld.
- De bijbehorende **WhatsApp-community** van *Life Rules* blijft groeien, en bereikt inmiddels zo'n 1300 gebruikers per maand.

Geloven en vragen | Kinderen en Tieners

Geheim Agent Liz

Wat is waar? Deze belangrijke vraag stond centraal in een unieke kinderpodcast van de EO: *Geheim Agent Liz*.

Liz (10) volgt geheim-agent-training van haar vader. Als Liz' vader op een nacht verdwijnt, is Liz ervan overtuigd dat hij op een geheime operatie is. Het wordt haar operatie om hem op te sporen, maar ze ontdekt dat niet is wat het lijkt. De podcast is te luisteren in **8D-geluid** via de koptelefoon, wat een bijzondere ervaring is voor de luisteraar.

Prijzen
De **innovatieve EO-podcast** viel ook meteen in de prijzen. De podcast won **twee Dutch Podcast Awards** in de categorieën Fictie en Vernieuwing. Het meeslepende verhaal, gecombineerd met inventieve geluidstechnieken, maakte volgens de jury een verpletterende indruk.

EO BEAM

De content van *BEAM*, het jongerenmerk van de EO, gaat over 'grote vragen' en sluit aan bij de ontwikkelfase waarin jongeren zich bevinden. Jezus is niet het 'makkelijke antwoord' op alle vragen, maar zijn voorbeeld is wel de moeite waard om te volgen. BEAM biedt een platform voor tieners waar elke vraag gesteld en onderzocht kan worden.

Een van **de grootste tiktokkers van Nederland**, Glen Fontein, kwam via video's op social media in aanraking met het christelijk geloof. Zijn interesse was gewekt en samen met BEAM ging hij **op zoek naar de betekenis van Jezus**. In een goed bekeken **YouTube-serie** voerde hij gesprekken met Jurjen ten Brinke over geloven anno 2024.

Voor het eerst organiseerde BEAM een **Thanksgiving-gala**, samen met WAY – de jongerenbeweging van kerkelijke gemeenschap Mozaiek. Honderden jongeren dansten de avond door, gehuld in chique jurken en smokings. Op een speciale 'Thanksgiving wall' lieten ze achter waarvoor ze dankbaar zijn: vrienden, ouders, de kerk en God.

BEAM Kerkdienst
Elke laatste zondag van de maand was BEAM op NPO 2 te zien met een nieuwe aflevering van de BEAM Kerkdienst. Met thema's als angst, onzekerheid en de toekomst bieden de preken praktische handvatten voor jongeren om hun geloof een plek te geven in hun dagelijks leven.

BEAM magazine
In 2024 verschenen er **4 edities** van *BEAM*. De gemiddeld gedrukte oplage was **27.137**.

Beste TikTok-posts
De #1 post op TikTok had een bereik van **2.119.932.**

Best gelezen artikel
Het best gelezen artikel op beam.eo.nl is **'40 leuke vragen voor jou en je vrienden'.** Dit artikel is **72.023** keer gelezen.

EO-Jongerendag 2024

Om de EO-Jongerendag mogelijk te maken, organiseert de EO elk jaar een grootschalige fundraising. We zijn dankbaar dat het in 2024 opnieuw gelukt is om het benodigde bedrag van 350.000 euro bij elkaar te brengen. Dankzij de onvermoeibare steun van particuliere donateurs, kerken, partners en bedrijven stroomde Rotterdam Ahoy op 1 juni vol met 15.000 tieners.

Een **indrukwekkende preek** van Jurjen van Houwelingen zorgde voor een ademloze stilte in de zaal, waarna het dak eraf ging dankzij de muzikale energie van Gable Price And Friends, Lecrae en Aodhán King. Ook de BEAM Worshipband, spreker Jannica van Barneveld en presentator Joram Kaat waren erbij, wat resulteerde in een **fantastische 48e editie** van het evenement.

Samenwerking met NBG
Tijdens het avondprogramma is de **allernieuwste NBV21 Jongerenbijbel** uitgereikt aan de 15-jarige Sophie. De Jongerenbijbel is ontwikkeld door het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap

(NBG), waarbij EO BEAM een van de samenwerkende partners is.

Media

Het **NOS Jeugdjournaal** was aanwezig en zond een **leuk item** over de EO-Jongerendag uit en ook **NOS Stories** plaatste op **Instagram** een mooie video over de gloednieuwe Jongerenbijbel op hun Instagramkanaal.

Ik ben nieuw

Hoe is het om als jongere opnieuw te beginnen? Een nieuw huis, een onbekende school en goede vrienden die je moet achterlaten. De EO-jeugddocumentaireserie *Ik ben nieuw* vertelde het verhaal van vier tieners die zijn gevlucht uit een oorlogsgebied.

De jongeren komen uit Oekraïne, Afghanistan en Syrië. Toch staan niet het vluchtverleden en de oorlogservaringen in deze serie centraal. De kijker ontdekte vooral de talenten en dromen van deze jongeren. Dat leidde tot ontroerende verhalen en beelden over de taal leren, vriendschappen sluiten, maar ook langzaam hun oude leven achterlaten. Wat de EO-serie extra bijzonder maakte, is dat de makers zelf ook een vlucht- of migratieachtergrond hebben.

Geloven en vragen | Landelijke Vrijheid

Visie

***Visie* is het grootste christelijke magazine van Nederland en gaat over hoopvol leven en geloven. Met persoonlijke en verdiepende geloofsverhalen, inspirerende interviews en mediatips.**

In 2024 verschenen er **41 edities** van *Visie*. De gemiddeld gedrukte oplage was 54.702. We haakten in op maatschappelijke thema's, zoals de toenemende verdeeldheid in ons land, omgangsvormen, de oorlog in Israël en Gaza, eenzaamheid en sociale veiligheid. Maar ook 'lichtere' onderwerpen passeerden de revue: de sportzomer, geluk, vriendelijkheid en de jaargetijden.

Online first

Voor *Visie* wordt het steeds belangrijker om allereerst content te maken die online gedeeld kan worden ('online first'). Dit vraagt om een andere manier van werken, het bedenken van online rubrieken en nieuwe manieren om de verhalen te delen. In 2025 start *Visie* met een paywall (betaalmuur) op de site, zodat er via die weg ook inkomsten binnenkomen. Hiervoor zijn er in 2024 drie abonnementsvormen ontwikkeld: *digitaal* (alleen toegang tot de online content), *digitaal plus* (alles online plus vier papieren dubbelnummers), en *compleet* (alle papieren magazines én alles online).

Nieuwe huisstijl en pay-off

Om toekomstbestendig te zijn heeft de redactie zich in 2024 ook beziggehouden met een 'rebranding', die in het voorjaar van 2025 in gang wordt gezet. Een nieuwe huisstijl en pay-off – **Geloven dichtbij** – geven het magazine een frissere en meer herkenbare uitstraling.

Hier en nu | Gewoon Gemiddeld

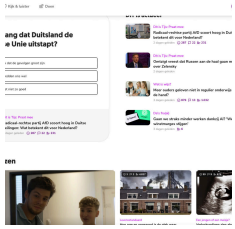

DIT

Het interactieve journalistieke EO-platform *DIT* belicht iedere dag actuele kwesties van meerdere kanten. Van links tot rechts, van conservatief tot progressief, iedereen is welkom om hier op een hoffelijke manier met elkaar in gesprek te gaan. Hier kan de lezer, kijker en luisteraar actief deelnemen aan het gesprek van de dag.

Op dit platform slaan meerdere journalistieke EO-programma's de handen ineen. Op **dit.eo.nl** lees je verhalen uit de NPO Radio 1-programma's *Dit is de dag en Geld of je leven*, uit het televisieprogramma *Dit is de kwestie* (NPO 2) en uit *Dit is Tijs* (NPO 1).

Beste Instagram-post

De #1 post op Instagram had meer dan **13.000** likes en **685.000** weergaven.

Website

- In 2024 trok het platform **191.669** bezoekers. Het meest gelezen artikel (**164.000** mensen) was **'Is er kans op een derde wereldoorlog?'.**
- Het artikel **'Verslavende medicijnen houden honderdduizenden Nederlanders in de greep'** had de meeste interactie (**869**) en vooral veel reacties van herkenning. Dit artikel verscheen naar aanleiding van een uitzending van *Dit is de kwestie*.
- In het artikel **'Wat is het effect van long covid op je relatie?'** konden mensen meepraten en antwoorden op de vraag 'Hoe hou je een relatie in stand als één van de twee ernstig ziek wordt?'. Een van de reacties was:

> Petra: "Ik heb een geweldige partner die niet van mijn zijde wijkt, communiceren is echt de key. Niet alleen voor mij, maar ook het luisteren naar mijn partner, het gevoel geven dat ik ook hem hoor, en samen kijken en werken aan oplossingen zodat het voor beide houdbaar blijft."

Dit is de dag

***Dit is de dag* is een dagelijks debat- en opinieprogramma over actuele en maatschappelijke onderwerpen op NPO Radio 1 (18.00-19.30 uur).**

In de aanloop naar de Europese verkiezingen in mei trok *Dit is de dag* net als in eerdere jaren het land door om Europese lijsttrekkers samen met landelijke partijkopstukken te interviewen over hun politieke plannen.

In 2024 waren er maar liefst **1.014 verschillende gasten** bij *Dit is de dag.*

Dit is de kwestie

In het EO-programma *Dit is de kwestie* onderzoeken EO-presentatoren Tijs, Margje, Kefah, Joram, Hans, Rachel en Johan morele dilemma's en ethische kwesties. Door de actuele en prikkelende onderwerpen die gekozen worden, brengt het programma veel reacties teweeg.

In 2024 werden er uitzendingen gemaakt over heikele onderwerpen zoals ex-tbs'ers, antisemitisme, topsport bij kinderen, smartphones op school, pedofielen of de groeiende groep 'autonomen'. En dat bleef niet onopgemerkt:

- *"'Dit is de kwestie' wist een nieuwe dimensie toe te voegen aan de toeslagenellende."* | ***de Volkskrant***
- *"De uitstekende reportagereeks van de EO"* | ***NRC***
- *"Het programma dat vrijwel elke week een zinvolle zaak aan de kaak stelt"* | ***Het Parool***

Een aflevering over het **openbaren van de oorlogsarchieven** met Margje Fikse trok veel aandacht, en leidde tot veel **online interactie** en werd besproken bij ***Tijd voor Max***.

Dit is Tijs

Op 1 september begon presentator Tijs van den Brink met zijn gloednieuwe talkshow *Dit is Tijs.* Een programma waarin inhoudelijke en verdiepende interviews in combinatie met stevige debatten centraal staan. Het publiek heeft ook een rol bij het bevragen van de gast. De onderwerpen van *Dit is Tijs* komen voort uit de actualiteit, maar hebben als het even kan ook te maken met 'goed leven'.

Tijs van den Brink: "Met *Dit is Tijs* hopen wij echt een onderscheidend journalistiek praatprogramma neer te zetten, vanuit onze christelijke identiteit." Zo gingen Mirjam Bikker en Dilan Yesilgöz met elkaar in debat over de vraag in hoeverre godsdienst achter de voordeur thuishoort. Psychiater Menno Oosterhoff kwam ook verschillende keren langs. Hij hielp meerdere jongeren onder de dertig jaar met euthanasie, maar moet zich daarbij nog steeds verhouden tot de waarden uit z'n gereformeerde opvoeding.

Vanaf januari 2025 verhuisde het programma van de zondagochtend naar de zaterdagavond om 22.10 uur op NPO 2.

Hier en nu | Gezellige Emptynesters

Blauw Bloed

2024 was een feestelijk jaar voor *Blauw Bloed*. In het najaar vierde het EO-royaltyprogramma namelijk zijn 20-jarig bestaan. Al twee decennia lang deelt *Blauw Bloed* interessante reportages over het leven van de Oranjes en andere koninklijke families in Europa.

Deze bijzondere mijlpaal is op verschillende manieren en momenten gevierd. De eerste aflevering van het nieuwe tv-seizoen werd feestelijk afgetrapt. EO-presentator Tirza van der Graaf ontmoette in de uitzending diverse vertrouwde gasten, zoals oud-presentator Jeroen Snel en een aantal vaste kijkers.

Hoogtepunten

Verdere hoogtepunten waren het ontwikkelen van een **speciaal digitaal magazine *FEEST*** en het ontmoeten van mensen uit de community tijdens de **Blauw Bloed-dag** in Paleis Soestdijk en bij de kerstmarkt **op Paleis Het Loo**.

De EO-site is ook een belangrijke plek van ontmoeting. **blauwbloed.eo.nl** had in april **1,08 miljoen unieke bezoekers** en werd in heel 2024 maar liefst **5,7 miljoen** keer bezocht. Het digitale magazine werd geopend door **18.256 gebruikers**.

Oog voor anderen | Gezellige Emptynesters

De avond van 5

EO-radioprogramma *De avond van 5* mocht als allereerste op de Nederlandse radio drie nummers van het nieuwe Johnny Cash-album draaien. Op donderdagavond 27 juni was er een bijzondere uitzending, met onder andere livemuziek van de Johnny Cash-tributeband 'Def Americans'.

EO Metterdaad

***EO Metterdaad* is een wekelijks tv-programma waarin we hoopvolle verhalen vertellen over mensen die leven in onrecht, nood en armoede. We willen laten zien wat Gods liefde wereldwijd voor mensen betekent. Ook werven we fondsen voor de projecten die in beeld worden gebracht. Via onze tv-uitzendingen, maar ook online, in *Visie* en op andere EO-kanalen. Deze fondsen worden besteed via de stichting EO Metterdaad.**

- In 2024 had EO Metterdaad bijna **4000** betrokken maandelijkse donateurs.
- Er werd in totaal het indrukwekkende bedrag van **5,7 miljoen euro**
- Daarmee konden we **77 projecten** in **37 verschillende landen**

Een goede start voor moeders en kinderen
Je baby gezond op de wereld zetten, dat is niet vanzelfsprekend. Zeker in landen met veel armoede waar de gezondheidszorg niet goed geregeld is. *EO Metterdaad* voerde in 2024 daarom onder andere campagne voor **goede zorg voor kwetsbare moeders en hun baby's**.

In vier afleveringen stond moeder-en-kindzorg in Bulgarije, Nepal, Rwanda en Somalië centraal. Via partnerorganisaties ontvingen moeders begeleiding, babypakketten, dekens en warme kleding. Ondervoede kinderen kregen bijvoeding. Vrouwen kregen goede verloskundige

zorg en zorgmedewerkers in verafgelegen gebieden werden getraind om moeilijke bevallingen te begeleiden.

Hoop aan het front in Oekraïne
Rondom Kerst 2024 kwam *EO Metterdaad* in actie voor **Oekraïne**. Talloze kinderen kunnen niet naar school en hebben trauma's. Mensen wonen in kapotgeschoten huizen en hebben geen werk. Ouderen zijn vaak alleen achtergebleven en hebben gebrek aan alles. *EO Metterdaad* reisde naar Oekraïne om hoop en hulp te bieden.

Op de spoed

In het nieuwe programma *Op de spoed* helpt arts Gor Khatchikyan mee op de spoedeisende hulp. In het eerste seizoen was dat bij ziekenhuis Rijnstate in Arnhem. De patiënten werden gevolgd vanaf het moment dat ze de SEH binnenkwamen totdat ze de afdeling weer verlieten. Gebroken benen, acute ademnood, moeilijke gesprekken met patiënt en familie, maar ook gezelligheid kwamen voorbij.

Gor Khatchikyan: "*Op de spoed* laat het leven zien in al zijn kleur, in een omgeving waarin soms iedere seconde telt. Ik vond het een eer om dit programma te maken."

Het programma deed het ook buitengewoon goed, met 763.000 kijkers voor de eerste aflevering, een **8,4 in het NPO Waarderingsonderzoek**, en lovende woorden van de recensenten:

- "De dokters verrichten hier geen wonderen. *Op de spoed* laat zien: het is mooi mensenwerk." | ***Het Parool***
- "Dat je in goede handen bent, blijkt in ieder geval in *Op de spoed* in Arnhem. Wat een geduld, wat een rust stralen deze mensen uit." | ***Metro***
- "Het plezier dat Gor en de andere artsen in hun werk hebben spat van het scherm af en dat maakt dat je als kijker eigenlijk met een dikke glimlach naar alle ellendige situaties aan het kijken bent. Hoe gek dat ook klinkt." | **tvgids.nl**

In 2025 verschijnt het tweede seizoen, deze keer gefilmd in het Scheper Ziekenhuis in Emmen.

Pasen en Kerst onder vuur

In 2024 reisde EO-presentator Arjan Lock naar twee brandhaarden in de wereld om daar verhalen van hoop en menselijkheid vast te leggen. In beide programma's zocht Lock naar tekenen van hoop in tijden van pijn en verdriet. Ondanks alles vond hij die in de veerkracht van mensen die zich blijven inzetten voor anderen en blijven geloven in vrede.

In *Pasen onder vuur* bezocht Arjan Israël en de Palestijnse gebieden, waar hij indringende gesprekken voerde met mensen aan beide zijden van het conflict. Zo sprak hij met de Palestijnse Zakaria, die werd neergeschoten door een Israëlische kolonist, maar desondanks bidt voor vrede, en met Yonatan, wiens moeder – een vredesactiviste – omkwam bij de gruwelijke Hamas-aanval van 7 oktober 2023. De EO-presentator vertelt: "Ik zie door het verdriet een diep verlangen naar vrede."

Voor *Kerst onder vuur* was hij aan het front in Oekraïne, waar hij mensen portretteerde die onder moeilijke omstandigheden anderen blijven helpen. Zoals Galina, die ondanks gevaar voor eigen leven een school draaiende houdt, en Pavlo, die gesneuvelde soldaten naar huis brengt.

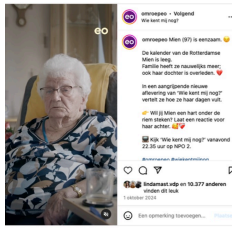

Wie kent mij nog?

In de EO-documentaire *Wie kent mij nog?* worden drie Rotterdammers die zich eenzaam voelen gevolgd. Waaronder de 97-jarige Mien. In een rustige wijk in Rotterdam slijt ze haar dagen in stilte, wachtend tot de deurbel gaat.

Van haar is een fragment op EO-Instagram geplaatst. Naar aanleiding van deze video is er massaal geschreven naar Mien. Wel 130 kaarten. Jesse, redacteur van dit programma, ging met alle post langs bij Mien in Rotterdam. Ze reageert: "Ik heb nog nooit zo veel post gehad. Bedankt iedereen voor het kaartje."

2.3 Niet geprioriteerde themadoelgroep-teams

Hier en nu | Plannen en Rennen

De Ongelooflijke Podcast

‘De Ongelooflijke’, zoals het door de fans wordt genoemd, is een populaire podcast van de EO. Elke week presenteert David Boogerd – met vaste gast en theoloog Stefan Paas – een aflevering over de relevantie van het geloof in een steeds ongeloviger Nederland.

In 2024 werden **52 afleveringen** gemaakt over zeer uiteenlopende onderwerpen met spraakmakende gasten. Over tegeltuinen, het ontstaan van het leven en de cancelcultuur, de schoonheid van kathedralen en de humor van G.K. Chesterton. Ook kwam de podcast weer met doordachte duiding bij de actuele gebeurtenissen in Israël, Amerika en Oekraïne.

Jubileum
In 2024 bestond de podcast **vijf jaar**. Om dat te vieren mochten meer dan 600 fans een **live-podcast** bijwonen in de prachtige, uitverkochte Jacobikerk van Utrecht.

Reacties van gasten

- Tim Hofman: “Ik was te gast bij *De Ongelooflijke* en dat was denk ik mijn favoriete gesprek van afgelopen maanden” (Story op zijn Instagram).
- Hein de Haas: “Een van de fijnste interviews die ik het afgelopen jaar heb gedaan” (post op x.com).

Andere luisteraars:

- “Om heel eerlijk te zijn moest ik in eerste instantie over wat atheïstische EO-weerstand heen stappen, maar *De Ongelooflijke* is inmiddels ruim een jaar vaste prik op mijn zondagen” (Thomas Moerman op **Bluesky**).
- “Ik wil jullie heel erg bedanken voor de bijzondere gesprekken en de rol die jullie hebben gehad in mijn weg terug naar God en de kerk” (DM via Instagram).

Natuur en wetenschap | Gezellige Emptynesters & Landelijke Vrijheid

Erik Scherder en het nut van optimisme

In een tijd waarin verschillende crisissen over Nederland heen razen, voelen we ons volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) somberder dan ooit. Daarom ging ‘breinprofessor’ Erik Scherder in het nieuwe EO-programma *Erik Scherder en het nut van optimisme* juist op zoek naar optimisme en hoop.

Scherder maakte in dit programma een tocht langs collega-wetenschappers en mensen met bijzondere verhalen. Verder toonde Scherder door middel van opmerkelijke experimenten aan wat er allemaal in ons brein gebeurt dat van invloed is op ons optimisme.

Optimisme trainen
Speciaal voor dit programma hebben we samen met Scherder en de **Universiteit van Maastricht** een **gratis vijfdelige optimismetraining** ontwikkeld. Elk deel start met een introductievideo van Scherder en heeft een weekopdracht. Met als uiteindelijke doel: een optimistischer en gelukkiger leven leiden. Uiteindelijk hebben **6.307 mensen** deze training gevolgd.

Planet Earth

De EO zond halverwege 2024 het schitterende derde seizoen uit van de bekroonde BBC-natuurdocumentaire *Planet Earth*, met de indrukwekkende stem van Sir David Attenborough.

Nieuw is dat dit seizoen ook stilstaat bij de rol van de mens. Deels als onderdeel van de klimaatverandering, maar ook als held bij het beschermen van onze kostbare planeet.

De achtdelige serie deed het ook in Nederland goed. Want met een **gemiddeld waarderingscijfer van 8,6** stond het programma op plek vier van de hoogst gewaardeerde NPO-programma's van het tweede kwartaal van 2024.

Oog voor anderen | Jong en Hoopvol

Wanneer ga ik het ze vertellen?

Wilke Stuij (28) is een bekend gezicht bij het EO-jongerenmerk BEAM. Ze spreekt regelmatig in kerken door heel Nederland. Haar geaardheid hield ze echter verborgen, uit angst voor het oordeel van medechristenen. Naast haar familie, vrienden en directe collega's wist bijna niemand dat Wilke al jarenlang een relatie heeft met een vrouw. Om haar angst onder ogen te komen en kwetsbaar en eerlijk te zijn, maakte ze de korte EOdoc *Wanneer ga ik het ze vertellen?*

De documentaire geeft een openhartige en intieme kijk op Wilkes reis naar zelfacceptatie, openheid en authenticiteit. Om het gesprek tussen christenen hierover verder te faciliteren heeft de EO **speciale gespreksvragen** gemaakt. Deze zijn te vinden via de site **eo.nl/veiliggesprek**.

Reacties

De documentaire heeft veel reacties losgemaakt. Bijvoorbeeld bij **EO BEAM op TikTok** of op het **Instagram-account** van Wilke. Ook mocht Wilke haar verhaal doen in diverse interviews, bijvoorbeeld bij **Linda meiden**, ***RTL Nieuws*** en **Groot Nieuws Radio.**

Oog voor anderen | Zorgeloos en Actief

EOdocs

De documentaires van EOdocs vertellen verhalen waarin de kernwaarden uit het christelijk geloof vertaald worden naar inspirerende, creatieve, auteursgedreven documentaires waaruit compassie, hoop, gerechtigheid, menswaardigheid en gemeenschapszin spreekt. Films die onze blik verruimen, met soms grensverleggende, kritische of controversiële inhoud, maar die passen binnen de domeinen waar de EO voor staat. Daarnaast is er de ambitie om op verbeeldende, cinematografische en gelaagde wijze bruggen te slaan tussen gelovigen, andersgelovigen en niet-gelovigen.

EOdocs heeft in 2024 in totaal **21 documentaires** uitgezonden. Van intieme, persoonlijke films zoals *Wanneer ga ik het ze vertellen?* en *Kind van de tijd*, tot bredere maatschappelijke verhalen in *Teken mij een thuisland* of *Wij & Zij*.

De documentaires brachten uiteenlopende mensen in beeld, zoals gokverslaafden in herstel (*Gokkers)* of een grote internationale artiest (*S10-dat het goed blijft gaan met mij*). De blik ging ook over de grenzen: *The Dmitriev Affair* over een Russische historicus die zich verzet tegen de overheid, of *The Border Crossed Us*, over de Amerikaanse muur aan de grens met Mexico.

Prijzen & nominaties

De korte EOdoc *Als ze er niet is* won de prijs voor de **Best Documentary** tijdens het Macau Film Festival 2024. En de EOdoc *Teken mij een thuisland* mocht in september de **VPRO-documentaireprijs 2024** mee naar huis nemen. *The Border Crossed Us* verzamelde maar liefst **drie Gouden Kalf**-nominaties, maar de EOdoc won er helaas geen één.

Hieronder lichten we twee documentaires wat verder uit.

Kind van de tijd

EOdoc *Kind van de tijd* vertelt het verhaal van de uit Indonesië geadopteerde Tim en zijn Nederlandse adoptievader Lex. Vader en zoon kijken verschillend terug op de adoptie. *Kind van de tijd* schetst via een persoonlijke familiegeschiedenis een beeld van de internationale adoptiepolitiek vanaf de jaren zeventig tot nu.

Met archiefbeelden, interviews, en een reis naar Indonesië reconstrueert regisseur Huibert van Wijk hoe de adoptie en de jeugd van zijn geadopteerde broer Tim tot stand kwam en welk effect dat had op het gezin.

Genomineerd voor een Gouden Kalf

De film, die de EO in september 2024 uitzond, werd door documentairekenner Helmut Boeijen gekozen als de **beste NPO-documentaire van het jaar**. Ook recensent Wilfred Takken van ***NRC*** was onder de indruk: “Net toen ik dacht: dat komt nooit meer goed, komen vader en zoon onverwachts tot een voorzichtige, tedere toenadering.” En als klap op de vuurpijl werd de film **genomineerd** voor een Gouden Kalf in de categorie ‘Beste Korte Documentaire’. Helaas werd er niet gewonnen.

S10-dat het goed blijft gaan met mij

In de EOdoc *S10-dat het goed blijft gaan met mij* gaf Stien den Hollander, artiestennaam S10, een openhartig en kwetsbaar inkijkje in haar leven. Ongekend openhartig deelt S10 via haar muziek verhalen uit haar vroege jeugd en over haar psychische problemen. De documentaire werd door de EO ook bewust uitgezonden in de Europese Week van de Mentale Gezondheid.

Voor deze documentaire is ze meerdere jaren gevolgd, van haar grootste optreden voor tweehonderd miljoen mensen op het Songfestival in Turijn, tot haar meest kwetsbare momenten thuis. Het resulteert in een indringend en gevoelig portret van een jonge vrouw die in het oog van de storm haar carrière naar een hoger niveau tilt.

Pop Media Prijs 2024
De EOdoc werd bekroond met de Pop Media Prijs, een prijs voor uitmuntende muziekjournalistiek. Met lof van de jury: “Het valt op hoe dichtbij ze weten te komen, hoe S10 hen toeliet, en ook hoe ze met zo’n klein team, ondanks allerlei tegenslagen, zo’n mooie film wisten te maken.”

De documentaire is na afloop van de uitzending ook bijzonder goed bekeken: het was nummer 3 in de top-5 van **de meest gestreamde NPO-documentaires** van heel 2024.

Opgroeien en gezin | Gewoon Gemiddeld

Eva

***Eva-magazine* is hét EO-tijdschrift voor vrouwen die zoeken naar diepgang en verbinding. In elk nummer staan inspirerende artikelen over geloof, relaties en psychologie, columns en persoonlijke levensverhalen die raken. De lezer krijgt daarnaast tips op het gebied van lifestyle, boeken en uitjes.**

Elk nummer in 2024 had een ander thema, dat raakte aan de pijlers **positie van de vrouw**, **betekenisvolle relaties** en **(mentale) gezondheid**.

In 2024 verschenen er **6 edities** van *Eva*. De gemiddeld gedrukte oplage was 20.417. Van het *Eva Zomerboek* zijn er 2.978 verkocht.

Eva 2 met het thema **Levend Verlies** heeft heel veel mooie reacties gekregen, bijvoorbeeld via privéberichten op Instagram. Een aantal van deze reacties zijn: “Een tijdschrift om te bewaren”, “Deze Eva is echt een eyeopener” en “In 1x uitgelezen.”

Trainingen
In 2024 lanceerde *Eva* de volgende training: Grip op je geld. Deze **training** sluit aan op het EO-programma *Waar doen ze het van?*, heeft zes inspirerende video’s van Jacoba Wallet en een digitaal, downloadbaar werkboek met uitleg, vragen en opdrachten.

Net als *Visie* maakte *Eva* de beweging naar ‘online first’. Dit vraagt om een andere manier van werken, het bedenken van online rubrieken en nieuwe manieren om de verhalen te delen. In 2025 start *Eva* met een paywall (betaalmuur) op de site, zodat er via die weg ook inkomsten binnenkomen. Hiervoor zijn er in 2024 drie abonnementsvormen ontwikkeld: Eva Digitaal, Eva Digitaal+ en Eva Compleet.

Beste posts op Instagram

- De #1 post met samenwerking (collab): **“Liefde om je heen is veel belangrijker dan je gezondheid.”**
- De #1 bereik: **“Blijkbaar vind ik mezelf niet genoeg om voor te leven.”**
- De #1 likes: **“Als de Jelies nu opnieuw mochten kiezen, hadden ze al jaren eerder de Nederlandse regen ingewisseld voor de Spaanse zon.”**
- De #1 reacties: **“Als je een groot gezin hebt, moet je ook scherpe keuzes durven maken.”**

Handen aan de couveuse

Achter de deuren van de afdeling neonatologie in het Erasmus MC Sophia Kinderziekenhuis schuilt een plek die voor de buitenwereld niet te bevatten is, totdat je er ineens middenin staat. In het tweede seizoen van de EO-serie *Handen aan de couveuse* nam Anne-Mar de kijker mee door van dichtbij te laten zien wat de kersverse ouders moeten doorstaan.

Het indrukwekkende tweede seizoen was wederom een goed bekeken programma, met gemiddeld 712.000 kijkers per aflevering. En met een NPO-waarderingscijfer van 8,7 was het zelfs het hoogst gewaardeerde EO-programma van het jaar 2024.

Reacties
Kijkers waren zeer complimenteus, waaronder deze hoopgevende reactie van Eline die we kregen via YouTube:
“Door dit programma gestart met de verpleegkundeopleiding en daarna de opleiding tot neonatologieverpleegkundige. Prachtig werk .”

Recensent Angela de Jong (**AD**): “Een kind verwekken en het vervolgens gezond op de wereld zetten, is niet zo vanzelfsprekend als het vaak lijkt, daar mag je de kijker best aan herinneren. Het is ook zeer terecht dat er een spotlight wordt gezet op al die reddende engelen in het ziekenhuis die liefdevol en geduldig tot het uiterste gaan.”

Meer dan verwacht

Iedereen met kinderen weet hoe je leven op z'n kop wordt gezet zodra er een baby wordt geboren. Maar wat gebeurt er als je niet één, maar drie baby's krijgt? De EO-serie *Meer dan verwacht* volgt vier families met een drieling tijdens hun lange dagen en korte nachten.

Meer dan een miljoen mensen keken dagelijks naar de avonturen van de families. De geportretteerde ouders werden uitgenodigd voor veel interviews, van regionale pers en diverse tv-gidsen tot enkele landelijke kranten. Drielingmoeder Tatiana schoof aan in de **talkshow *Renze*.**

Best presterende post *Meer dan verwacht* op EO Facebook:

1. **Het verhaal van alleenstaande moeder Tatiana (Bereik: 23.543)**
2. **Een interview met drielingouders Keving & Nicole (Bereik: 22.208)**

Enkele reacties op Facebook:

- "Heel mooi programma. Fijne, liefdevolle gezinnen."
- "Wat een leuk programma is dit! Heb respect en waardering hoe een ieder ermee omgaat! Mijn favoriet is echt Tatiana! Dat is echt een blij ei! Hoe ze het in haar uppie doet, super!"
- "Als moeder van een 32-jarige drieling veel herkend en ook ervaren. Structuur en makkelijk zijn was voor ons het houvast. Leuke, warme gezinnen!!!"

Een tweede seizoen staat gepland vanaf juni 2025.

Vallen en opstaan | Jong en Hoopvol

Based on a true story

In deze innovatieve EO-serie, die te zien was op de kanalen van NPO 3, vertelden jongeren over een levensveranderende gebeurtenis die ze hebben meegemaakt. Maar hun verhalen werden op bijzondere wijze tot leven gewekt: met behulp van AI-gegenereerde beelden in verschillende visuele stijlen.

Bijvoorbeeld **het verhaal van Daniel**, die op school werd gepest vanwege zijn liefde voor theater, dans en muziek. Zijn verhaal werd geïllustreerd door AI-gegenereerde beelden in de stijl van de Pixar-films. AI-videobeeld is nog nooit eerder zo'n groot onderdeel geweest van een non-fictieserie bij de EO en NPO.

Vallen en opstaan | Plannen en Rennen & Gewoon Gemiddeld

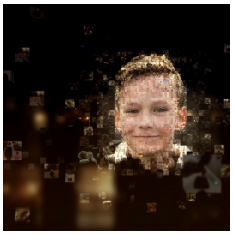

In het hart van de zaak: Gino

***In het hart van de zaak* is een EO-documentaireserie over het menselijk verhaal achter grote rechtszaken. De eerste drie delen van deze serie gaan over de impact van de moord op Gino van der Straeten op zijn directe omgeving. Aan het woord komen de zussen Kelly en Naomi, de advocaten, buurtbewoners die hebben meegezocht en andere direct betrokkenen.**

Het toont via de menselijke kant van het verhaal waar het misgaat, in de hoop dat iedereen hier uiteindelijk iets van leert. Want dat is voor de nabestaanden van Gino hun vurige wens. Gino mag niet vergeten worden en zoiets gruwelijks als dit mag echt nooit meer gebeuren. De zussen van Gino kijken trots terug op de serie en zien dit als een eerbetoon aan Gino en als een afsluiting van het hele proces.

Online was het sentiment meelevend. Deze mooie reactie kwam binnen via Facebook: “Eigenlijk wilde ik het niet zien. De eerste twee delen zat ik ook mee te huilen. Om een jongetje dat ik helemaal niet ken, om de pijn en het verdriet van Kelly en Naomi. Ik heb de laatste aflevering toch gekeken. Voor mij is het een vreselijke docu-serie maar voor de zussen van Gino is het de pijnlijke werkelijkheid die ze de rest van hun leven mee zullen nemen. Ik weet ook niet goed wat ik moet schrijven. Ik hoop echt dat hun verdriet en hun pijn in de loop der jaren minder zal worden.”

Vallen en opstaan | Tieners

Vrienden na het leven

In het tweede seizoen van het online EO-programma *Vrienden na het leven* sprak Joram Kaat weer met vriendengroepen waarvan één van de vrienden plotseling is overleden. Joram ging met deze tieners in gesprek over rouwen, levenslessen en de toekomst. Wat betekent het als je een vriend(in) verliest?

De vijf afleveringen waren te zien op **npo3.nl** en via het **YouTube-account** van NPO 3. Gemiddeld had elke uitzending zo'n 300.000 kijkers.

EO-presentator Joram Kaat: "Buiten alle enorm heftige verhalen om, is het mooi om te zien hoe deze vriendengroepen hun eigen rituelen ontwikkelen om met het verlies om te gaan. Ook worden er binnen de vriendengroepen gesprekken gevoerd over de behoeften en wat ze van elkaar nodig hebben als het gaat over rouw. Dat is waardevol om bij te mogen zijn. Je ziet dan hoe belangrijk het is om met elkaar deze échte en eerlijke gesprekken te voeren."

MH17

Tien jaar na de MH17-vliegramp stond *Vrienden na het leven* in een **special** stil bij dit zwarte jubileum. Joram ging in gesprek met de vrienden van Robert-Jan, die bij de vliegramp om het leven kwam. Hoe ga je verder als je je vriend op zo'n ingrijpende manier verliest?

Vieren en herdenken | Gewoon Gemiddeld

Black-out

Kijkers die op maandagavond 11 november nietsvermoedend op NPO 1 terechtkwamen, waren getuige van een unieke uitzending. Het leek een ingelaste nieuwsuitzending, waarin gerept werd over een massale stroomstoring in delen van Nederland. In deze live-special werd de kijker meegenomen in een werkelijkheid die weliswaar fictief was, maar gebaseerd is op een meer dan realistisch scenario.

Met dit programma over een fictieve ramp wilde de EO de kijker aan het denken zetten om niet geschrokken en verlamd achter te blijven, maar vooral **inspireren om in actie te komen**.

Aan dit programma werkten belangeloos mee: de **NCTV**, het **ministerie van Justitie en Veiligheid**, **Stedin**, het **Nederlands Veteranen Instituut** en **Vfonds**.

#blackout was die avond trending topic op X, het programma kreeg aandacht in de pers (onder andere bij **NU.nl**, ***AD***, ***NRC*** en ***Trouw***), en werd uitgebreid nabesproken bij ***Met het oog op morgen***,***Goedemorgen Nederland*** en de podcasts ***Weer een dag*** en de ***AD Media podcast***. De reacties op het tv-programma waren uiteenlopend, maar dat laat des te meer zien dat het programma geslaagd was in zijn belangrijkste doel: een gesprek op gang brengen. Tot op de dag van vandaag wordt het programma in de media aangehaald in relatie tot de vraag: 'Wat doen we bij een noodsituatie?'

Op eo.nl kwam een **speciale themapagina**, inclusief de test *Ben jij voorbereid?* (ruim 9.000 keer ingevuld). Om de test te promoten werd er een online campagne aan verbonden, o.a. met medewerking van influencers **Vic Cle** en **Veerle Hofkens**. Ook maakten we een **YouTube-serie** over 'preppers' en schreven we het **verhaal van Janneke**, die 'prepper' is.

De middag van ’44

Met de special *De middag van ’44* werd op indringende wijze aandacht besteed aan het vergeten bombardement op Nijmegen. Presentator Kefah Allush nam de kijker mee in authentieke ooggetuigenverhalen van de laatst levenden en indrukwekkende digitale visualisaties.

Het programma is gerealiseerd in samenwerking met de **Gemeente Nijmegen, het vrijheidsmuseum in Groesbeek** en het **Oorlogsmuseum Overloon**. De special speelde een belangrijke rol in de herdenking op 22 februari. Samen met de gemeente organiseerden we **een besloten viewing** voor slachtoffers en hun families in het stadhuis. Het redactieteam was hierbij aanwezig en er was veel ruimte voor gesprek en ontmoeting. De uitzending op NPO 2 diezelfde avond droeg bij aan het collectief herdenken van deze ingrijpende gebeurtenis.

Stralend Kerstfeest

In Stralend Kerstfeest startten het afgelopen jaar presentator Bert van Leeuwen en het Leger des Heils een kerstkoor, bestaande uit buurtbewoners uit Kanaleneiland in Utrecht. Het resultaat: een indrukwekkend optreden in de Stadsschouwburg Utrecht.

Het koor bestond uit mensen met bewogen levensverhalen. Bert van Leeuwen: “Vaak oordelen we snel over mensen met bijvoorbeeld een verslavingsverleden, maar als je het verhaal erachter hoort, ontstaat begrip en mededogen.”

Tijdens de show kreeg elk van de zevenhonderd aanwezige bezoekers een kerstkaart en pen onder hun stoel. De EO en het Leger des Heils zorgden ervoor dat vlak voor Kerst deze kaarten bezorgd werden bij mensen die wel een hart onder de riem konden gebruiken. Kijkers konden via **eo.nl/kerstkaart** ook een **kaartje schrijven en een boodschap achterlaten** voor een onbekende.

Zingen en bidden| Gezellige Emptynesters

Zing!

Na het veelbekeken eerste seizoen kwam er in 2024 een nieuw seizoen van het feestelijke programma *Zing!*. Een wat intiemer decor dan in het eerste seizoen, maar nog steeds bomvol muzikaliteit en harmonie.

Vijftien zanggroepen uit het hele land meldden zich op het podium om hun zangkunsten te tonen. De zanggroepen varieerden van 4 tot wel 37 personen en kwamen uit het hele land: van Hendrik-Ido-Ambacht tot Zwolle. Uiteindelijk ging **Popkoor Repeat** er met de hoofdprijs vandoor: zij mogen zich met recht de 'Beste zanggroep van 2024' noemen.

EO-presentator Giovanca Ostiana: "Het is ongelooflijk hoeveel mensen in Nederland in zanggroepen of koren zingen. Mooi dat we veel van dit talent kunnen laten zien en horen."

2.4 In de prijzen

In 2024 mochten we veel mooie prijzen en nominaties in ontvangst nemen. In 2.1 benoemden we al de prijzen voor *De Joodse Raad*. Hierbij een greep van nog meer prijzen en nominaties.

De wilde Noordzee

In 2021 begonnen de opnames van het ambitieuze mediaproject *De wilde Noordzee*, waarbij de EO een van de partners was. De serie wordt in 2025 uitgezonden door de EO, maar sleepte na de première als film al prijzen binnen.

- **Kristallen Film** | Met het behalen van 10.000 bezoekers heeft de film de Kristallen Film-status behaald.
- **Gouden Film Award** | Al 100.000 bioscoopbezoekers gingen naar de film over de boven- en onderwaterwereld van de Noordzee.

De Terugreis

In de film *De Terugreis* reist het oudere koppel Jaap en Maartje af naar Spanje om een oude, zieke vriend op te zoeken. Onderweg komen ze erachter dat ze zelf ook niet meer de jongsten zijn. De EO is coproducent van deze film en zendt in 2025 de film uit op tv.

- **Gouden Kalf beste speelfilm**
- **Gouden Kalf beste hoofdrol** | Hoofdrolspeelster Leny Breederveld kreeg het Kalf voor beste hoofdrol.
- **Gouden Film Award** | Binnen twee weken zagen **100.000 bioscoopbezoekers** *De Terugreis.*

Journalistieke EO-platform DIT

- **DIA-award – Categorie Communities – Zilver** | De Dutch Interactive Awards (DIA) zijn dé prijzen voor het beste interactieve werk van Nederlandse makers.
- **Prix Italia – Categorie Digital Factual** | De Prix wordt jaarlijks uitgereikt aan de beste radio-, televisie- en digitale producties van de Europese publieke omroepen. De jury was lovend over de integrale aanpak en de ‘slimme manieren waarop mensen worden samengebracht en zo een breed publiek weet te bereiken’.

EOdocs

EOdocs sleepte ook in 2024 prijzen en nominaties binnen. Twee documentaires wonnen een prijs:

- *Als ze er niet is* | **Best Documentary Macau Film Festival 2024**
- *Teken mij een thuisland* | **VPRO-documentaireprijs 2024**

In totaal werden er vijf documentaires genomineerd voor de Gouden Kalveren:

- *The Border Crossed Us* | Beste Lange Documentaire
- *The Border Crossed Us* | Beste Sound Design
- *The Border Crossed Us* | Beste Montage
- *The Story of Ne Kuko* | Beste Korte Documentaire
- *Kind van de tijd* | Beste Korte Documentaire

Podcastprijzen

- *De Spindoctors*, aflevering 'Alles komt door Omtzigt' | **Prinsjespodcastprijs** – prijs voor de beste politieke podcast van het jaar.
- *Geheim agent Liz* | Twee keer **Dutch podcast award, in de categorieën 'Vernieuwing' en 'Fictie'.**

Enkele nominaties (niet gewonnen)

- *De Joodse Raad* | Bingeaward
- *De Terugreis* | geselecteerd als Nederlandse Oscarinzending
- Kefah Allush voor het interview met Bridget Maasland in *De Kist* | Sonja Barend Award
- *Saïd en Anna (*podcast) | Rockie Award en Beste serie Cinekid
- *De Spindoctors* | Dutch Podcast Award

2.5 Samenwerkingen

In hoofdstuk 1 'Het jaar 2024' en dit hoofdstuk worden al wat samenwerkingen toegelicht. Hierbij nog een greep uit de samenwerkingen van 2024.

EO en Christelijke Hogeschool Ede (CHE) | *Life Rules*
Life Rules, de online EO-community voor twintigers, is in 2024 een samenwerking aangegaan met de CHE, om jongeren te ondersteunen in een wereld vol keuzes en prikkels. De gezamenlijke missie van de EO en CHE in Life Rules is om jongeren praktische handvatten te bieden voor een leven met Jezus. Beide organisaties zetten hun expertise in op het gebied van twintigers, mediaproducties, evenementen, zorg en welzijn en spiritualiteit.

EO, KRO-NCRV en NTR | *Zoek de verschillen*
De EO, KRO-NCRV en NTR slaan de handen ineen voor het derde seizoen van *Zoek de verschillen*. In deze serie worden jonge, gelovige Nederlanders geconfronteerd met andere perspectieven binnen hun eigen religie. Verspreid over de hele wereld, logeren ze enkele dagen bij mensen met dezelfde geloofsovertuiging.

EO en NTR | *Vaderland*
De documentaire *Vaderland* vertelt een onbekend en vaak onderbelicht verhaal: dat van de ongeveer twee miljoen Israëlische Arabieren, moslims en christenen met de Israëlische nationaliteit. Deze documentaire is een coproductie van de NTR en de Joodse redactie van de EO.

EO, NTR en FunX | *About life*
Het geweld in het Midden-Oosten maakt ook in Nederland veel los. Hierdoor zijn mensen nog meer tegenover elkaar komen te staan. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we niet langs elkaar heen leven, maar naast elkaar? *About Life* is een initiatief van EO, NTR en FunX.

EO en Paleis Het Loo | *De nationale kerstboom* en de EO Kerstmarkt
Met *De nationale kerstboom* introduceert de EO een nieuwe traditie in Nederland. Een avond vol muziek, hoop en verbinding in de aanloop naar Kerst. Op het bordes van Paleis Het Loo in Apeldoorn presenteert Anne-Mar Zwart dit gloednieuwe live-programma, waarin bekende artiesten het kerstseizoen openen met inspirerende optredens en het bijzondere verhaal van de geboorte van Jezus.

Op 13 en 14 december was de EO betrokken bij een kerstmarkt op Paleis Het Loo. Dit initiatief ontstond tijdens de gesprekken ter voorbereiding van het live EO-programma *De nationale kerstboom* op 12 december. In het feestelijke winterdecor van het paleis genoten bezoekers van knusse kraampjes, winterse lekkernijen, muziek en interactie met EO-community's, als: Metterdaad, *Visie/EVA*, *Ik mis je* en *Blauw Bloed*. Met de aanwezigheid op deze kerstmarkt gaf de EO invulling aan haar wens om ontmoeting met leden te stimuleren en dichter bij haar doelgroep te komen.

EO en MAF | *Topdoks in de lucht*
Voor het kinderprogramma *Topdoks in de lucht* werkten we nauw samen met hulporganisatie MAF. MAF heeft een vloot van zo'n 120 vliegtuigen, waarmee ze mensen helpen in gebieden die moeilijk te bereiken zijn. Presentatoren Elbert Smelt en Rachel Rosier vlogen in Tanzania mee met MAF en zagen hoe hulpverleners, goederen en soms ook patiënten door de lucht worden vervoerd.

EO en Leger des Heils | *Soep, sores en soelaas*
Naast de samenwerking bij het programma *Stralend Kerstfeest* (hierboven in 2.3 te lezen), werkten we ook weer nauw samen bij een nieuw seizoen van het programma *Soep, sores en soelaas.* In twintig afleveringen liep presentator Bert van Leeuwen enkele weken mee op diverse locaties van het Leger des Heils. Met dit programma laten we zien hoe belangrijk het is om naar elkaar om te kijken, ook als we op heel verschillende manieren leven.

EO en Open Doors | *Nederland Zingt* bij Open Doors-dag
Tijdens de Open Doors-dag op 19 oktober werden er opnames gemaakt voor een *Nederland Zingt*-uitzending. Jezus volgen is in Nederland iets wat we in vrijheid kunnen doen. Maar wereldwijd betalen veel christenen een hoge prijs voor hun geloof. In verbondenheid met de wereldwijde kerk werden liederen als 'Prijst God die ons het leven geeft' en 'Amazing Grace' gezongen.

EO en Stichting Rouwkost | *Ik mis je*
De EO-community *Ik mis je* heeft samengewerkt met Stichting Rouwkost, een stichting die ouders ondersteunt die een kind zijn verloren. Op Wereldlichtjesdag gaf presentator Marleen Stelling een seminar waarin ouders met elkaar in gesprek raakten en nadachten over de vraag met welke vragen, acties en opmerkingen ze geholpen zouden zijn na het overlijden van hun kind.

EO en War Child | *Oorlog is erfelijk*
Ook nadat een oorlog is gestopt, worden oorlogstrauma's vaak van generatie op generatie doorgegeven. Om dit bespreekbaar te maken sloegen de EO en War Child wederom de handen ineen. Samen maakten we in 2022 al het eerste seizoen van *Oorlog is erfelijk*. In 2024 kreeg deze serie een vervolg met een tweede seizoen. Journalist Natascha van Weezel sprak in deze nieuwe afleveringen met Isa Hoes, Evgeniy Levchenko, Sahar Meradji, Naz Kawan, Bert Woudstra en Hans Goedkoop over hoe oorlog hun leven heeft bepaald.

2.6 Overig

Overlijden Arie van der Veer

Op 14 september 2024 overleed dominee Arie van der Veer op 82-jarige leeftijd. Arie van der Veer was als erelid, oud-voorzitter, predikant en presentator van grote waarde voor de EO en haar missie. In hoofdstuk 1 blikten we terug op zijn EO-carrière en de invloed die zijn overlijden had op de EO en betrokkenen. Online was de impact van zijn overlijden ook te zien. Het medeleven op Facebook en Instagram was groot. Twee reacties:

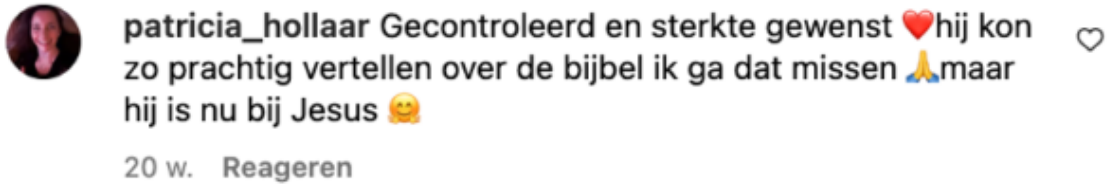

Daarnaast was **de post rondom het overlijden van Arie van der Veer** ook de #1 engagement-post van het jaar op de Facebookpagina van de EO. Deze post had een engagementpercentage van 9,46%. Het gemiddelde engagementpercentage voor een Facebook-post is 0,75%.

In het condoleanceregister kwamen ook veel mooie berichten binnen:

- “Gecondoleerd met het verlies van ds. Arie van der Veer. We wensen alle nabestaanden veel kracht en Gods zegen toe! Met veel bewondering kijken wij als familie terug op de mooie preken en wijsheden, die we jaren van hem mochten ontvangen. Voor altijd heeft ds. Arie van der Veer een bijzondere plek in ons hart!”
- “Ik wil vooral danken voor het leven van Arie. Ik ontmoette hem voor een aflevering van *Nederland Zingt*. Kort, maar intens. Dankzij zijn tip kwam mijn boekje over kanker uit. Op mijn vraag hoelang je een overleden moeder kunt missen, zei hij destijds ‘een leven lang’. Het gaf me ruimte voor mijn rouwproces. Dat wens ik jullie ook toe: ruimte en tijd voor júllie rouwproces. Troost en nabijheid in het gemis van Arie. Houd vol, houd vast. We zien elkaar weer, daar aan de overkant.”

New Wine

Elk jaar ontmoeten tussen de 4500 en 6000 christenen elkaar tijdens de New Wine Zomerconferentie. In 2024 was de EO daar voor het eerst aanwezig. Er was een levensgrote kleurplaat en er waren drie live-podcasts. De afdeling Commercie was aanwezig voor ledenwerving voor EO BEAM. De aanwezigheid van de EO werd door de bezoekers van de conferentie positief ontvangen.

Jubileum Bert van Leeuwen

In 2024 was Bert van Leeuwen veertig jaar bij de EO op televisie. Veertig jaar verbinding aan één omroep is bijzonder. Ook in zijn programma's speelt verbinding een belangrijke rol. In bijvoorbeeld *Het Familiediner* en *Soep, sores en soelaas* zet Bert van Leeuwen zich in voor verbinding tussen mensen en dat mensen zich gezien en gehoord weten. Hij werd op dinsdag 1 oktober 2024 feestelijk in het zonnetje gezet. Uit handen van EO-directeur Arjan Lock ontving Bert van Leeuwen de eerste **Bert van Leeuwen Prijs**. Dit is vanaf dit jaar een jaarlijkse prijs vanuit de EO voor iemand die zich, net als Bert, inzet voor verbinding in de samenleving. Tijdens een feestelijke bijeenkomst werd de prijs overhandigd aan Bert en ook onthulde hij de Bert van Leeuwenlaan naast het EO-gebouw.

Klant Contact Centrum

Het Klant Contact Centrum (KCC) van de EO speelt een belangrijke rol in het dagelijks contact met onze leden. Afgelopen jaar zijn er 60.000 cases binnengekomen, waarvan 30.000 via het webformulier en ruim 16.000 via e-mail. Intern hebben we ruim 11.000 cases aangemaakt. Dit zijn cases die voortkomen uit de vragen via webformulier en e-mail. We hebben via een verbetering in het betalings- en orderproces ruim 400 cases met adresmutaties kunnen verwerken. Dit is een mooie dataverrijking. Van deze relaties hadden we voorheen geen juiste adresgegevens.

Vrijwilligers

Bij de EO hebben we een grote groep van **1.500 vrijwilligers** en daar zijn we heel blij mee. Vol enthousiasme werken zij mee aan de missie van de EO; bij evenementen, als pastoraal luisterend oor aan de lijn van Niet Alleen, maar bijvoorbeeld ook voor gebruikerstesten.

EO Panel

Het EO Panel is een onderzoekspanel waar leden én niet-leden zich bij kunnen aansluiten. De **972 panelleden** werken mee aan allerlei onderzoeken. Dat doen zij door het invullen van online vragenlijsten over uiteenlopende onderwerpen. Zo kunnen zij met ons meedenken én hun invloed uitoefenen op wat wij maken.

2.7 Cijfers

Op onderstaande kanalen maken we content voor verschillende themadoelgroep-teams. Veel genoemde programma's worden in voorgaande paragrafen al toegelicht. Hieronder wat mooie cijfers op een rijtje.

Tv

- Aantal tv-uitzendingen zonder herhaling: **909**
- Aantal tv-uitzendingen met herhaling: **3.860**
- Aantal uren op tv zonder herhaling: **334**
- Aantal uren op tv met herhaling: **1.202**

Top 3 hoogst gewaardeerde tv-programma's:

1. *Handen aan de couveuse*: **8.7**
2. *De Joodse Raad*: **8.6**
3. *Planet Earth*: **8.6**

Top 5 lineaire kijkcijfers:

1. *De Joodse Raad* (10-03-24): **1.409.000**
2. *De Joodse Raad* (17-03-24): **1.265.000**
3. *De Joodse Raad* (31-03-24): **1.232.000**
4. *De Joodse Raad* (24-03-24): **1.202.000**
5. *De Joodse Raad* (07-04-24): **1.193.000**

Top 5 best bekeken programma's met gemiddeld aantal kijkers per uitzending:

1. *De Joodse Raad*: **1.260.000**
2. *Meer dan verwacht*: **1.039.000**
3. *Op de spoed*: **822.000**
4. *Het Familiediner*: **761.000**
5. *Handen aan de couveuse*: **712.000**

Top 10 afleveringen streamstarts:

1. *De Joodse Raad*, aflevering 1: **736.975**
2. *De Joodse Raad*, aflevering 2: **545.491**
3. *De Joodse Raad*, aflevering 3: **485.626**
4. *De Joodse Raad*, aflevering 4: **459.943**
5. *De Joodse Raad*, aflevering 5: **433.503**
6. *Meer dan verwacht*, aflevering 1: **403.772**
7. *Waar doen ze het van?,* aflevering 1: **340.500**
8. *Meer dan verwacht*, aflevering 2: **304.960**
9. *Waar doen ze het van?*, aflevering 2: **287.376**
10. *Meer dan verwacht*, aflevering 5: **285.808**

YouTube

Als EO maken we niet alleen lineaire content, we investeren steeds meer in series die alleen online te bekijken zijn. Soms op de site en het YouTube-kanaal van NPO 3, en anders op het YouTube-kanaal van de EO. Deze aanpak werpt zijn vruchten af, want ons eigen YouTube-kanaal blijft maar groeien en zat eind 2024 op een haar na alweer op **100.000 abonnees**. Naast de aparte online series, zoals *Wat Nu?, Wonder, Vrienden na het leven, Based on a true story* of *Schietgebed*, worden hier ook fragmenten van onze lineaire programma's gedeeld, zoals van *Het Familiediner, De Verandering* of *Meer dan verwacht.* In voorgaande paragrafen is meer te lezen over een paar van deze series.

Podcasts

De EO maakte in 2024 de volgende nieuwe podcasts:

- De leerlingen (Geloven en vragen | Gewoon Gemiddeld)
- Geheim Agent Liz (Opgroeien en gezin | Kinderen)
- Geld of je leven: Is er leven na de groei? (Hier en nu | Gewoon Gemiddeld
- Man van Nazaret (Geloven en vragen | Brede midden)
- Parnassia (Vieren en herdenken)
- Wallet & Van Weezel over de Joodse wereld (Geloven en vragen | Brede midden)

Het totaal aantal plays was **18.466.139.**

De best beluisterde podcasts waren (aantal plays):

1. Eerst Dit: **7.418.280**
2. De Ongelooflijke Podcast: **2.93.340**
3. Eerst Dit Avondgebed: **1.857.123**
4. De Spindoctors: **1,840.740**
5. Dit is de Bijbel: **1.029.031**

De best beluisterde afleveringen waren de volgende:

- **De Ongelooflijke Podcast**: De geestelijke schade van de smartphone en social media is gigantisch (met Esther van Fenema en Stefan Paas), met **59.404** plays.
- **De Spindoctors**: Boekenboete, Twentetaks ende kapotte auto van Henk Vermeer, met **58.673** plays.
- **De Spindoctors**: De bijna doodgekookte VVD-kikkertjes beginnen heel zachtjes te kwaken, met **58.292** plays.
- **De Spindoctors**: Een dramatisch debat, maar wel medelijden met Schoof, met **58.272** plays.
- **De Spindoctors**: Na MarjoleinFaber wil iedereen 'vooruitkijken', met **54.838** plays.

EO.nl

De doelgroep van EO.nl is Gewoon Gemiddeld, Gezellige Emptynesters en Landelijke Vrijheid.

Totaal aantal bezoekers**:** **9.104.477**

Gemiddeld aantal bezoekers per maand: **758.706**

Door welke 5 zoekwoorden belandden mensen op eo.nl (aantal klikken naar eo.nl):

1. De Joodse Raad: **58.336**
2. Meer dan verwacht: **49.764**
3. EO: **39.183**
4. Waar doen ze het van: **29.873**
5. Eerst Dit: **24.888**

Top 3 best gelezen artikelen:

1. Carlien werd verliefd op 23 jaar oudere man | link
2. Bas blogt: 'Mijn vrouw en ik slapen al zes maanden gescheiden' | link
3. Esther kreeg ernstige gezondheidsklachten door multivitaminen | link

Top 3 best bezochte pagina's (+ het aantal bezoeken):

1. *De Joodse Raad* | **215.803** | link
2. EO-programma's | **114.825** | link
3. Eerst Dit-afleveringen | **112.757** | link

Top 3 aantal hartjes:

1. Carlien werd verliefd op 23 jaar oudere man | **6.929** | link
2. Bas blogt: 'Mijn vrouw en ik slapen al zes maanden gescheiden' | **3.245** | link
3. Arie van der Veer overleden (1942 – 2024) | **3.160** | link

Mijn.eo.nl
Aantal unieke gebruikers op mijn.eo.nl: **8.750**
Mensen hebben ingelogd om de volgende redenen:

- Interactie op eo.nl en dit.eo.nl: Een deel van deze gebruikers heeft ingelogd om mee te praten en hun mening te geven.
- Trainingen: **7.192** gebruikers hebben een training gevolgd, voornamelijk de populaire gratis training van Erik Scherder rondom optimisme.
- Digitale leesomgeving: **1.000** gebruikers maakten gebruik van de digitale leesomgevingen van *Eva* of *Visie*.

Instagram

- De **#1 Instagram-post in bereik** is een video waarin Rhodé in *De Verandering* aan Mirjam vertelt hoe ze verder gaat na een heftig ongeluk. Deze post had een bereik van **1.231.888**. Het gemiddelde bereik voor een post op Instagram is 62.431.
- De **#1 Instagram-post engagement** is de Bijbeltekst 'Als God voor ons is, wie zal tegen ons zijn'. Deze post had een engagementpercentage van **7,88%.** Het gemiddelde engagementpercentage voor een Instagram-post is 2,15%.

Facebook
De doelgroep van EO Facebook is Gewoon Gemiddeld, Gezellige Emptynesters en Landelijke Vrijheid.

- De **#1 Facebook-post** in bereik is een fragment met Fred van Leer uit het EO-programma *De Kist*. Deze post heeft een bereik van **736.911.** Gemiddeld voor een Facebook-post is dit 23.049.
- De **#1 Facebook-post** in engagement was de post rondom het overlijden van ds. Arie van der Veer. Deze post had een engagementpercentage van **9,46%.** Het gemiddelde engagementpercentage voor een Facebook-post is 0,75%.

X

De twee berichten uit 2024 die bijzonder goed scoorden, gingen beide over de prijzen voor *De Joodse Raad*:

- **De Joodse Raad wint de Televizier-Ring Impact: 90.295** weergaves, 1.983 interacties, 1.330 likes, 122 retweets & 95 reacties.
- **De Joodse Raad wint Zilveren Nipkowschijf: 21.901** weergaves, 1.062 interacties, 595 likes, 70 retweets & 44 reacties.

Radio

Aantal radio-uitzendingen: **1.092**

Aantal uren in radio: **1.741**

Best beluisterde radioprogramma's (aantal luisteraars):

1. *Martine in de middag*: **340.000**
2. *Open Huis*: **242.000**
3. *Langs de lijn en omstreken*: **150.000**
4. *Geld of je leven*: **142.000**
5. *Dit is de dag*: **110.000**

2.8 Vooruitblik 2025

Een van de meest bijzondere dingen van werken bij de EO is dat we hier werken vanuit een missie. We hebben een gedeeld verhaal met elkaar.

> *"Wat is het dan mooi dat dat grote en eeuwenoude verhaal van geloof, hoop en liefde doorklinkt in alle kleine verhalen die we vertellen, van gewone, alledaagse mensen." (Arjan Lock)*

In 2025 gaan we daar verder actief mee aan de slag. Door onze herkenbaarheid als omroep van geloof, hoop en liefde nog verder te omarmen, maar ook door een plek te zijn waar mensen hun verhalen kunnen delen en samen kunnen beleven. Dat doen we door te bouwen aan onze community's. Daarbij bouwen we voort op wat we de afgelopen jaren hebben gedaan: het werken vanuit geprioriteerde thema's en doelgroepen. Daarbij gaan de community's bijdragen aan een duurzame groei van inkomsten, door op zoek te gaan naar nieuwe samenwerkingen en de themadoelgroep-teams hierbij vanuit onze eigen expertise te ondersteunen.

Ook in 2025 staat er weer veel bijzondere EO-content op de planning. Zo maken we meerdere content rondom de vuurwerkramp in Enschede.

De vuurwerkramp in 2000
In 2025 is het 25 jaar geleden dat de vuurwerkramp in Enschede plaatsvond. Een ramp die in het collectieve geheugen van Nederland is gegrift. Als een donderslag bij heldere hemel werd een hele stadswijk weggevaagd door een enorme explosie. De EO maakt in 2025 meerdere series rondom deze ramp. De vierdelige dramaserie ***De Vuurwerkramp*** vertelt het verhaal van verschillende mensen uit verschillende lagen van de maatschappij die ieder op een eigen manier geraakt zijn door deze ramp. Iedereen is op zoek naar een manier hoe om te gaan met de nasleep van een niet te bevatten en vernietigend drama. Aansluitend op de serie wordt er een **YouTube-serie** ontwikkeld. In deze online serie gaan acteurs in gesprek met slachtoffers van de ramp.

Daarnaast maken we de serie ***De middag van 2000***, gepresenteerd door Kefah Allush. Na het succes van *De nacht van '53* en *De middag van '44* neemt Allush de kijker opnieuw mee op een reis naar de uren voor, tijdens en na de ramp. Dit wordt gedaan met authentieke ooggetuigenverhalen en indrukwekkende digitale visualisaties. Met deze titels willen we verbinden en een grote groep mensen op toegankelijke wijze laten nadenken over onderliggende thema's als schuld, schaamte, rouw en angst. Hiermee laten we onze maatschappelijke waarde als publieke omroep zien.

De Ongelooflijke Geschiedenis

Al ruim vijf jaar is *De Ongelooflijke Podcast* een van de best beluisterde EO-podcasts. Journalist David Boogerd en theoloog Stefan Paas voeren verdiepende gesprekken met spraakmakende gasten over de relevantie van het geloof in een steeds ongeloviger Nederland. De podcast wordt in 2025 uitgebreid met een heuse 'spin-off': ***De Ongelooflijke Geschiedenis.*** In deze nieuwe podcast nemen David en Stefan, samen met historicus Beatrice de Graaf, de luisteraar mee op een adembenemende tocht door ons verleden. In deze onstuimige tijd van oorlog, politieke aardverschuivingen en polarisatie zijn veel mensen op zoek naar houvast. Nederland wordt steeds minder religieus, maar onze cultuur is mede gevormd door tweeduizend jaar christendom. Hoe zijn wij geworden wie wij zijn? En hoe helpt dat ons in deze tijd?

Zorgprofessional van het jaar

Samen met **Mercy Ships** en **NU'91** organiseert de EO in 2025 de *Zorgprofessional van het jaar*-campagne. Deze bijzondere verkiezing zet zorgprofessionals die een unieke bijdrage leveren aan de zorgsector in de schijnwerpers. Na een selectie door een vakjury wordt een shortlist van vijf finalisten samengesteld. De vakjury bestaat uit een diverse groep professionals uit de zorgsector en media. De winnaar wordt op 12 mei 2025, tijdens de Dag van de Verpleging, bekendgemaakt.

03 Bestuursverslag

Afgelopen jaar was het derde jaar dat we gewerkt hebben met het Meerjarenbeleidsplan (MJB) 2022-2025 als uitgangspunt.

3.1 Kernopgaven

De vier kernopgaven in het Meerjarenbeleidsplan zijn:

1. De liefde van God binnen de publieke omroep zichtbaar maken.
2. Werken aan herkenbaarheid door ons te richten op specifieke domeinen en thema's.
3. Beter aansluiten bij specifieke doelgroepen en ze goed leren kennen.
4. Een gezonde bedrijfsvoering om deze ambities waar te maken.

In het **jaarplan 2024 'Gods liefde voor iedereen'** zijn de vier kernopgaven uit het MJB uitgewerkt in zes jaardoelen met succescriteria:

1. **Wij zijn als christelijke omroep relevanter dan ooit.**
   In de uitwerking hiervan hebben we ons gericht op interne en externe stakeholders en samenwerkingspartners.
2. **Je voelt je gezien en gehoord bij de EO. Je ervaart betrokkenheid en duidelijkheid in je dagelijks werk.**
   Dit doel heeft betrekking op de cultuur bij de EO en ging over onderlinge betrokkenheid en betrokkenheid van de leidinggevende. Over samenwerken en elkaar feedback geven.

3. **Het brede midden van Nederland ervaart dat de EO op de thema's Geloven en vragen, Hier en nu, Oog voor anderen en Afscheid en rouw voor hen persoonlijk of voor de samenleving van toegevoegde waarde is.**
   Bij dit doel hebben we gewerkt aan de herkenbaarheid van de EO voor de gekozen doelgroepen en geprioriteerde thema's.

4. **Onze doelgroepen voelen zich meer betrokken bij de EO, waardoor het aantal vrienden significant toeneemt.**
   Bij dit doel streefden we naar een grotere betrokkenheid van onze doelgroepen.

5. **De thema-doelgroepteams zijn de motor achter een duurzame groei van onze inkomsten.**
   Bij dit doel is ingezet op het binnenhalen van geld via de content van de thema-doelgroepteams.

6. **We leren van elkaars kennis en ervaring met als doel dat het maakproces van lineair, on-demand, online en print, stabiel en toekomstgericht is.**
   Bij dit doel hebben we ingezet op een betere verbinding van lineair en online, twee manieren van content maken die van oudsher ver uit elkaar lagen.

Het hele jaar hebben we met elkaar aan deze doelen gewerkt, strategiesessies gehouden, de tussentijdse stand van zaken gedeeld en evaluaties gehouden om te bespreken of de doelen zijn gehaald.

Een belangrijk moment voor de organisatie was de verschijning van het rapport van de Commissie-Van Rijn. Er is in die week een drukbezochte interne bijeenkomst geweest om met medewerkers over de uitkomsten van het rapport in gesprek te gaan. Ook later in het jaar zijn we met de organisatie in gesprek gegaan over het thema sociaal veilige werkomgeving, onder andere naar aanleiding van onze aangepaste gedragscode.

We zijn doorgegaan met het houden van luistersessies om in teams te peilen welke vragen er leven omtrent gemaakte keuzes in EO beweegt en de transformatie. Ook hebben we interne bijeenkomsten georganiseerd om een terugkoppeling te geven van wat er uit de sessies is gekomen en met welke aanbeveling er al dan niet iets is gedaan. Er zijn verschillende activiteiten en bijeenkomsten geweest waarin gewerkt is aan onderlinge verbondenheid, waaronder het wekelijkse Wij-ding, een paasbijeenkomst en een kerstevent. Ook zijn medewerkers een aantal keren bijgepraat over politieke plannen en ontwikkelingen met betrekking tot de publieke omroep.

3.2 Governance

Raad van bestuur

De raad van bestuur (rvb) is verantwoordelijk voor het beleid van de EO. De rvb stuurt en coördineert alle processen die de resultaten en de kwaliteit van de werkzaamheden van de EO dienen. Het Meerjarenbeleidsplan, het jaarplan en de begroting zijn onderdelen van de beleidscyclus. De rvb legt over het beleid verantwoording af aan de raad van toezicht (rvt), de ledenraad en andere stakeholders.

De rvb bestaat uit één persoon, Arjan Lock, en wordt ondersteund door een bestuursadviseur, een bestuurssecretaris en een adjunct-directeur die samen het rvb-team vormen, en door een Strategisch Team (ST). De bestuurder Arjan Lock is in 2023 door de rvt herbenoemd voor een periode van vijf jaar.

Ledenraad

Vergaderingen

In 2024 heeft de ledenraad drie keer vergaderd: in april, september en december.
De ledenraad stelde in de vergadering van april de jaarrekening 2023 vast en verleende decharge voor het gevoerde beleid door de rvb en het gehouden toezicht door de rvt. In deze vergadering is ook met de ledenraad het rapport van de Commissie-Van Rijn besproken. Arie Slob werd unaniem tot voorzitter van de rvt gekozen. En er werd gestemd over een statutenwijziging met betrekking tot de samenstelling van de ledenraad en het doel van de vereniging.

In de septembervergadering heeft de ledenraad zijn statutaire rol vervuld met betrekking tot het Meerjarenbeleidsplan 2026-2029. Bij de start van het traject om te komen tot een nieuw MJB denkt de ledenraad mee over de inhoud ervan en die input wordt meegenomen. De ledenraad vervulde hiermee een belangrijke klankbordrol voor de rvb. In deze vergadering is ook Theo Segers herbenoemd voor drie jaar als onafhankelijke gespreksleider van de ledenraad. De septembervergadering vond voor het eerst op een donderdagavond plaats, gekoppeld aan

een werkbezoek in de middag. En niet zoals gebruikelijk op een zaterdagochtend. Dit was een van de gewenste en doorgevoerde veranderingen die de werkgroep betrokkenheid ledenraad heeft geïnventariseerd.

In de decembervergadering is veel tijd genomen om de toekomst van het omroepbestel met de ledenraad te bespreken. De rvb informeerde de ledenraad tijdens alle vergaderingen over belangrijke ontwikkelingen bij de EO, de NPO en over de politieke ontwikkelingen betreffende de toekomst van het publieke bestel.

Werkbezoek

Er is het afgelopen jaar één werkbezoek georganiseerd, en wel op 19 september. Het thema sociale veiligheid op de werkvloer is besproken aan de hand van het rapport van de Commissie-Van Rijn, het overkoepelende plan van de NPO en de omroepen, en het plan van aanpak van de EO. Strategisch eigenaar Mens en cultuur Neliza van Zuthem en bestuursadviseur Janneke de Leede lieten de ledenraadsleden aan de hand van drie casussen meedenken over dit thema en de uitwerking ervan voor de EO. Dat leverde een levendig en betrokken gesprek op met goede suggesties van de ledenraadsleden.

Benoeming nieuwe voorzitter en nieuw lid raad van toezicht

In de vergadering van april is Arie Slob benoemd tot voorzitter van de rvt. Elvira Sweet had, sinds het vertrek van Willem Smouter, de rol van tijdelijk voorzitter op zich genomen. Per 1 januari 2024 is Remco Hempenius gestart als rvt-lid, in de vacature die was ontstaan door het aflopen van de termijn van Evert-Jan Ouweneel.

Raad van toezicht

De rvt bestond in 2024 uit de volgende leden:

- Arie Slob (voorzitter), gestart per 1 april 2024
- Elvira Sweet (vicevoorzitter)
- Pieter Oudenaarden, afgetreden per 31 december 2024
- Wilmie Riemer (secretaris)
- Sipke Spoelstra
- Ruth Peetoom
- Remco Hempenius

Rooster van aftreden:

Naam	Datum benoeming	Datum (eventuele) herbenoeming	Uiterste datum aftreden
Arie Slob (voorzitter)	01-04-2024	01-01-2027	31-12-2030
Elvira Sweet	01-01-2021	01-01-2025	31-12-2028
Wilmie Riemer	01-01-2022	01-01-2026	31-12-2029
Sipke Spoelstra	01-01-2022	01-01-2026	31-12-2029
Ruth Peetoom	01-01-2023	01-01-2027	31-12-2030
Remco Hempenius	01-01-2024	01-01-2028	31-12-2031
Pieter Oudenaarden (afgetreden)	01-04-2017	01-01-2021	31-12-2024

Vergaderingen

De rvt kwam in 2024 bijeen in zes reguliere vergaderingen. Er zijn twee extra ingelaste online vergaderingen geweest naar aanleiding van de ontwikkelingen rondom de toekomst van het publieke bestel. Ook was er een opleidingsdag voor de hele rvt rondom het thema toezichthouden en sociale veiligheid

Geen van de leden was frequent afwezig. De rvb was bij het grootste deel van de reguliere vergaderingen aanwezig, met uitzondering van een aantal agendapunten die buiten aanwezigheid van de rvb besproken moesten worden. De financiële commissie en identiteitscommissie vergaderden elk drie keer. De remuneratiecommissie heeft het beoordelingsgesprek met de bestuurder gevoerd. Ter voorbereiding op dit gesprek heeft de bestuurder feedback opgehaald uit de organisatie om op basis hiervan een reflectieverslag te schrijven dat besproken is met de remuneratiecommissie. Alle leden van de rvt hebben zo veel mogelijk de vergaderingen van de ledenraad bijgewoond.

Taak

De rvt houdt toezicht op:

- de algemene gang van zaken in de vereniging;
- het bestuur en het door het bestuur gevoerde beheer en beleid.

Daarnaast is de rvt verantwoordelijk voor de taken en bevoegdheden die bij de statuten zijn toegekend. De rvt voorziet het bestuur, gevraagd en ongevraagd, van advies. De rvt richt zich bij het vervullen van zijn taak uitsluitend op het belang van de vereniging en alle betrokkenen

bij de vereniging. Ook houdt de rvt in de gaten of het doel van de vereniging wordt verwezenlijkt in overeenstemming met de grondslag. Om dit nog beter te kunnen doen heeft de raad gewerkt aan een toezichthoudend kader om zo vanuit een duidelijke structuur toezicht te kunnen houden.

Onderwerpen

Een aantal onderwerpen wordt elk jaar in de rvt besproken. Zoals het thema sociale veiligheid, zelfreflectie, de relatie tussen bestuurder en de rvt, de financiële situatie, belangenverstrengeling, de voortgang van de jaardoelen en het transformatieproces waar de EO in zit. De rvt keurde in de vergadering van maart het jaarverslag en de jaarrekening 2023 goed. De jaarrekening en het accountantsverslag zijn in aanwezigheid van de accountant besproken. Daarnaast is gesproken over de Commissie-Van Geel, grensoverschrijdend gedrag en een sociaal veilig werkklimaat in combinatie met de Commissie-Van Rijn, de toekomst van het bestel en risicomanagement.

De meerdaagse van de rvt vond plaats in oktober. De rvt had Yoeri Albrecht, directeur van cultureel centrum De Balie en lid van de Commissie-Van Geel, uitgenodigd om te reflecteren op de toekomst van de EO in het bestel. Dit als opmaat voor het bredere gesprek die dag in de rvt over de toekomst van het bestel.

Daarnaast is tijdens de meerdaagse, naast een zelfevaluatie, ook tijd genomen om de persoonlijke communicatieprofielen van de rvt-leden door middel van het Life Languages-communicatieprofiel in kaart te brengen.

De jaardoelen zijn toegelicht en besproken.

Informatievoorziening

De bestuurder heeft de plicht om de rvt alle benodigde informatie tijdig te verstrekken. Dit heeft de rvt nodig om zijn taak optimaal te kunnen vervullen. Hier heeft de bestuurder ook in 2024 ruim voldoende invulling aan gegeven. Zowel schriftelijk als in de mondelinge toelichting tijdens vergaderingen. Hiernaast heeft de rvt via eigen kanalen informatie verzameld. Informatie die rvt-leden vonden in de media werd onderling gedeeld. Er is ook een vergadering van de ondernemingsraad (or) van de EO bijgewoond. Verder leverde het bijwonen van ledenraadsvergaderingen en werkbezoeken een schat aan informatie op.

Relatiebeheer

De rvt weet dat het onderhouden van (interne en externe) relaties met relevante stakeholders van groot belang is. Daarom zocht de raad ook in 2024 contact met medewerkers van de EO (onder andere door het bijwonen van de vergadering van de or, het bezoeken van de Inspiratiedag (inhoudelijke personeelsdag), het meemaken van tussentijdse DSC-sessies (doelen en succescriteria) en het meemaken van de kerstviering), achterbanorganisaties, het

Commissariaat voor de Media en de NPO. De voorzitter van de rvt onderhield de relatie met voorzitters van andere omroepen. Twee leden van de rvt zijn in het kader van het rapport van de Commissie-Van Rijn op gesprek geweest bij de staatssecretaris.

Zelfevaluatie en ontwikkeling rvt

De rvt werkte ook in 2024 aan de ontwikkeling van de rvt als team. De EO financierde en faciliteerde dit proces waar nodig. Op 19 juni heeft de rvt een scholingsdag gevolgd bij bureau Diemen en van Gestel. Tijdens deze scholingsdag stond het thema 'sociale veiligheid' centraal naar aanleiding van het rapport 'Eenheid in veelzijdigheid' (Commissie-Van Geel) en het rapport 'Niets gezien, niets gehoord en niets gedaan. De zoekgemaakte verantwoordelijkheid' (Commissie-Van Rijn). De rvt-leden en bestuurder hebben zich door een deskundige laten informeren over het thema en zijn door een ervaren adviseur bevraagd op het omgaan met 'sociale veiligheid' vanuit de rollen van de toezichthouder (werkgever – toezichthouder – klankbord).

De jaarlijkse zelfevaluatie is afgelopen jaar gedaan tijdens de meerdaagse in oktober. De volgende onderwerpen zijn besproken:

- het functioneren van de rvt als team;
- de onderlinge samenwerking en competenties;
- de invulling van reflectie;
- de balans in de verbondenheid tussen de rvt en de rvb en de kritische blik van het toezichthouden.

Geconcludeerd is dat de competenties van de rvt goed op orde zijn en mooi op elkaar aansluiten. Dat maakt dat besloten wordt om de vacature die er ontstaat met het vertrek van Pieter Oudenaarden per 1 januari 2025 niet in te vullen. Wilmie Riemer is beschikbaar voor vertegenwoordiging naar de or.

De rvt wil ruimte creëren om vooruitkijkend onderwerpen te agenderen waar tijdig aandacht aan gegeven moet worden. Tijdens een volgende vergadering wordt het punt 'inventarisatie bespreekpunten' geagendeerd.

Er is gesproken over de onderlinge samenwerking. Het is belangrijk dat iedereen weet wat zijn/haar rol in de rvt is, elkaar te ondersteunen in rolduidelijkheid en de taken onderling strakker te verdelen, zodat iedereen zijn energie op de goede en juiste momenten kan inzetten. Hieruit vloeit voort dat er is afgesproken dat er bij ledenraadsvergaderingen iedere keer ten minste één afgevaardigde van de rvt aanwezig is (voorheen waren dit er twee). Het opleidingsaanbod, collectief of individueel, wordt met elkaar gedeeld.

Er is verbondenheid tussen de rvt en rvb vanwege de missie van de EO en het laten floreren van de organisatie. Er moet een gezonde balans zijn tussen deze verbondenheid en de

eigenlijke rol van de toezichthouder: wat kan de rvt vanuit zijn rol toevoegen aan de rvb zodat deze en de mensen eromheen scherp blijven. Dit komt ook in de gesprekken met de remuneratiecommissie aan de orde.

Tijdens de meerdaagse is ook tijd genomen om te bouwen aan het team door te investeren in persoonlijke communicatieprofielen en een groepsprofiel op basis van Life Languages. Dit brengt de persoonlijke communicatiekracht van de individuele leden en het team in kaart en laat zien waar de sterke en zwakke punten zitten. Het groepsprofiel liet zien dat er een mooie diversiteit is in het team, met verschillende kwaliteiten die elkaar aanvullen.

Commissies

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie bestond in 2024 uit Ruth Peetoom en Wilmie Riemer. Zij hebben het functioneringsgesprek met het bestuur gevoerd. Ter voorbereiding daarop heeft de bestuurder een reflectieverslag geschreven op basis van feedback die is opgehaald bij twee externe personen en twee collega's uit de organisatie. In diverse eerdere functioneringsgesprekken van de remuneratiecommissie met de bestuurder is al gesproken over de inmiddels lange duur van zijn voorzitterschap en de toekomst. In het rapport-Van Rijn staat de aanbeveling voor een maximum zittingstermijn voor bestuurders van een publieke omroep. Zowel bestuurder als rvt is zich goed bewust van het belang om tijdig afspraken te maken over de eindigheid van de functie. Tegelijk heeft de remuneratiecommissie ook benoemd dat juist de lange ervaring van Arjan en het opgebouwde vertrouwen heeft gemaakt dat hij in de moeilijke omstandigheden van deze tijd zijn rol zo goed heeft kunnen vervullen als hij heeft gedaan. Bestuurder geeft aan dat hij zijn houdbaarheid als bestuurder wil blijven monitoren (en daarbij de maatschappelijke ontwikkelingen ook in overweging neemt), dat hij hier zelf op reflecteert en dat hij ook de gesprekken met de remuneratiecommissie nodig heeft om hem te blijven scherpen. Het open gesprek hierover wordt gecontinueerd.

Cultuur & identiteitscommissie

De identiteitscommissie bestond in 2024 uit Elvira Sweet en Remco Hempenius. De commissie heeft drie keer vergaderd. Het jaarverslag 2023, het jaarplan 2025 en het thema belangenverstrengeling zijn besproken en als belangrijkste onderwerp komt in elke vergadering het thema sociaal veilige werkomgeving ter sprake, in combinatie met het jaarverslag van de interne vertrouwenspersonen. Ook het plan van aanpak van de EO naar aanleiding van de Commissie-Van Rijn is aan de orde geweest. Omdat het thema cultuur een van de speerpunten van deze commissie is, is besloten om de naam van de commissie te veranderen in cultuur & identiteitscommissie.

Financiële commissie

De financiële commissie bestond in 2024 uit Pieter Oudenaarden en Sipke Spoelstra. De commissie heeft het jaarverslag 2023 en het accountantsverslag 2023 besproken in bijzijn van de accountant en gedeeltelijk buiten aanwezigheid van het bestuur. Andere onderwerpen waren de verschillende forecasts (financiële prognoses), de begroting voor 2025 en het risicomanagement bij de EO.

3.3 Organogram

Raad van bestuur
De rvb draagt de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het reilen en zeilen van de organisatie. Zij stelt kaders voor het hoofd Bedrijfsvoering en het Strategisch Team. Het Strategisch Team en het hoofd bedrijfsvoering kunnen bij dilemma's of onoplosbare vragen escaleren naar de rvb.

Hoofd Bedrijfsvoering
Om belangrijke vakgebieden binnen de bedrijfsvoering goed te borgen, is een hoofd Bedrijfsvoering aangesteld.

Strategisch Team
Er is een Strategisch Team gevormd om in de gemaakte keuzes te zorgen voor de juiste focus en verbinding tussen inhoud, mens en geld. Dit team is verantwoordelijk voor de uitvoering en realisatie van de jaardoelen. Een vast onderdeel van het wekelijkse overleg is de contentstrategie, de ontwikkeling van teams en medewerkers, en de inzet van financiële middelen.

Het ST valt onder de verantwoordelijkheid van de rvb. Om de verbinding tussen de rvb en het

ST te waarborgen, vindt er eens per twee maanden een strategische dag of meerdaagse plaats.

3.4 Naleving redactiestatuut

De journalistieke code – vernieuwd per 1 juli 2023 – en het eigen redactiestatuut zijn leidraad voor journalistiek handelen en het produceren van journalistieke programma's bij de EO. Dit raakt aan producties op het gebied van nieuws, informatie en educatie op al onze kanalen: online, radio, podcast, televisie en bladen. De journalistieke code is een richtlijn als het bijvoorbeeld gaat over de vraag hoe we een bron definiëren, over de essentiële waarde van hoor en wederhoor of wat we bijvoorbeeld onder privacy verstaan. Door het hanteren van deze code geven we invulling aan waarden van de EO, dragen we bij aan transparantie en daarmee betrouwbaarheid en zijn we aanspreekbaar op onze producties door de Ombudsman van de publieke omroep.

3.5 Bedrijfsvoering

ICT

In 2024 heeft de focus van ICT onder andere gelegen op drie belangrijke pijlers: continuïteit, security, en standaardisatie. De systemen en diensten hebben afgelopen jaar met de hoogst mogelijke 'uptime' gewerkt (correct gefunctioneerd), zonder noemenswaardige onderbrekingen. Voor security heeft de EO wederom belangrijke stappen gezet in de beveiliging van data en privacygevoelige informatie. Zo is overal de multifactor-authenticatie doorgevoerd voor toegang tot de systemen en applicaties. Ook volgt de ICT-afdeling zeer nauwkeurig de aanbevelingen van hard- en softwareleveranciers voor het updaten en de instellingen voor beveiliging. Zo worden maandelijks alle aanbevolen versies geïnstalleerd en de richtlijnen gevolgd. De derde pijler 'standaardisatie' is van belang voor zowel het waarborgen van de kennis van de techniek, alsook de mogelijke kostenbesparing. Door te werken met de marktstandaard, kan er beter en makkelijker worden teruggevallen op beschikbare kennis in plaats van afhankelijk te zijn van specialisten. De EO heeft in 2024 geparticipeerd in aanbestedingen op het gebied van telefonie, ICT-hardware, editing, en meercamerafaciliteiten.

De afdeling ICT van de EO heeft ook in 2025 de volledige focus op de genoemde pijlers, waarbij ook de ontwikkelingen rondom AI nauwgezet worden gevolgd en ingevoerd. Door de borging van ICT bij de afdeling Bedrijfsvoering zal nauw worden samengewerkt met Juridische en Financiële zaken voor onderwerpen als privacy van de gegevens, de veilige wijze van gebruik en de kosten voor het gebruik van de applicaties en opslag.

Samenwerkingen
De afdeling ICT heeft het afgelopen jaar op verschillende vlakken samenwerking gezocht met andere omroepen. Zo is er een maandelijks overleg in de werkgroep ICT over standaardisatie, kosten en security, en is er de werkgroep Faciliteiten over registratie, studiofaciliteiten, en distributie van content. Naast kennisuitwisseling worden ook concrete besparingen gerealiseerd via gezamenlijke aanbestedingen en zelfs via gezamenlijke aankoop. Een voorbeeld daarvan is de zoektocht naar een functionele manier om contentmanagement inzichtelijk te krijgen. Naar aanleiding van goede ervaring bij de VPRO, heeft ook de EO gekozen voor het programma Airtable, dat een low-cost database is. Na de succesvolle bouw en implementatie in 2024, heeft de EO nu een goed werkende contentkalender in gebruik die content, platform, thema en doelgroep aan elkaar verbindt. Daarmee is de EO op onze beurt weer een voorbeeld voor de VPRO geworden, en wordt de kennis gedeeld op het gebied van inrichting, beheer, en de kosten van de applicatie. Andere omroepen worstelen met dezelfde uitdaging en ook zij komen met de vraag hoe wij dit aangepakt hebben. Naar verwachting worden in 2025 meer van deze samenwerkingen verkend, geïnitieerd, en erin geparticipeerd. Alle met het doel om waar mogelijk van elkaar te leren en kosten te besparen via gezamenlijke aankoop of gebruik.

Facilitair

Huisvesting
De ruimte die beschikbaar kwam na het beëindigen van de verhuur, is in 2024 grondig verbouwd en gemoderniseerd. Deze ruimte is nu bestemd voor de afdeling die zich richt op jongeren. Een aantal andere ruimtes zijn verfraaid en we realiseerden een nieuwe gebedsruimte. Daarnaast begon de verbouwing van de binnentuin. De vergaderruimtes zijn voorzien van een digitaal scherm aan de buitenkant, waardoor de bezetting inzichtelijker is gemaakt. Een aantal editsets zijn verbouwd en voorzien van meerdere elektrische bureaus. Ook hebben we twee concentratiewerkplekken in de vorm van belcellen geplaatst, waar mensen ongestoord kunnen telefoneren.

Duurzaamheid
Duurzaamheid was ook in 2024 een belangrijk thema. Opnieuw werd er minder energie en gas verbruikt ten opzichte van voorgaand jaar. Er zijn onderzoeken gestart naar de mogelijkheid om meer energie op te wekken en minder te verbruiken. Ook is er een energieregistratie- en bewakingssysteem (EBS) in gebruik genomen. Hiermee kunnen we nauwkeurig ons energieverbruik inzien en krijgen we waardevolle feedback uit het systeem om zo duurzaam mogelijk met energie om te gaan. Ook kunnen we met dit programma onze – vanuit de overheid verplichte – EML-maatregelen (Erkende Maatregelenlijsten energiebesparing) verwerken en de effectiviteit hiervan monitoren. Een groot gedeelte van de buitenverlichting is vervangen door ledlampen.

Uitbestede diensten
In 2024 hebben we een aanbestedingstraject doorlopen voor het nieuwe contract van de beveiligingsdienstverlening. Een nieuwe partij zal in het tweede kwartaal van 2025 voor ons de beveiligingswerkzaamheden uitvoeren. De beveiliging was ook afgelopen jaar weer verscherpt in verband met de vele geopolitieke spanningen in de samenleving. Ook events binnen ons gebouw en de journalistieke programma's met (hoog risico) gasten zorgden ervoor dat we extra gebruikmaakten van de diensten van ons huidige beveiligingsbedrijf. Op het gebied van schoonmaak en catering hebben onze vertrouwde leveranciers samen met ons weer een tevreden jaar achter de rug.

Personeelsbeleid

Kengetallen

- Het aantal medewerkers in dienst van de EO is in 2024 gedaald ten opzichte van het jaar ervoor (-3%). Eind 2023 waren er 406 medewerkers in dienst, eind 2024 zijn er 394 medewerkers in dienst, in totaal 355 fte's (2023: 359 fte).
- De verhouding tussen mannen en vrouwen was in 2024 nagenoeg ongewijzigd ten opzichte van 2023. Van onze medewerkers was eind 2024 45% man en 55% vrouw.
- De verhouding tussen dienstverbanden voor bepaalde tijd en onbepaalde tijd is in de loop van het jaar flink gewijzigd: 81% van onze medewerkers heeft een vast dienstverband (ten opzichte van 68% in 2023) en 19% heeft een tijdelijk dienstverband (ten opzichte van 32% in 2023). Eind 2024 kwam er een einde aan de overgangsperiode van de ketenregeling, zoals afgesproken in de CAO voor het Omroeppersoneel. Dit betekent dat bij contractverlenging collega's sneller in aanmerking komen voor een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd.
- De afgelopen jaren was het ziekteverzuim bij de EO relatief laag. En ook in 2024 was het ziekteverzuim laag, nog lager dan in 2023. We sloten het jaar af met een verzuimpercentage van 3,2%. Het verzuim voor 2023 was 3,7%.

Werken bij de EO
De EO is in 2024 gestart met het frequent uitsturen van een medewerkersonderzoek om zo voortdurend inzicht te hebben in hoe EO-collega's de EO als werkgever ervaren. Op deze manier werken we samen aan een nog betere werkplek voor iedereen. De eerste resultaten laten zien dat medewerkers de algemene tevredenheid voor de EO als werkgever positief beoordelen met gemiddeld een 7,9.

We willen zichtbaar zijn op de arbeidsmarkt om zo talenten aan onze organisatie en missie te verbinden. Uit onderzoek blijkt dat de betrokkenheid bij het merk van de nieuwe werkgever voor 95% van de sollicitanten op de arbeidsmarkt een belangrijke motivator is in hun keuze om te solliciteren. Daarom brachten we in 2024 verdere focus aan in het sterk profileren van de EO op de arbeidsmarkt. We willen een herkenbaar profiel creëren voor onze nieuwe collega's. Onderdeel hiervan is de in 2024 vernieuwde onboarding voor onze nieuwe collega's (onboarding is het proces waarbij een werkgever nieuwe werknemers verwelkomt en begeleidt).

In 2024 hebben we 34 wervingen gedaan om nieuwe collega's aan ons te binden. Van het totaal aantal medewerkers in dienst per december 2024 is 10% in 2024 gestart bij de EO. Dat is minder dan in 2023. Er waren dan ook minder wervingen in 2024. De gemiddelde diensttijd van onze collega's was ook hoger dan het jaar ervoor. In 2024 was deze 9,1 jaar (2023: 8,7). Dit is nog wel lager dan in 2022: toen was de gemiddelde diensttijd nog 10 jaar. Ook de gemiddelde leeftijd steeg van 40,2 jaar in 2023 naar 40,4 jaar in 2024.

In 2024 zijn er in totaal 35 stagiairs bij de EO gestart in zeventien verschillende teams.
Van de 35 stagiairs zijn er 22 vrouw en 13 man (63% vrouw en 37% man). Van deze 35 stagiairs zijn er zeven in dienst gekomen bij de EO. We organiseerden workshops voor stagebegeleiders om te zorgen voor goede begeleiding. Om zichtbaar te blijven voor scholen nodigden we scholen uit bij de EO en bezoeken we zelf ook stagemarkten.

We hebben aandacht voor de diversiteit van onze organisatie en over dit onderwerp voeren we intern en extern het gesprek. Binnen onze recruitmentwerkwijze besteden we bewust aandacht aan diversiteit bij het invullen van vacatures. We schrijven vacatureteksten zo inclusief mogelijk, met oog voor het bereiken van diverse doelgroepen. Ons streven is een evenwichtige verdeling van mannen en vrouwen binnen het personeelsbestand van de EO. In 2024 bestond dit uit 45% mannen en 55% vrouwen. Tegen het einde van 2024 was 40% van de leiderschapsposities binnen de EO vervuld door vrouwen. Daarnaast werken we met een projectgroep aan culturele diversiteit binnen onze organisatie. Zo besteden we binnen de EO aandacht aan 'Diversity Day' en ontwikkelen we tools om onze content cultureel diverser te maken. Binnen de EO bestaat ook het 'Roze Overleg': een overleg waarin collega's uit de lhbtq+-gemeenschap met de directie in gesprek gaan over zaken waar zij in hun werk tegenaan lopen. Ook neurodiversiteit krijgt aandacht binnen de EO. Meerdere collega's ervaren uitdagingen in hun werkzaamheden door deze neurodiversiteit. Voor en door deze collega's is het Neurodiverse Netwerk opgericht.

Talentontwikkeling
We werken dagelijks met veel collega's samen aan uiteenlopende content en ontwikkelen ons elke dag. We dagen onze medewerkers uit om door middel van feedback en reflectie gericht aan de slag te gaan met de eigen ontwikkeling. Als EO faciliteren we voor medewerkers het gesprek met collega's en leidinggevende over samenwerking en ontwikkeling. Dit doen we onder andere met de applicatie TruQu. In 2024 zijn er door medewerkers van de EO via deze app ruim 1.400 feedbackvragen gesteld. Ook hebben medewerkers de tijd genomen om te reflecteren en zijn ze hierover met hun leidinggevende in gesprek gegaan. Hiervoor is in 2024 een nieuwe leidraad gemaakt, die de medewerkers en leidinggevenden helpt om een open en eerlijk gesprek te voeren. Het gesprek over ontwikkeling zorgt voor investeringen in het talent van onze medewerkers. Ook was er in 2024 aandacht voor talentontwikkeling. Zo waren er traineeships, (online) trainingen en was er aandacht voor persoonlijke ontwikkeling. In totaal is er € 385.000 geïnvesteerd in opleidingen op maat voor onze medewerkers. Voor duurzame ontwikkeling zijn gildes en intervisiegroepen opgericht voor verschillende functies en rollen. Een gilde is de plek om vragen te stellen, ideeën uit te wisselen en van elkaar te leren. In ons aannamebeleid richten we ons op flexibel inzetbare medewerkers, die zich verbonden voelen met onze missie en in staat zijn om zich breed in te zetten om impact te hebben.

Een veilige werkplek voor iedereen
Bij de EO streven we naar een veilige werkplek voor al onze medewerkers, ongeacht de soort arbeidsrelatie. Een werkplek waar iedereen zich welkom voelt, waar op een juiste manier met elkaar wordt omgegaan en waar we open en eerlijk met elkaar communiceren. In het medewerkersonderzoek naar de sociaal veilige werkplek bij de EO geven collega's aan zich veilig te voelen bij de EO (gemiddelde waardering: 8,2).

Voor de EO is seksuele intimidatie, agressie, pesten, geweld en discriminatie onaanvaardbaar. Daarom treffen we gerichte maatregelen binnen de werkorganisatie om deze vormen van ongewenst gedrag te voorkomen en in voorkomende gevallen te bestrijden. Zo is in 2024 een vernieuwde Gedragscode geïntroduceerd. Een mooi onderdeel van de introductie was de bespreking van de Gedragscode binnen de teams. Elk team had een speciale kick-off om de Gedragscode met elkaar door te nemen.

In 2024 is er op veel plekken aandacht geweest voor het bieden van een veilige werkplek. Er zijn al veel processen in gang gezet en het belangrijkste uitgangspunt is dat we elkaar scherp blijven houden in het bieden van een veilige werkplek. Het Protocol Psychosociale Arbeidsbelasting is geüpdatet en aangevuld met gedragsregels die intern zichtbaar en besproken zijn. Ook in de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) is er speciale aandacht geweest voor dit thema.

AFAS

In 2024 introduceerde de EO AFAS. Van twee losse niet-geïntegreerde systemen zijn we overgestapt op één ERP-systeem voor zowel Financiële Zaken als P&O. Dit werkt efficiënter, doordat er bijvoorbeeld geen dubbele invoer meer nodig is in de processen. Ook de P&O-processen zijn verder geautomatiseerd en gedigitaliseerd. We hebben met AFAS een applicatie waarmee een medewerker veel kan: taken afhandelen, uren schrijven, loonstroken bekijken, zich ziek- en beter melden, verlof aanvragen, de teambezetting bekijken en inzage krijgen in het eigen digitale P&O-dossier. AFAS wordt door medewerkers als eenvoudiger en prettiger in gebruik ervaren.

3.6 Financiën (Cijfers x1.000)

Het is van groot belang om een solide financiële huishouding te hebben, zodat we kwalitatief hoogwaardige content kunnen blijven produceren waarmee onze missie wordt gerealiseerd. Hier is het financiële beleid dan ook op gericht. Eigen middelen uit giften, inkomsten van (programma-)bladexploitatie, nalatenschappen en nevenactiviteiten worden onder andere ingezet om in de programmering keuzes te kunnen maken die nauw aansluiten bij de missie van de EO.

Financiën (cijfers x 1.000)

Het is van groot belang om een solide financiële huishouding te hebben zodat we kwalitatief hoogwaardige content kunnen blijven produceren waarmee onze missie wordt gerealiseerd. Hier is het financiële beleid dan ook op gericht. Eigen middelen uit giften, inkomsten van (programma-)bladexploitatie, nalatenschappen en nevenactiviteiten worden onder andere ingezet om in de programmering keuzes te kunnen maken die nauw aansluiten bij de missie van de EO.

De EO is een financieel gezonde organisatie met een goede solvabiliteit. Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2024 € 9.261 (2023: € 9.802), dit is 34% van het balanstotaal (2023: 35%). De EO is goed in staat om aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Dit blijkt uit de current ratio van 1,36 (2023: 1,38). De kasstroom was in 2024 € 657 negatief (2023: € 608 positief). Door de gezonde vermogenspositie en liquiditeit hoeft de EO geen gebruik te maken van externe financieringsbronnen.

Het resultaat uit gewone bedrijfsvoering na belastingen daalde in 2024 ten opzichte van 2023 van € 353 positief naar € 541 negatief. Per saldo daalde het bedrijfsresultaat naar € 724 negatief (2023: € 225 positief).

In 2024 hebben we € 183 aan rente ontvangen (2023: € 128). De vennootschapsbelasting is in 2024 € 0 (2023: € 0).

3.7 Risicomanagement

Om risico's die de missie in gevaar kunnen brengen te beheersen, werkt de EO op een gestructureerde manier aan risicomanagement. Hierbij wordt een top-down proces gevolgd dat is afgestemd tussen het bestuur en de rvt. Het risicomanagement bestaat uit de volgende vier onderdelen volgens de Risk Appetite Value Chain (RAVC)-methodologie:

- **Risico governance**
- **Risicostrategie**
- **Risicoprocessen**
- **Risicobewustzijn**

Risico governance

Bestuurlijke organen
De bestuurlijke organen van de EO zijn het bestuur en de rvt. Het bestuur legt verantwoording af aan de rvt. De rvt houdt toezicht op het beleid van de bestuurder en op de algemene gang van zaken binnen de EO.

Checks-and-balances
Binnen de EO zijn checks-and-balances opgenomen in het governanceproces. Jaarlijks worden de risicohouding, risicobereidheidsprincipes, strategische risico's en bijbehorende beheersingsmaatregelen geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. De gehele strategische risicomanagementcyclus, inclusief de toetsing van de effectiviteit van het interne risicomanagement- en controlesysteem, zijn besproken en geaccordeerd door de rvt, zoals ook is bepaald in artikel 3 van de 'Beleidsregels governance en interne beheersing 2017' van het Commissariaat voor de Media.

Risicomanagement
Risicomanagement vindt plaats binnen de eerste lijn: het primaire proces. Als tweedelijnsfunctie is dit gepositioneerd binnen de afdeling Financiën & Risicomanagement. In de praktijk wordt nauw samengewerkt met de Compliance Officer en de medewerkers bij ICT die verantwoordelijk zijn voor de informatiebeveiliging.

Risicostrategie

Het afgelopen jaar zijn de benoemde risicohouding, risicobereidheid en strategische risico's geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. De risicobereidheid van de EO is in 2024 door de rvt ongewijzigd vastgesteld op 'gebalanceerd', waarbij twee onderliggende risicobereidheidsprincipes zijn aangepast. Dit betekent dat het bestuur van de EO bij zijn besluitvorming telkens een weloverwogen afweging maakt tussen risico en rendement. Het EO-bestuur is zich bewust van de mogelijke risico's en laat zich niet alleen leiden door opportuniteiten. De weging van de risicohouding is gedaan op een vijfpuntsschaal die loopt van risicomijdend naar risicozoekend: nul, kritisch, gebalanceerd, opportunistisch en maximaal.

Risicobereidheidsprincipe
De algemene risicohouding is gebaseerd op een viertal onderliggende risicobereidheidsprincipes:

- *Besturingsfilosofie*

  Om de missie van de EO voor de toekomst te kunnen waarborgen, moeten we snel kunnen reageren op een voortdurend veranderende markt en de belangen van alle stakeholders. Het is daarbij belangrijk om zo goed mogelijk aan te sluiten bij iedereen voor wie we content maken. We laten ons daarbij leiden door de verschillende doelgroepen waarop we ons specifiek richten. We werken daarbij vanuit themadoelgroep-teams om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de verschillende doelgroepen. Deze manier van werken maakt ons flexibel.

- *Reputatiemanagement*

  Onze kernwaarden oprecht, uitnodigend en hoopvol zijn het DNA van onze organisatie. Daarnaast zijn de verhalen van geloof, hoop en liefde belangrijk en klinkt dit door in alle kleine verhalen die we vertellen, van gewone, alledaagse mensen. Beide aspecten zijn de belangrijkste drijfveren waaraan we onze dagelijkse beslissingen toetsen. Het zijn de uitgangspunten waar onze medewerkers voor staan.

- *Productie, uitvoering, content en IT*

  Om vanuit onze missie met onze content impact te hebben, moeten we aansluiten bij de behoefte van onze doelgroepen en community's, zodat ze onze content weten te vinden en wij content maken die bij hen past. Wij zijn bereid hierin te investeren en opportunistisch te kijken naar de risico's en kansen.

- *Kapitaalmanagement*

De EO heeft een financiële huishouding waarbij wordt gewerkt vanuit de basisprincipes van transparantie en controle. We werken vanuit een kritische risicohouding, omdat we zien dat de financiële positie van de EO en de externe ontwikkelingen met bijbehorende onzekerheden de noodzaak vergroten om prudente afwegingen te maken op welke wijze we onze financiële middelen doelmatig en rechtmatig inzetten.

Strategische risico's

De rvb van de EO heeft onderstaande strategische risico's geïdentificeerd en afgestemd met de rvt.

Strategisch risico	H-M-L	Beheersmaatregel	H-M-L	Eigenaar
De (her)inrichting van het publieke bestel	●	We spelen een actieve rol bij de ontwikkelingen rondom het bestel. We denken vanuit onze missie mee over thema's zoals de rolverdeling tussen de omroepen en NPO, de samenwerking tussen de omroepen, de verdeling en toekenning van beschikbare financiële middelen, externe pluriformiteit en de cultuur binnen het bestel.	●	rvb
Onvoldoende verandervermogen van de NPO richting online	●	In de verschillende overleggen met NPO benadrukken we de digitale transformatie en verandering die we als omroepen daarin te maken hebben. We zoeken daarbij op een constructieve wijze naar mogelijkheden om de beweging van lineair naar digitaal te stimuleren.	●	rvb en ST
Cultuurverandering stagneert	●	We zijn alert op de spanning die er ontstaat tussen de grote veranderingen die eraan komen op het gebied van techniek, de ontwikkeling van leiderschap en andere acties uit ons plan van aanpak voor een veilige werkomgeving enerzijds en de draagkracht en het verandervermogen van medewerkers anderzijds.	●	rvb en ST
Technologische innovaties	●	We maken bewuste en afgewogen keuzes voor de inzet van nieuwe technieken. We bewaken daarbij de grenzen die we als omroep hierover hebben afgesproken. Dit doen we door intern specialisme te gebruiken en telkens goede risico-inschattingen te maken. We blijven dicht bij onszelf en willen nieuwe technieken verantwoord benutten.	●	ST
Dalende inkomsten door bezuinigingen en door lagere bijdragen van derden zetten onze financiële positie onder druk	●	We sturen op kostenbeheersing zodat onze financiële positie op peil blijft en we onderzoeken, ontwikkelen en implementeren nieuwe verdienmodellen op basis van ontwikkelingen in de markt. We kijken kritisch naar nieuwe investeringen en zorgen ervoor dat we de juiste informatie beschikbaar hebben om financiële keuzes te kunnen maken.	●	rvb en Commercie

Operationele risico's

Er is een aantal risico's op operationeel niveau die van invloed kunnen zijn op de continuïteit van het primaire proces binnen de EO.

Operationele risico	H-M-L	Beheersmaatregel	H-M-L	Eigenaar
Deadlines van uitzendingen worden niet gehaald door last-minute bewerkingen	🔴 ⚪ ⚪	Keten optimaliseren en werkwijze aanpassen waar nodig. En de uitvoering in de 'driehoek' (geld, mens, inhoud) verbeteren.	⚪ 🟡 ⚪	Media Services & Producties
Reputatieschade door malware, spyware, spam of hacking	🔴 ⚪ ⚪	Beleid en identity management op socialmedia-accounts. Daarnaast wachtwoordbeleid en multifactor-authenticatie. En vergroten awareness om genomen vrijheid niet tot schade te laten leiden.	⚪ 🟡 ⚪	ICT
Onvoldoende beheersing van 'shadow IT'	⚪ 🟡 ⚪	Medewerkers mogen (te) veel zonder adequate sturing. Daarom doelarchitectuur blijven communiceren en implementatie van nieuwe onderdelen van Office 365, waardoor het gebruik en risico vermindert.	⚪ 🟡 ⚪	ICT
Stroomuitval	⚪ 🟡 ⚪	Meerdere Uninterruptable Power Supply (UPS) en noodstroomaggregaat zorgen voor minimaal 24 uur zelfvoorziening.	⚪ ⚪ 🟣	Facilitair
Technische storingen (lift, cv, warmtepomp, toegangspoorten)	⚪ 🟡 ⚪	Certificatie, onderhoudscontracten en eigen inspecties	⚪ ⚪ 🟣	Facilitair
Veiligheidsrisico's	⚪ 🟡 ⚪	Brand: directe doormelding naar brandweer en interne gebouwcompartimentering, blussystemen. En van 17.00 tot 21.00 uur beveiliging in het gebouw aanwezig.	⚪ ⚪ 🟣	Facilitair

Financieel risico
Om te allen tijde aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen, moeten er toereikende liquide middelen zijn. Vorig jaar is de beslissing genomen om voor € 2,5 miljoen een hypothecair gedeeltelijke lening aan het Leger des Heils te verstrekken. Deze lening wordt in een periode van tien jaar lineair afgelost. De uitstaande lening was ultimo 2024 € 2 miljoen. Het Leger des Heils is een betrouwbare partner, er zijn voldoende zekerheden en jaarlijks ontvangen we rente over dit bedrag. Naast deze lening zijn er geen aandelen of obligaties en zijn alle overige financiële middelen liquiditeiten. Door maandelijkse liquiditeitsrapportages wordt de hoeveelheid liquide middelen structureel gemonitord. Door het actief voeren van crediteuren- én debiteurenbeheer beperken we ons financieel risico.

Compliance-risico
De EO heeft een Compliance Officer aangesteld die de risico's die optreden door het onvoldoende of niet naleven van wet- en regelgeving bewaakt. De naleving van de wet- en regelgeving is in procedurele afspraken vastgelegd.

Aansprakelijkheid en claims
De EO bevindt zich in een complexe omgeving en daardoor kunnen er geschillen optreden. In 2024 zijn er geen geschillen geweest met grote financiële impact.

Risicoprocessen

Bij het herkennen van risico's en het treffen van beheersmaatregelen hebben alle zogenaamde 'lines of defence' een rol. De eerste lijn, zijnde de strategisch eigenaren en medewerkers, bewaken de dagelijkse risico's. De tweede lijn, bestaande uit het Hoofd Financiën & Risicomanagement, de Business Controllers en Compliance Officer, gaat met de eerste lijn in gesprek op basis van het door het bestuur bepaalde risicoprofiel. Er is geen sprake van een interne audit-functie of -afdeling (derde lijn). Naast de rvt ziet ook de accountant als externe auditor toe op de inrichting van het risicomanagement binnen de EO.

Er is een gestructureerd proces ingericht om te voldoen aan de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) en het 'Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster'. Als samenvatting van de besprekingen binnen het bestuur, de rvt en de leidinggevenden binnen de organisatie zijn de voornaamste strategische, operationele, financiële en compliance-risico's weergegeven in dit verslag.

Risicobewustzijn

Risicomanagement is ondergebracht bij de afdeling Financiën, maar zij doet dit samen met andere betrokken afdelingen, waaronder Productie, P&O, Media Services & Producties, ICT, Facilitair en Merk & Communicatie. Samen hebben zij in 2024 een belangrijke bijdrage geleverd aan het risicomanagement binnen de EO, waardoor de impact van de risico's beperkt is gebleven.

3.8 Regelingen omtrent governance en interne beheersing

Voor de EO zijn de Beleidsregels governance en interne beheersing van het Commissariaat voor de Media ('Beleidsregels governance') en de Gedragscode Integriteit Publieke Omroep 2021 ('Gedragscode') van toepassing. De Gedragscode geeft een nadere invulling aan de Beleidsregels governance. Daarom leggen we in de verslaglegging verantwoording af over naleving van de Gedragscode, waarmee ook invulling is gegeven aan de naleving van de Beleidsregels governance.

De bestuurlijke inrichting van de EO is conform de Gedragscode. De werkwijze, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het bestuur, de rvt en de ledenraad zijn vastgelegd in de statuten en reglementen van de EO, alsook de evaluatiemomenten van rvt en bestuur en afspraken over verantwoording en verslaglegging.

In 2023 heeft het Commissariaat voor de Media (CvdM) onderzoek gedaan naar hoe publieke media-instellingen omgaan met het thema belangenverstrengeling of de schijn daarvan, alsook de wijze waarop landelijke publieke media-instellingen de opzet, het bestaan en de werking van de Wet normering topinkomens (WNT) en Beloningskader Presentatoren Publieke Omroep (BPPO) borgen. Voor wat betreft onderzoek naar het thema belangenverstrengeling heeft de EO een terugkoppeling met aanbevelingen ontvangen van het CvdM en heeft het CvdM een handreiking over deze thematiek opgesteld (zgn. 'best practices'). Aan de hand van deze aanbevelingen en best practices is de interne beheersing met betrekking tot deze thematiek bij de EO in 2024 versterkt.

Hieronder lichten we per onderdeel van de Gedragscode toe hoe deze binnen de EO wordt nageleefd.

Principe 1

Cultuur

Ook het afgelopen jaar heeft de EO op verschillende manieren aandacht besteed aan het creëren van een cultuur die bijdraagt aan de onafhankelijkheid en integriteit van de mediaorganisatie. Medewerkers worden bij indiensttreding geïnformeerd over deze regelingen en kunnen deze terugvinden op het interne digitale informatieplatform van de EO.

De EO heeft twee interne vertrouwenspersonen en één externe vertrouwenspersoon. Zij maken jaarlijks een analyse en deze wordt besproken met de rvb, P&O en or. Daarnaast is er een bedrijfsarts die jaarlijks een verzuimanalyse maakt, waar 'welzijn' deel van uitmaakt. Ook wijzen we medewerkers erop dat ze terecht kunnen bij Mores, een centraal meldpunt voor ongewenste omgangsvormen, waar de publieke omroepen bij zijn aangesloten. Zoals in hoofdstuk 1 vermeld, is in 2023 de Onderzoekscommissie onder leiding van Van Rijn gestart. In februari 2024 is haar rapport gepresenteerd. Ondanks dat de EO geen grote rol speelt in dit rapport, hebben we de aanbevelingen van de Commissie-Van Rijn omgezet in een plan van aanpak voor de EO.

De redactionele onafhankelijkheid wordt geborgd in het EO Redactiestatuut en de aanvullende regelingen, zoals de Code Journalistiek Handelen NPO alsmede de ethische regelingen van de NVJ. De Compliance Officer van de EO is beschikbaar om advies en ondersteuning te bieden aan de organisatie voor wat betreft de naleving van de Gedragscode. Jaarlijks bespreekt de Compliance Officer de naleving van de Gedragscode met het bestuur en de rvt, waarbij ook concrete voorbeelden worden besproken.

De EO heeft in 2023 een strategisch eigenaar Mens & Cultuur aangesteld, die sinds 2024 ook zitting heeft in het Strategisch Team van de EO, waarmee het belang van mens en cultuur ook strategisch is geborgd.

Principe 2

Integer handelen

De uitwerking van dit principe in de Gedragscode is vervat in diverse artikelen die een nadere invulling geven aan wat wordt verstaan onder integer handelen van de EO-medewerkers. De code geeft zelf in de inleiding al aan dat een afvinkcultuur geen garantie is voor succes en dat er waarde moet worden gehecht aan het mogelijk maken van het bespreken van de normen en waarden die gelden.

Alle medewerkers wordt jaarlijks gevraagd om door middel van een vragenlijst een verklaring te geven over naleving van de Gedragscode over het voorgaande jaar. Dit is de uitvraag achteraf, die in 2024 in december heeft plaatsgevonden. Hierin is aan elke medewerker gevraagd of de volgende onderwerpen van toepassing waren: nevenfuncties, sectorgerelateerde financiële belangen en beleggingen, betrokkenheid bij besluitvorming (persoonlijke betrekkingen), ontvangen en gegeven geschenken, uitnodigingen of andere voordelen en buitenlandse dienstreizen. Naast de registratie achteraf vindt voor aanvang van één van de bovengenoemde onderwerpen een gesprek plaats met de leidinggevende.

In de handreiking van het Commissariaat zijn best practices gedeeld die het integer handelen binnen de EO kunnen versterken. De gedragsregels inzake nevenfuncties, financiële belangen en beleggingen, inkoop en aanbestedingen en het aannemen en geven van geschenken, uitnodigingen of andere voordelen zijn via BRON (het intranet) beschikbaar voor alle medewerkers, en in het Wij-ding wordt er met regelmaat aandacht besteed aan deze onderwerpen, maar ook wordt er door de Compliance Officer aandacht besteed aan onderwerpen die (nog) geen onderwerp zijn in de Gedragscode maar wel belangrijk zijn voor de EO, zoals netwerkintegriteit. De EO is daarmee continu op zoek naar een balans tussen de formele en informele processen.

De formele uitvoering van de nevenfuncties, de financiële belangen en beleggingen van het bestuur en de rvt zijn te vinden op onze website. Dit geldt ook voor de nevenfuncties van belangrijke journalistieke functionarissen.

Principe 3, 4 en 5

(Relatie) ledenraad, bestuur en raad van toezicht

De bijeenkomsten van de ledenraad worden door een onafhankelijke voorzitter geleid en de ledenraad ontvangt zijn informatie rechtstreeks van het bestuur. Jaarlijks voeren het bestuur en de rvt het gesprek over elkaars functioneren en wederzijds functioneren. Er is aandacht voor

spiegeling, ontwikkeling van deskundigheid en professionaliteit. Leden van de rvt worden openbaar geworven middels een openbaar profiel. Hoe onze governance is geregeld, is uitgebreid beschreven in hoofdstuk 3.2.

Principe 6

Risicobeheersing

De EO heeft ervoor gekozen geen interne auditor aan te trekken (regel 6.4), maar heeft adequate alternatieve maatregelen getroffen om de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen te beoordelen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3.6 Risicomanagement en dit wordt samengevat in het onderdeel 'Risicobewustzijn'. De risicohouding, de belangrijkste risico's van de organisatie, de beheersmaatregelen en het systeem van risicobeheersing en controle is besproken met en vastgesteld door het bestuur en de rvt. Het afgelopen jaar is er extra aandacht geweest voor het plan van aanpak voor de versterking van de cultuur en het leiderschap binnen de organisatie (n.a.v. het rapport van de Commissie-Van Rijn). Daarnaast is de risicohouding herijkt door de risicohouding van de rvb, het Strategisch Team en de bedrijfsvoering (opnieuw) in kaart te brengen. Dit geeft meer begrip van de verschillende risicohoudingen die van invloed zijn op de besluitvorming binnen de organisatie. Ook is het onderwerp belangenverstrengeling besproken in de identiteitscommissie en rvt.

Principe 7

Verantwoording

De accountant heeft een aantal keer met het bestuur en de rvt gesproken. In dit jaarverslag is een 'Verklaring governance en interne beheersing' opgenomen en zijn de belangrijkste risico's beschreven. Het jaarverslag voldoet aan de eisen zoals gesteld in de Gedragscode. In de ledenraad wordt jaarlijks verantwoording afgelegd door de rvt en het bestuur middels het jaarverslag.

3.9 Verwachte gang van zaken

Investeringen

Voor 2025 worden er geen grote investeringen verwacht. Er zijn wel plannen in voorbereiding, maar deze zijn afhankelijk van de ontwikkelingen in het bestel.

Financiering

Naar verwachting zal de omzet in 2025 vrijwel gelijk blijven aan 2024. De ontwikkeling van de omzet in de verdere toekomst is afhankelijk van het genoemde strategische risico van de toekomst van het bestel.

Personeelsbezetting

De verwachting is dat de personeelsbezetting in 2025 in lijn ligt met 2024.

Risicomanagement

In 2025 blijven we werken aan het verbeteren van het risicobewustzijn en daarbij wordt niet verwacht dat volledig nieuwe maatregelen nodig zijn.

Onderzoek en ontwikkeling

De EO heeft geen immateriële vaste activa. In 2025 vinden er geen onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten plaats zoals bedoeld in RJ 210 (RJ = Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor grote en middelgrote rechtspersonen).

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van bijzondere gebeurtenissen met een materiële impact op de balansposten per jaareinde en het resultaat van 2024.

3.10 Toekomst

We willen de omroep zijn van geloof, hoop en liefde. Dat is dan ook de titel van ons jaarplan voor 2025. We willen dat dit doorklinkt in de verhalen die we vertellen, van gewone, alledaagse mensen, en dat mensen voelen dat ze onderdeel zijn van dit grote, ‘heilige’ verhaal. In 2025 gaan we daar actief mee aan de slag, door onze herkenbaarheid als omroep van geloof, hoop en liefde nog verder te omarmen, maar ook door een plek te zijn waar mensen hun verhalen kunnen delen en samen kunnen beleven. Dat doen we door samen te bouwen aan community’s, waar het hart van onze missie klopt.

3.11 Verklaring Governance en interne beheersing

Teneinde de jaarrekening zinvol te kunnen interpreteren, verschaft het bestuursverslag conform RJ 400.108 informatie over de EO.

Conform RJ 400.122 is in het bestuursverslag ook informatie opgenomen over de toepassing van de Gedragscode Integriteit Publieke Omroep 2021. Het bestuursverslag voldoet aan de specifieke voorschriften van Principe 7 van de Gedragscode Integriteit Publieke Omroep 2021. Principe 7 betreft de openbare verantwoording door de rvb en de rvt van de EO van hun functioneren. Principe 7 is door de rvb van de NPO op grond van het bepaalde in artikel 2.3, tweede lid, juncto artikel 2.10, tweede lid, aanhef en onder c, en artikel 2.60, eerste lid, Mediawet 2008 bindend vastgesteld voor de landelijke publieke media-instellingen.

Het bestuursverslag voldoet ook aan de beleidsregels van het Commissariaat voor de Media van 26 september 2017 ten aanzien van de governance en interne beheersing van de NPO, de RPO en de landelijke en regionale publieke media-instellingen (Staatscourant, 12 oktober 2017, nummer 57731).

Hilversum, 27 maart 2025

Raad van bestuur
Arjan Lock

Raad van toezicht
Arie Slob (voorzitter)
Elvira Sweet
Wilmie Riemer
Sipke Spoelstra
Ruth Peetoom
Remco Hempenius

04 Jaarrekening

4.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2024 (X € 1.000)

ACTIVA	2024	2023
Vaste activa		
Materiële vaste activa (1)		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	1428	1.447
Inventaris en inrichting	180	110
Facilitaire apparatuur e.d.	486	666
Hard- en software	198	190
Vervoermiddelen	13	27
Technische installaties	681	744
	2.986	**3.184**
Financiële vaste activa (2)		
Lening u/g	**1.750**	**2.000**
Vlottende activa		
Voorraden (3)		
Onderhanden werk en gereed product m.b.t. media aanbod	12.100	12.315
	12.100	**12.315**
Vorderingen		
Handelsdebiteuren (4.1)	3.356	2.909
Belastingen en premies sociale verzekeringen (4.2)	5	5
Overige vorderingen (4.3)	1.435	1.337
Overlopende activa (4.4)	4.691	4.630
	9.487	**8.881**
Liquide middelen (5)	**1.270**	**1.927**
Totaal	27.593	28.307

PASSIVA	2024	2023
Eigen vermogen		
Algemene reserve (6.1)	6.597	6.597
Reserve voor media-aanbod (6.2)	2.664	3.205
	9.261	**9.802**
Voorzieningen (7)		
Voor jubilea	321	498
Voor loopbaantraject	186	216
Voor groot onderhoud	1.025	1.027
	1.532	**1.741**
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers (8.1)	4.282	2.097
Belastingen en premies sociale verzekeringen (8.2)	1.730	1.616
Schulden inzake pensioenen (8.3)	-	3.965
Overige schulden (8.4)	2.051	1.869
Overlopende passiva (8.5)	8.737	7.217
	16.800	**16.764**
Totaal	27.593	28.307

4.2 Geconsolideerde exploitatierekening 2024 (X € 1.000)

	2024	2023
Baten		
1. Media-aanbod:		
- Vergoeding OCW	44.739	41.544
- Omroepbrede Middelen	6.905	6.185
Subtotaal baten media-aanbod	**51.644**	**47.729**
2. Programmagebonden eigen bijdragen	1.674	1.816
3. Opbrengst programmabladen	3.187	3.443
4. Opbrengst overige nevenactiviteiten	1.875	1.886
5. Opbrengst Verenigingsactiviteiten	8.929	9.507
6. Barteringbaten	73	85
Som der bedrijfsopbrengsten	**67.382**	**64.466**
Lasten		
8. Lasten personeel in loondienst	30.833	29.608
9. Lasten personeel niet in loondienst	3.656	3.868
10. Facilitaire lasten (exclusief afschrijvingen)	11.627	11.801
11. Afschrijvingen op materiële vaste activa	671	717
12. Rechten	1.418	2.162
13. Lasten buitenproducent	14.014	10.042
14. Barteringlasten	73	85
15. Overige lasten	5.814	5958
Som der bedrijfslasten	**69.106**	**64.241**
Bedrijfsresultaat	**-724**	**225**
18. Financieel resultaat	183	128
Saldo uit gewone bedrijfsvoering voor belastingen	**-541**	**353**
Vennootschapsbelasting	-	-
20. Over te dragen reserve voor media-aanbod	-	-
Exploitatieresultaat na overdracht en belastingen	**-541**	**353**
Fte gemiddeld	357	348
Fte ultimo	356	359

4.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2024 (x1.000)

	2024	2023
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	-541	353
Aanpassen voor:		
Afschrijvingen materiële vaste activa	671	717
Mutatie voorzieningen	-209	48
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	**-79**	**1.118**
Mutatie voorraden	215	-2.261
Mutatie vorderingen	-606	-314
Mutatie kortlopende schulden	36	2.330
Netto kasstroom uit operationele activiteiten (I)	**-434**	**873**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa	475	515
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-2	-
Investeringen in financiële activa	-	-
Desinvesteringen in financiële vaste activa	-250	-250
Kasstroom uit investeringsactiviteiten (II)	**223**	**265**
Mutatie liquide middelen (I - II)	**-657**	**608**
Liquide middelen einde boekjaar	1.270	1.927
Liquide middelen begin boekjaar	1.927	1.319
Mutatie liquide middelen	**-657**	**608**

4.4 Algemene toelichting

Activiteiten

Vereniging de Evangelische Omroep (handelsregisternummer 320260480000) is statutair en feitelijk gevestigd in Hilversum aan de Oude Amersfoortseweg 79, en heeft als doel om vanuit het christelijk geloof uitvoering te geven aan de publieke mediaopdracht, inclusief neven- en verenigingsactiviteiten. Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel de vereniging als de geconsolideerde maatschappijen van de vereniging.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar. Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2024, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2024.

Toegepaste standaarden

Op de jaarrekening zijn de bepalingen en inrichtingseisen van toepassing zoals deze zijn vastgelegd in Titel 9 van het Tweede Boek van het Burgerlijk Wetboek (hierna te noemen BW 2 Titel 9) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Nadere uitwerking wordt gegeven in het 'Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen' en de NPO 2022 uitgegeven door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, geldend voor de omroepinstellingen.

Op grond van artikel 2.172, eerste lid Mediawet 2008, is BW 2 Titel 9 van toepassing op de landelijke publieke media-instellingen met dien verstande dat zij de winst- en verliesrekening vervangen door een exploitatierekening. Op de exploitatierekening zijn de bepalingen omtrent de winst- en verliesrekening zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing. Bij toepassing van de omvangscriteria volgens de artikelen 396 en 397 Boek 2 BW dient het begrip netto-omzet te worden geïnterpreteerd als de totale baten (inclusief subsidies en bijdragen van derden) van de publieke media-instelling. Wanneer sprake is van afwijkingen tussen BW 2 Titel 9, het Handboek, de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving en jurisprudentie, dan weegt in juridisch opzicht BW 2 Titel 9 het zwaarst, vervolgens het Handboek – als zijnde

een ministeriële regeling – en daarna jurisprudentie en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Toepassing van artikel 402 Boek 2 BW

De financiële gegevens van de Vereniging de Evangelische Omroep zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Derhalve vermeldt de enkelvoudige exploitatierekening conform artikel 402 Boek 2 BW slechts het aandeel in het resultaat van vennootschappen waarin wordt deelgenomen na belastingen en het overige resultaat na belastingen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor consolidatie

Consolidatiekring

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de vereniging en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de organisatie een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend waardoor ze de organisatie meer of minder invloed verschaffen.

Voor een overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen, dochtermaatschappijen en andere rechtspersonen wordt verwezen naar 4.9.1 'Financiële vaste activa'.

Consolidatiemethode

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep. Nieuwverworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed. Dit is onderdeel van de consolidatiekring.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering. Groepsmaatschappij Productiehuis EO B.V. is integraal geconsolideerd. De deelneming in vof Uitgeverij November heeft geen financiële mutaties.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

Algemeen
Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.
Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en niet op basis van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich zullen voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de exploitatierekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Presentatie- en functionele valuta
De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de vennootschap. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de geconsolideerde jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen.

Financiële instrumenten omvatten bij de EO financiële vaste activa, vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en direct toerekenbare transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Op vorderingen wordt een noodzakelijk geachte voorziening getroffen voor risico van oninbaarheid. Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de organisatie beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de organisatie het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Omrekening van vreemde valuta

In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last in de exploitatierekening opgenomen.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Gebruik van oordelen en schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de EO zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningpost.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de onderneming en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de historische aanschafwaarde, verminderd met lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur. Voor de vervoermiddelen wordt rekening gehouden met een restwaarde.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De onderneming past de componentenbenadering toe voor materiële vaste activa indien belangrijke afzonderlijke bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn. Rekening houdend met verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven. De afschrijvingspercentages zoals voorgeschreven door het Handboek worden toegepast en zijn toegelicht in de toelichting van de jaarrekening.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. Ter zake van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan gebouwen, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de grondslag onder het kopje Voorzieningen.

Financiële vaste activa

Overige financiële vaste activa
Kapitaalbelangen die niet worden aangemerkt als deelneming worden onder de effecten gerubriceerd. De grondslagen voor de overige financiële vaste activa zijn verder opgenomen onder het hoofd Financiële instrumenten.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële vaste activa en financiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat.

Voorraden onderhanden werken en gereed product m.b.t. media-aanbod

De nog niet uitgezonden programma's zijn gewaardeerd tegen de directe kosten. Onder de directe kosten vallen de personele kosten van eigen medewerkers en overige medewerkers, de facilitaire kosten en de overige programmakosten. Kosten die niet direct aan het programma zijn toe te rekenen (bijvoorbeeld die van de directie/programmaleiding en planning media-aanbod, netcoördinatie) maken deel uit van de organisatiekosten.

De waardering van media-aanbod wordt verminderd met de voor dit media-aanbod ontvangen bijdragen van derden. De bijdragen van derden betreffen bijdragen van commerciële sponsors, de Stichting Coproductiefonds Binnenlandse Omroep (CoBO), Mediafonds en overige derden.

Gereed voor uitzending maar nog niet verspreid media-aanbod wordt op balansdatum individueel beoordeeld. Media-aanbod wordt volledig afgewaardeerd als er door de landelijke publieke media- instelling in overleg met de raad van bestuur van de NPO of de door hem gemandateerden definitief is besloten het media-aanbod niet te verspreiden.

Als twee jaar na de eerste voorraadwaardering nog geen beslissing is genomen ten aanzien van het verspreiden van media-aanbod, wordt het betreffende media-aanbod volledig afgewaardeerd. In specifieke gevallen kan hiervan worden afgeweken. Het gaat dan om gevallen waarin wel voldoende zekerheid bestaat over de verspreiding van het media-aanbod, maar niet over het jaar waarin de verspreiding zal plaatsvinden of de verspreiding later dan twee jaar na aankoop of productie zal plaatsvinden. Dit geldt bijvoorbeeld voor de aankoop van (licenties voor) speelfilms en series die minimaal twee jaar na aankoop ingaan.

In de voorraden onderhanden werk zijn geen herhalingsuitzendingen van eigen producties opgenomen. Overige voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel tegen de directe opbrengstwaarde, indien lager.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten. Op vorderingen is waar nodig een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht. Vorderingen voortkomend uit erfstellingen worden opgenomen in het jaar waarin de erflating plaatsvond, voor zover deze bij het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Liquide middelen die naar verwachting langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de vennootschap, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Reserve media-aanbod

Op de Reserve media-aanbod worden over- en onderbestedingen gemuteerd. Een negatief saldo geeft een verrekenbaar tekort weer en een positief saldo een bestedingsverplichting voor de toekomst. De Nederlandse Publieke Omroep heeft een grens bepaald voor de maximale hoogte van de reserve voor media-aanbod. Voor de EO bedraagt deze € 4.000.

De reserve voor media-aanbod kan incidenteel een negatief saldo vertonen. In het volgende boekjaar wordt de negatieve reserve voor media-aanbod verrekend met het exploitatieresultaat van dat boekjaar. Indien dit exploitatieresultaat onvoldoende is voor volledige verrekening wordt het resterende negatieve saldo van de reserve voor media-aanbod afgeboekt van de algemene reserve.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Pensioenregeling

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen.

Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Verder wordt op

balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat.

Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De pensioenvoorziening omvat de voorziening voor de pensioenverplichtingen aan de medewerkers. De medewerkers van de EO hebben een pensioenregeling die is ondergebracht bij PNO Media.

Deze pensioenregeling betreft een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling. Indexatie van de toegekende aanspraken en rechten vindt uitsluitend plaats indien en voor zover de middelen van het pensioenfonds daartoe ruimte laten en het pensioenfonds daartoe heeft besloten. Indien de omstandigheden bij het pensioenfonds daar aanleiding toe geven, kan het bestuur besluiten tot het korten van aanspraken.

De pensioenregeling wordt volgens de Pensioenwet gekarakteriseerd als uitkeringsovereenkomst. De uitvoeringsovereenkomst met het pensioenfonds loopt tot en met 31 december 2026 De belangrijkste afspraken die zijn opgenomen in deze uitvoeringsovereenkomst zijn de volgende:

- Indexatie geeft geen aanleiding tot premie-aanpassingen.
- Premiereductie of -terugstorting vindt niet plaats.
- Het bestuur stelt jaarlijks in overeenstemming met de uitvoeringsovereenkomst de premie vast. Er is geen maximale premie overeengekomen.
- In geval van een reservetekort of -overschot van het pensioenfonds heeft de EO overeenkomstig het reglement geen aandeel daarin.

Jubileum voorziening

De jubileumvoorziening betreft een inschatting van toekomstige jubileumuitkeringen en verlofdagen die verband houden met het bereiken van een jubileumdatum. Bij de bepaling van deze voorziening is rekening gehouden met historische ontwikkelingen en eerdere onttrekkingen, zodat een realistische en verantwoorde inschatting wordt gemaakt van de toekomstige verplichtingen. Deze benadering sluit aan bij de gebruikelijke methodiek, waarbij factoren zoals blijfkans, leeftijd, toezeggingen en rekenrente een rol spelen.

Voorziening groot onderhoud

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, één en ander zoals blijkend uit een meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. Indien de kosten van groot onderhoud uitgaan boven de boekwaarde van de voor het desbetreffende actief aangehouden voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt ten laste van de exploitatierekening.

Voorziening loopbaantraject

De voorziening loopbaantraject is als gevolg van cao-onderhandelingen tot stand gekomen en wordt nominaal bepaald. Het is de opzet dat over een periode van vijf jaar alle medewerkers een traject hebben genoten.

Waarderingsgrondslagen baten

Onder baten media-aanbod wordt verstaan alle middelen die door de raad van bestuur van de NPO ter beschikking zijn gesteld voor de verzorging van media-aanbod en in het boekjaar volledig zijn toegekend, of rechtstreeks door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap beschikbaar worden gesteld aan de NPO.

Exploitatierekening

Het saldo (resultaat) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; lasten reeds zodra zij voorzienbaar zijn. Baten worden in de exploitatierekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. In de exploitatierekening zijn de referenties conform het voorgeschreven model opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting. Omdat nummering van het model wordt aangehouden zijn deze referenties niet doorlopend.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de exploitatierekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de exploitatierekening gebracht.

Wet normering topinkomens

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de EO zich gehouden aan de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen van de groep. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet- geconsolideerde deelnemingen en tussen niet- geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd. De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Vennootschapsbelasting

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen.

De belastingen worden in de exploitatierekening opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op

verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Er is geen sprake van tijdelijke verschillen.

De Vereniging Evangelische Omroep is onderworpen aan vennootschapsbelasting. Doordat in de Vereniging jaarlijks de aftrekposten hoger zijn dan de baten is in de praktijk geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Het verrekenbaar verlies bedroeg ultimo 2023 € 34.642. Voor dit verlies is geen latente belastingvoorziening opgenomen. In de enkelvoudige exploitatierekening is derhalve afgezien van vermelding van deze post.

In de geconsolideerde jaarrekening is Productiehuis EO B.V. begrepen. Ook Productiehuis EO B.V. is onderworpen aan vennootschapsbelasting. De belasting van deze vennootschap is gebaseerd op het resultaat in de jaarrekening en vindt plaats tegen het actuele belastingtarief. Bij de bepaling van de belastingen wordt rekening gehouden met fiscale regelgeving rondom verrekening van verliezen uit voorgaande jaren. Voor de Vereniging en Productiehuis EO B.V. kon geen fiscale eenheid worden verkregen.

In afstemming met de Belastingdienst zijn met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2017 de volgende afspraken gemaakt:

- Integrale belastingplicht in de vennootschapsbelasting: de Publieke omroepverenigingen worden geacht met hun hele vermogen een onderneming te drijven en zijn daardoor vennootschaps- belastingplichtig.
- Fiscale behandeling van de RMA en ORMA: dotaties en onttrekkingen aan de RMA en ORMA lopen via de fiscale winst- en verliesrekening.
- Fiscale behandeling van ontvangen giften en erfstellingen: De in een jaar ontvangen giften/erfstellingen worden niet als voordeel uit onderneming aangemerkt indien en voor zover ze de in een jaar gedane toevoeging aan de RMA en/of ORMA overstijgen.
- In 2023 heeft er een evaluatie plaats gevonden van de gemaakte afspraken, met de belastingdienst. De uitkomst is dat de bestaande afspraak met de belastingdienst inzake de vennootschapsbelastingplicht van publieke omroepverenigingen (2017-2021) blijft gelden.

Nevenactiviteiten

Het resultaat uit nevenactiviteiten wordt bepaald door de opbrengst uit verkopen in het boekjaar te verminderen met de directe kosten, zijnde de kosten voor vervaardiging, verzending of exploitatie van het materiaal. De overige niet direct aan de producten toe te wijzen

projectgebonden kosten, waaronder de organisatiekosten, worden toegerekend aan het jaar waarop deze kosten betrekking hebben.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

"NIET
GELEEFD
WORDEN
MAAR
LEVEN"

4.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2024 (X € 1.000)

4.5.1 Materiële vaste activa

	Bedrijfs-gebouwen en terreinen	Inventaris en inrichting	Facilitaire apparatuur e.d.	Hard- en software	Vervoer-middelen	Technische installaties	Totaal 2024	Totaa 202
1 januari 2024								
Aanschafwaarde	3.525	1.002	2.088	1.361	99	942	9.017	8.50
Afschrijvingen	-2.078	-892	-1.422	-1.171	-72	-198	-5.833	-5.11
Boekwaarde	1.447	110	666	190	27	744	3.184	3.38
Mutaties aanschafwaarde:								
Bij: investeringen	187	117	24	147	-	-	475	51
Af: desinvestering	-	-	-11	-4	-	-	-15	
Af: Buitengebruikstelling/ geheel afgeschreven	-111	-854	-1.191	-995	-45	-	-3.196	
	76	**-737**	**-1.178**	**-852**	**-45**	**-**	**-2.736**	**51**
Mutaties afschrijvingen:								
Af: afschrijvingen	-206	-47	-203	-138	-14	-63	-671	-71
Bij: afschrijvingen desinvestering	-	-	10	3	-	-	13	
Bij: Buitengebruikstelling/geheel afgeschreven	111	854	1.191	995	45	-	3.196	
	-95	**807**	**998**	**860**	**31**	**-63**	**2.538**	**-71**
Totaal mutaties	**-19**	**70**	**-180**	**8**	**-14**	**-63**	**-198**	**-20**
31 december 2024								
Aanschafwaarde	3.601	265	910	509	54	942	6.281	9.01
Afschrijvingen	-2.173	-85	-424	-311	-41	-261	-3.295	-5.83
Boekwaarde	1.428	180	486	198	13	681	2.986	3.18

De WOZ-waarde van de bedrijfsgebouwen en terreinen is in 2024 € 7.764 (2023: € 7.847). Er hebben zich geen bijzondere waardeverminderingen voorgedaan in het boekjaar.

De afschrijvingstermijnen zijn als volgt:

- bedrijfsgebouwen: 10 tot 40 jaar
    - *op terreinen wordt niet afgeschreven*
- inventaris en inrichting: 5 jaar
- facilitaire apparatuur: 5 jaar
- hard- en software: 3 jaar
- vervoermiddelen: 4 jaar
- technische installaties: 15 jaar

Aanschaffingen boven de € 2,5 worden geactiveerd. Aanschaffingen tot en met € 2,5 komen direct ten laste van de exploitatierekening.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

4.5.2 Financiële vaste activa

Lening u/g	2024	2023
Stand per 1 januari	2.000	2.250
Bij: nieuw verstrekte lening	-	-
Af: aflossing korter dan één jaar	-250	-250
Stand per 31 december	1.750	2.000

De EO heeft in december 2022 aan Stichting Leger des Heils Woonvermogen een lening u/g van € 2.500 verstrekt tegen 3% voor de duur van 10 jaar die in jaarlijkse termijnen van € 250 door hen wordt afgelost. Het kortlopende deel van de lening u/g is opgenomen bij de overige vorderingen.

4.5.3 Voorraden

De voorraden bestaan uit onderhanden werk € 12.100 (2023: € 12.315). Dit onderhanden werk bestaat uit programma's waarvoor reeds kosten gemaakt zijn, maar die nog niet zijn uitgezonden € 12.156 (2023: € 12.315). Waardering van eigen programma's geschiedt tegen de directe kosten. Op de voorraad onderhandenwerk is een voorziening in mindering gebracht van € 56 (2023: € -). In de voorraad per 31 december 2024 is € 1.703 (2023: € 5.404) begrepen voor programma's die ouder zijn dan 2 jaar na de eerste voorraadwaardering. Voor dit media-aanbod geldt dat er een beslissing is genomen om deze uit te zenden.

De van derden ontvangen bijdragen, die op de voorraad in mindering zijn gebracht, bedragen € 382 (2023: € 537).

Deze zijn als volgt te specificeren:

Titel Media-aanbod	Aantal afleveringen	Naam organisatie	Totale bijdrage x € 1.000	Mediafonds	Overige derden
De middag van 2000	1	Stichting TRTV Oost	10	-	10
Soep, sores en soelaas	18	Stichting Leger des Heils Dienstverlening	372	-	372
Aansluiting 'vermindering van voorraad' in balans			382	-	382

Er zijn geen bijdragen vanuit commerciële sponsoring, CoBO Fonds en NPO-fonds.

4.5.4 Vorderingen

De vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar. De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

4.5.4.1 Handelsdebiteuren

De handelsdebiteuren bedragen € 3.356 (2023: € 2.909). Dit saldo bestaat uit de debiteuren € 3.412 (2023: € 2.968) en de voorziening voor oninbaarheid op de debiteuren € 56 (2023: € 59). De toename van de debiteuren wordt voornamelijk veroorzaakt door de nog niet ontvangen bijdrage van Stichting Leger des Heils € 450.

Verloop voorziening dubieuze debiteuren	2024	2023
Stand per 1 januari	59	61
Af: onttrekking	-82	-182
Bij: dotatie	79	180
Stand per 31 december	56	59

In 2024 is er door opzeggingen en oninbare vorderingen € 82 aan de voorziening dubieuze debiteuren onttrokken. Hiervoor was in 2024 een aanvullende dotatie van € 79 benodigd. Voor debiteuren per 31 december 2024 is een naar ouderdom van facturen oplopende procentuele dotatie toegepast.

4.5.4.2 Belastingen en premies sociale verzekeringen

Deze post betreft een vordering op de Belastingdienst inzake vennootschapsbelasting Productiehuis EO B.V. € 5 (2023: € 5).

4.5.4.3 Overige vorderingen

De overige vorderingen zijn € 98 hoger dan in 2023. De overige vorderingen bestaan voornamelijk uit nog te ontvangen bedragen € 377 (2023: € 124), te ontvangen nalatenschappen € 748 (2023: € 846) en de jaarlijkse aflossing van de lening Leger des Heils € 250 (2023: € 250).

4.5.4.4 Overlopende activa

De overlopende activa zijn € 64 hoger dan in 2023. De overlopende activa bestaan voornamelijk uit vooruitbetaalde pensioenpremie 2025 € 3.882 (2023: € 3.963) en overige vooruitbetaalde bedragen € 719 (2023: € 579).

4.5.5 Liquide middelen

	2024	2023
Spaartegoeden	1	251
Rekening-courant banken	1.269	1.676
Totaal	1.270	1.927

De liquide middelen zijn in 2024 afgenomen met € 657. Voor een toelichting op deze afname verwijzen we naar paragraaf 4.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht, waar het kasstroomoverzicht is opgenomen.

De spaartegoeden zijn in 2024 niet op langlopende deposito's of in andere lang lopende spaarvormen weggezet.

4.5.6 Eigen vermogen

4.5.6.1 Algemene reserve

De algemene reserve is sinds 1 januari 1993 bevroren op een niveau van € 6.597. De bevriezing van de algemene reserve is gebaseerd op een wetswijziging die tot stand gekomen is na een onderzoek naar het eigen vermogen van de omroepen.

4.5.6.2 Reserve voor media-aanbod

Zendgemachtigden krijgen jaarlijks een bijdrage toegekend ter financiering van de kosten van hun omroepactiviteiten. De overschotten op deze subsidie mogen worden behouden om eventuele toekomstige tekorten mee te verrekenen. De Raad van Bestuur van de Publieke Omroep kan aan de reserve een maximum toekennen. Op basis van de Bindende Regeling Mediareserves d.d. 10 mei 2016 is deze door de Raad van Bestuur van de Publieke Omroep bepaald op € 4.000.

In onderstaand overzicht is het verloop van de Reserve voor media-aanbod weergegeven:

	2024	2023
Stand per 1 januari	3.205	2.852
Saldo van de exploitatierekening	-541	353
Stand per 31 december	2.664	3.205

Statutaire bepaling resultaat

In de statuten van de vereniging staat in artikel F.10 lid 3 het volgende bepaald: “De directie stelt jaarlijks een jaarrekening op en een bestuursverslag vast. De jaarrekening bevat een staat van uitgaven en ontvangsten over het afgelopen jaar en een balans per 31 december van dat jaar. Het bestuursverslag bevat een verslag van de werkzaamheden van het afgelopen jaar, zowel voor wat betreft televisie, radio, verenigingsactiviteiten als de nadere activiteiten. De directie legt ter goedkeuring deze stukken, niet later dan in de maand juni, in een vergadering van de raad van toezicht voor.”

Omtrent de bestemming van het resultaat is niets opgenomen in de statuten van de vereniging. Hieromtrent zijn bepalingen opgenomen in de Mediawet 2008. In artikel 2.135 lid 1 is bepaald dat “tenzij bij of krachtens deze wet anders is bepaald, gebruiken NPO en de publieke media-instellingen al hun inkomsten voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht.” Voorts is in artikel 2.176 lid 1 opgenomen: “Gereserveerde gelden voor de verzorging van media-aanbod worden in het volgende kalenderjaar besteed aan de doelen waarvoor zij oorspronkelijk bestemd zijn.”

Bestemming van het resultaat

In overeenstemming met hetgeen is bepaald in de Mediawet hebben wij besloten het negatieve resultaat ad € 541 ten laste van de “Reserve voor media-aanbod” te brengen.

4.5.7 Voorzieningen

De post voorzieningen betreft de volgende voorzieningen: jubilea, loopbaantraject, groot onderhoud en overig.

De voorziening voor jubilea is gevormd ter dekking van kosten voor jubilea van de in vaste dienst zijnde personele formatie. Hierbij zijn naast de te verwachten uit te keren gratificaties tevens verlofdagen begrepen die verband houden met het bereiken van jubileumdata. Deze voorziening is dit jaar bepaald op basis van een zorgvuldige inschatting van de verwachte toekomstige uitgaven, waarbij rekening is gehouden met historische ontwikkelingen en eerdere onttrekkingen. Deze benadering sluit aan bij de gebruikelijke methodiek, waarin factoren zoals gedane toezeggingen, blijfkans, leeftijd en rekenrente een rol spelen. De rekenrente is 1% zoals ook in 2023.

De voorziening loopbaantraject ad € 186 (2023: € 216) is gevormd op grond van de CAO voor omroeppersoneel. In 2024 is € 10 gedoteerd aan de voorziening en € 40 besteed aan opleidingen op het gebied van loopbaanontwikkeling.

De voorziening groot onderhoud heeft betrekking op egalisatie van de kosten voor groot onderhoud voor het bedrijfsgebouw aan de Oude Amersfoortseweg te Hilversum.

Voorzieningen	Jubilea	Loopbaantraject	Groot onderhoud	Totaal 2024	Totaal 2023
Stand per 1 januari	498	216	1.027	1.741	1.693
Bij: dotatie/vrijval	-17	-40	-58	-115	-76
Af: onttrekking	-160	10	56	-94	124
Stand per 31 december	**321**	**186**	**1.025**	**1.531**	**1.741**

4.5.8 Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

4.5.8.1 Schulden aan leveranciers

De schulden aan leveranciers zijn € 2.185 hoger dan in 2023. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de eind 2024, vooruit gefactureerde licenties, inzake aangekochte programma's 2025, door de NPO € 569 (2023: € -) en de nog te betalen facturen inzake grote producties zoals *Een buitengewoon gesprek* € 485, *Meer dan verwacht* € 395, *Tentje Plof* € 145, *Enkeltje Verweggistan* € 112 en aanschaf ICT-hardware € 178.

4.5.8.2 Belastingen en premies sociale verzekeringen

De belastingen en premies sociale verzekeringen zijn € 114 hoger dan in 2023. Dit wordt vooral veroorzaakt door de in 2025 de af te dragen loonheffing van de maand december € 1.409 (2023: € 1.328).

4.5.8.3 Schulden inzake pensioenen

De in 2023 ontvangen factuur inzake de vooruit te betalen pensioenpremie 2024 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media PNO € 3.965 is in 2024 betaald. De in 2024 ontvangen factuur voor 2025 is in 2024 betaald.

4.5.8.4 Overige schulden

De overige schulden zijn € 182 hoger dan in 2023. De overige schulden bestaan voornamelijk uit schulden waarvoor nog geen facturen zijn ontvangen € 1.616 (2023: € 1.406), nabetaling nettosalaris € 39 (2023: € 38) en verplichtingen inzake schadeloosstellingen € 379 (2023: € 425).

4.5.8.5 Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn € 1.520 hoger dan in 2023. De overlopende passiva bestaan voornamelijk uit vooruitontvangen lidmaatschaps- en abonnementsgelden € 4.194 (2023 € 4.392), verplichtingen ten behoeve van het personeel € 1.924 (2023: € 2.039), en vooruit ontvangen inkomsten voor de EO-Jongerendag 2025 € 461 (2023: € 333) en rekening courant NPO € 2.103 (2023: € 413).

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

De EO heeft overeenkomsten gesloten met contractuele verplichtingen voor Media-aanbod van € 4.690 (2023: € 3.480). Van de totale verplichting is de looptijd voor € 4.233 maximaal een jaar (2023: € 1.124). De looptijd van de overige verplichtingen ad. € 458 (2023: € 2.355) is maximaal 60 maanden. Verder heeft de EO per 31 december 2024 geen garanties afgegeven aan leveranciers.

Daarnaast heeft de EO ICT inhuur- en softwarelicentie-overeenkomsten gesloten met contractuele verplichtingen van € 922 (2023: € 525). Van de totale verplichting is de looptijd voor € 522 maximaal een jaar (2023: € 246), voor € 400 (2023: € 279) maximaal 60 maanden en voor € 0 (2023: € 0) langer dan 60 maanden.

De EO heeft overige inhuurovereenkomsten gesloten met contractuele verplichtingen van € 469 (2023: € 589). Van de totale verplichting is de looptijd voor € 156 maximaal een jaar (2023: € 147). De looptijd van de overige rechten ad € 313 (2023: € 442) is maximaal 60 maanden.

De EO heeft verhuurovereenkomsten gesloten met contractuele rechten van € 506 (2023: € 53). Van de totale rechten is de looptijd voor € 84 maximaal een jaar (2023: € 32). De looptijd van de overige rechten ad. €421 (2023: € 21) is maximaal 60 maanden.

De EO heeft verklaringen van hoofdelijke aansprakelijkheid afgegeven voor uit rechtshandelingen van Nederlandse geconsolideerde deelnemingen (Productiehuis EO B.V.) voortvloeiende schulden; deze bedroegen € 668 (2023: € 1.239).

Transacties met verbonden partijen

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

4.6 Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening 2024 (X € 1.000)

Volgens categoriale indeling	Media-Aanbod	Neven-activiteiten	Verenigings-activiteiten	Organisatie-kosten	Totaal 2024	Totaal 2023
Baten						
1. Media-aanbod:						
-Vergoeding OCW	36.161	-	-	8.578	44.739	41.544
-Omroepbrede Middelen	6.878	-	-	27	6.905	6.185
Subtotaal baten media-aanbod	**43.039**	**-**	**-**	**8.605**	**51.644**	**47.729**
2. Programmagebonden eigen bijdragen	1.674	-	-	-	1.674	1.816
3. Opbrengst programmabladen	-	3.187	-	-	3.187	3.443
4. Opbrengst overige nevenactiviteiten	-	1.875	-	-	1.875	1.886
5. Opbrengst verenigingsactiviteiten	-	-	8.929	-	8.929	9.507
6. Barteringbaten	-	73	-	-	73	85
Som der bedrijfsopbrengsten	**44.713**	**5.135**	**8.929**	**8.605**	**67.382**	**64.466**
Lasten						
8. Lasten personeel in loondienst	22.588	1.303	1.372	5.570	30.833	29.608
9. Lasten personeel niet in loondienst	3.269	203	91	93	3.656	3.868
10. Facilitaire lasten (exclusief afschrijvingen)	7.670	1.929	1.430	598	11.627	11.801
11. Afschrijvingen op materiële vaste activa	173	-	-	498	671	717
12.Rechten	1.414	1	-	3	1.418	2.162
13. Lasten buitenproducent	14.014	-	-	-	14.014	10.042
14. Barteringlasten	-	73	-	-	73	85
15. Overige lasten	1.844	94	449	3.427	5.814	5.958
17. Toerekening organisatiekosten	-	246	623	-869	-	-
Som der bedrijfslasten	**50.972**	**3.849**	**3.965**	**9.320**	**68.106**	**64.241**
Bedrijfsresultaat	**-6.259**	**1.286**	**4.964**	**-715**	**-724**	**225**
18. Financieel resultaat	-	-	179	4	183	128
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	**-6.259**	**1.286**	**5.143**	**-711**	**-541**	**353**
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
19. Toerekening resultaat nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten aan verzorging media-aanbod	4.635	-953	-3.682	-	-	-
20. Over te dragen reserve voor media-aanbod	-	-	-	-	-	-
Exploitatieresultaat na overdracht en belastingen	**-1.624**	**333**	**1.461**	**-711**	**-541**	**353**
FTE gemiddeld	266	14	23	54	357	348
FTE ultimo	262	15	22	57	356	359

Een nadere specificatie van de baten over 2024 is als volgt:

4.6.1 Media-aanbod

	2024	2023
Omroepbijdrage TV	32.724	31.006
Omroepbijdrage Radio	3.859	3.778
Omroepbijdrage Overig Media-aanbod	6.456	4.707
Omroepbijdrage organisatiekosten	8.605	8.238
Totaal	**51.644**	**47.729**

De toename van de Omroepbijdrage Overige Media-aanbod wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere repartitievergoeding SVOD € 584 (2023: € 230), *Nederland Zingt* online € 580 (2023: 211) en doordat we in 2024 grote online programma's hadden: *Life Rules* € 240, *About Life* € 219, *Dit is Nederland* € 200 en *Gokken, gokken, gokken* € 150.

4.6.2 Programmagebonden eigen bijdragen

Titel Media-aanbod	Aantal afleveringen	Naam organisatie	Totale bijdrage x €1.000	Mediafonds	Overige derden	NPO-fonds
2Doc Tano (ontwikkeling)	1	NPO-fonds	-	-	-	32
2Doc: Esther & de wet, de zaak tegen Shell	1	NPO-fonds	-	-	-	178
2Doc: Green Line	1	NPO-fonds	-	-	-	178
2Doc: Kind van de tijd	1	NPO-fonds	-	-	-	140
2Doc: The Dmitriev Affair	1	NPO-fonds	-	-	-	173
2Doc: Wij en Zij	1	Mediafonds	130	130	-	-
3Lab: De Zakenman	1	NPO-fonds	-	-	-	50
Blauw Bloed 2024	35	Kaartverkoop	6	-	6	-
De Glazen Kerk (ontwikkeling)	1	NPO-fonds	-	-	-	32
De middag van '44	1	Gemeente Nijmegen	30	-	30	-
De Odyssee van Edgar Hilsenrath	1	NPO-fonds	-	-	-	140
De Stem die niet rust IMPACT	1	NPO-fonds	-	-	-	13
Fashion Dogs	3	NPO-fonds	-	-	-	30
Geheim Agent Liz - socials - 2024	1	NPO-fonds	-	-	-	17
Geitje voor een Karweitje - ontwikkeling (2024)	1	NPO-fonds	-	-	-	53
Hoedan (2024)	20	PKN	100	-	100	-
Joodse Raad (serie)	5	NPO-fonds	-	-	-	1.006
Keti Koti 2024	1	Insinger Stichting	25	-	25	-
Kind van de Tijd IMPACT	1	NPO-fonds	-	-	-	12
Life Rules 2024	1	Christelijke Hogeschool Ede	50	-	50	-
Lucky Boy	1	NPO-fonds	-	-	-	59
Nederland Zingt online 2024	1	PKN	3	-	3	-
Nederland Zingt op zaterdag 2024	35	Kaartverkoop/kraamverhuur	72	-	72	-
Podcast De Ongelooflijke 2024	52	PKN	3	-	3	-
Podcast De Ongelooflijke 2024	52	Kaartverkoop	8	-	8	-
Podcast Eerst Dit 2024	688	IZB	329	-	329	-
Podcast Spindoktors - 2024	34	Podcastprijs 2024	3	-	3	-
Publieksbereik Tien Geboden	1	NPO-fonds	-	-	-	38
Schuld - (concept)	1	NPO-fonds	-	-	-	16
Soep, sores en soelaas: LDH 2024	20	Stichting Leger des Heils Dienstverlening	372	-	372	-
Soetendorp 2024	1	Stichting Collectieve Maror-Gelden	23	-	23	-
Soetendorp 2024	1	Vfonds	35	-	35	-

Titel Media-aanbod	Aantal afleveringen	Naam organisatie	Totale bijdrage x €1.000	Mediafonds	Overige derden	NPO-fonds
Soetendorp 2024	1	Stichting Grensgebied	10	-	10	-
Stralend Kerstfeest 2024	1	Stichting Leger des Heils	108	-	108	-
Stralend Kerstfeest 2024	1	Kaartverkoop	2	-	2	-
Vooraftrekkosten Aankoop	1	NPO	44	-	44	-
Vredesmissie NL	1	Vfonds	270	-	270	-
Wanneer ga ik het ze vertellen	1	NPO-fonds	-	-	-	30
Wat is Thuis? Ontwikkeling.	1	NPO-fonds	-	-	-	52
Wilde Ganzen 2024	52	Wilde Ganzen	51	-	51	-
Aansluiting exploitatierekening			1.674	130	1.544	2.249

De organisaties die hebben bijgedragen aan programma's van de EO zijn niet gelieerd aan de EO. Er zijn geen bijdragen vanuit commerciële sponsoring en CoBO Fonds ontvangen.

Een nadere specificatie van via buitenproducenten ontvangen bijdragen uit fondsen, overige bedragen e.d. (niet opgenomen in de exploitatierekening van de EO) is als volgt:

Specificatie bijdragen derden via buitenproducenten

Titel Media-aanbod	Aantal afleveringen	Naam organisatie	Totale bijdrage x € 1.000	CoBO	Overige derden
2Doc: Esther & de wet, de zaak tegen Shell	1	CoBO-Fonds	43	43	-
2Doc: Esther & de wet, de zaak tegen Shell	1	Stichting Democratie en Media	15	-	15
2Doc: Green Line	1	CoBO contigent	5	5	-
2Doc: Green Line	1	CoBo extra	56	56	-
2Doc: Green Line	1	Eigen bijdrage producent	5	-	5
2Doc: Green Line	1	Filmfonds	97	-	97
2Doc: Kind van de tijd	1	CoBO contigent	4	4	-
2Doc: Kind van de tijd	1	CoBo extra	21	21	-
2Doc: Kind van de tijd	1	Eigen bijdrage producent	6	-	6
2Doc: Kind van de tijd	1	IDFAcademy	5	-	5
2Doc: Kind van de tijd	1	Karen de Bok Talentprijs 2020	25	-	25
2Doc: My Generation	1	CoBO contigent	27	27	-
2Doc: My Generation	1	CoBo extra	40	40	-
2Doc: My Generation	1	Fonds21	11	-	11
2Doc: My Generation	1	Gemeente Haarlemmermeer	25	-	25
2Doc: My Generation	1	Stichting Amstelring	10	-	10
2Doc: My Generation	1	VSBFonds	8	-	8
2Doc: The Dmitriev Affair	1	CoBO	100	100	-
2Doc: The Dmitriev Affair	1	Eigen bijdrage producent	6	-	6
2Doc: The Dmitriev Affair	1	Filmfonds	29	-	29
2Doc: Wij en Zij	1	CoBO-Fonds	49	49	-
2Doc: Wij en Zij	1	Eigen bijdrage producent	3	-	3
2Doc: Wij en Zij	1	Filmfonds ontwikkeling	18	-	18
Joodse Raad	5	Vfonds	147	-	147
Nationale Kerstboom	1	Paleis het Loo (sponsor)	42	-	42
Nationale Kerstboom	1	Vriendenloterij NV	92	-	92
Ooggetuigen	1	Gemeente Amsterdam	5	-	5
Ooggetuigen	1	Stichting AFK	15	-	15
Ooggetuigen	1	Stichting Amarte Fonds	3	-	3
Parnassia (podcast)	52	Amarte Fonds	6	-	6
Parnassia (podcast)	52	Gravin Bylandt Stichting	3	-	3
Parnassia (podcast)	52	Lira Fonds	4	-	4
Parnassia (podcast)	52	Schepper Delft Stichting	4	-	4
Parnassia (podcast)	52	Stichting Levi Lassen	3	-	3
Rabbijn Soetendorp	1	Gemeente Den Haag	5	-	5
Rabbijn Soetendorp	1	Stichting Democratie en Media	23	-	23
Rabbijn Soetendorp	1	Stichting VSBFonds	10	-	10
Wildernis onder Water	6	Drents Landschap	3	-	3
Wildernis onder Water	6	Gemeente Amsterdam	10	-	10
Wildernis onder Water	6	Gemeente Groningen I	5	-	5
Wildernis onder Water	6	Gemeente Groningen II	5	-	5
Wildernis onder Water	6	Groninger Landschap	2	-	2
Wildernis onder Water	6	Haven Amsterdam NV (sponsor)	12	-	12
Wildernis onder Water	6	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	25	-	25
Wildernis onder Water	6	Meerstad C.V (sponsor)	6	-	6

Titel Media-aanbod	Aantal afleveringen	Naam organisatie	Totale bijdrage x € 1.000	CoBO	Overige derden
Wildernis onder Water	6	Provincie Drenthe	15	-	15
Wildernis onder Water	6	Provincie Groningen	10	-	10
Wildernis onder Water	6	Provincie Groningen (project Eems Dollard)	12	-	12
Wildernis onder Water	6	Provincie Utrecht	12	-	12
Wildernis onder Water	6	Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA)	25	-	25
Wildernis onder Water	6	Unie van Waterschappen	5	-	5
Wildernis onder Water	6	Vereniging Sportvisserij Nederland (sponsor)	10	-	10
Wildernis onder Water	6	Waterschap Aa en Maas	25	-	25
Wildernis onder Water	6	Waterschap Amstel Gooi en Vecht	18	-	18
Wildernis onder Water	6	Waterschap Brabantse Delta	25	-	25
Wildernis onder Water	6	Waterschap Hunze en Aa's	2	-	2
Wildernis onder Water	6	Waterschap Limburg	10	-	10
Wildernis onder Water	6	Waterschap Noorderzijlvest	2	-	2
Wildernis onder Water	6	waterschap Rivierenland	20	-	20
Wildernis onder Water	6	WWF	25	-	25
Totaal ontvangen bijdragen derden door buitenproducent			1.254	345	909

Er zijn geen bijdragen vanuit commerciële sponsoring, Mediafonds en NPO-fonds ontvangen.

De EO heeft in opzet de volledigheid van de opbrengsten uit rechtstreekse sponsoring aan buitenproducenten afgedwongen in productieovereenkomsten. Hierin zijn bepalingen opgenomen dat, indien buitenproducenten rechtstreeks aan sponsoring willen doen, dit vooraf aan de EO dient te worden overlegd. Vanuit de buitenproducenten heeft de EO geen meldingen ontvangen in 2024.

4.6.3. Opbrengst programmabladen

	2024	2023
Opbrengst abonnementsgelden	2.879	3.112
Opbrengst advertenties en overig	308	331
Totaal	3.187	3.443

De afname van de opbrengst abonnementsgelden wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling van het aantal abonnees.

4.6.4 Opbrengst overige nevenactiviteiten

	2024	2023
Opbrengst bladen	827	962
Opbrengst ledenproducten	111	104
Doorbelaste kosten St. EO Metterdaad	365	315
Diversen	572	505
Totaal	1.875	1.886

De afname van de opbrengst bladen wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling van het aantal abonnees op de Eva. De toename van doorbelaste kosten aan Stichting EO Metterdaad wordt veroorzaakt door de hogere bijdrage in de organisatiekosten. De post “diversen” bestaat vooral uit royalty’s en licenties € 489 (2023: € 382) en opbrengst verhuur kantoorruimte € 83 (2023: € 123).

4.6.5 Opbrengst verenigingsactiviteiten

	2024	2023
Contributies	4.951	5.223
Giften en legaten	3.584	3.845
Overige opbrengsten ten bate van de vereniging	394	439
Totaal	8.929	9.507

De afname van de contributies wordt vooral veroorzaakt door een daling van het aantal leden. De lagere overige opbrengsten worden onder ander veroorzaakt doordat er in 2024 geen Eva-vriendinnenweekend georganiseerd is €- (2023: € 86).

4.6.6 Barteringbaten

	2024	2023
O.a. advertenties	73	85
Totaal	73	85

Voor specificatie zie de opstelling in paragraaf 4.6.21 onder barteringcontracten.

4.6.8 Lasten personeel in loondienst

De lasten personeel in loondienst bestaan onder andere uit lonen en salarissen € 22.995 (2023: € 22.117), sociale lasten € 3.848 (2023: € 3.589) en pensioenpremie € 2.850 (2023: € 2.717).

Het aantal fte's per 31 december 2024 bedraagt 356 (2023: 359). Gemiddeld waren gedurende het gehele jaar 357 fte's (2023: 348) werkzaam. Alle medewerkers zijn werkzaam in Nederland.

De toename van de lasten personeel in loondienst wordt voornamelijk veroorzaakt door de CAO-verhoging van 8,5%, daarnaast is er een afname van het aantal fte's en zijn er minder schadeloosstellingen uitgekeerd.

WNT-verantwoording en bezoldiging bestuurders en leden van de raad van toezicht 2024
Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Evangelische Omroep. Het voor de Evangelische Omroep toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 214 (het bezoldigingsmaximum voor media-instellingen plafond C).

Leidinggevende topfunctionarissen

2024:

	A.J. Lock	J. Kooij
Gegevens 2024, bedragen in €		
Functie(s)	Voorzitter raad van bestuur	Adjunct Directeur
Duur dienstverband	1 jan - 31 dec	1 jan - 31 dec
Omvang dienstverband (in FTE)	1	1
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	192.202	163.952
Betaalbaar op termijn	21.574	21.366
Totale bezoldiging	**213.776**	**185.318**
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	214.000	214.000

2023:

	A.J. Lock	J. Kooij
Gegevens 2023, bedragen in €		
Functie(s)	Voorzitter raad van bestuur	Adjunct Directeur
Duur dienstverband	1 jan - 31 dec	1 jan - 31 dec
Omvang dienstverband (in FTE)	1	1
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	184.473	173.941
Betaalbaar op termijn	20.142	19.997
Totale bezoldiging	**204.615**	**193.938**
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	205.000	205.000

Toezichthoudende topfunctionarissen – raad van toezicht

2024:

	W. Smouter	A. Slob	P.I.W. Oudenaarden	S. Spoelstra	E.M. Sweet	W. Riemer	R. Peetoom	R. Hempenius	EJ. Ouwer
Gegevens 2024, bedragen in €									
Functie(s)	Voorzitter	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	
Duur dienstverband	1 jan - 31 jan	1 apr - 31 dec	1 jan - 31 dec	1 jan - 31 dec	1 jan - 31 dec	1 jan - 31 dec	1 jan - 31 dec	1 jan - 31 dec	1 jan
Beloning	750	6.750	6.000	6.000	6.000	7.260*	6.000	7.260*	
Totale bezoldiging	750	6.750	6.000	6.000	6.000	7.260	6.000	7.260	
Toepasselijk WNT-maximum	24.119	2.719	21.400	21.400	21.400	21.400	21.400	21.400	

** Het bedrag van de bezoldiging is inclusief btw*

2023:

	W. Smouter	A. Slob	P.I.W. Oudenaarden	S. Spoelstra	E.M. Sweet	W. Riemer	R. Peetoom	R. Hempenius	EJ. Ouwer
Gegevens 2023, bedragen in €									
Functie(s)	Voorzitter	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	
Duur dienstverband	1 jan - 31 dec	-	1 jan - 31 dec	1 jan - 31 dec	1 jan - 31 dec	1 jan - 31 dec	1 jan - 31 dec	-	1 jan
Beloning	9.000	-	6.000	6.000	6.000	7.260*	6.000	-	6.
Totale bezoldiging	9.000	-	6.000	6.000	6.000	7.260	6.000	-	6.
Toepasselijk WNT-maximum	30.750	-	20.500	20.500	20.500	20.500	20.500	-	20.

** Het bedrag van de bezoldiging is inclusief btw*

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Presentatoren
De presentatoren van de Evangelische Omroep zijn zowel ingezet voor omroep- als verenigingsactiviteiten. De beloningen van de presentatoren zijn lager dan de norm die geldt in het “Beloningskader Presentatoren in de Publieke Omroep” (BPPO) zodat geen deel ten laste van de verenigingsgelden is gebracht.

4.6.9 Lasten personeel niet in loondienst

De lasten personeel niet in loondienst bestaan onder andere uit freelancers € 3.514 (2023: € 3.757), uitzendkrachten € 48 (2023: € 29) en stagiairs € 94 (2023: € 82).

4.6.10 Facilitaire lasten (exclusief afschrijvingen)

De facilitaire lasten bestaan onder andere uit kosten voor vervaardigen van radio-, online- en tv-programma’s en events € 9.235 (2023: € 9.076) en programmabladen € 1.965 (2023: € 2.120).

4.6.12 Rechten

De afname van de uitgaven voor rechten komt onder andere doordat er in 2023 meer natuurseries zijn uitgezonden dan in 2024. Uitgezonden in 2023: *Dynasties 2* € 257, *Eden Untamed Plus* € 245, *Frozen Planet 2* € 288, *Segerenti 2* € 245 en *The Green Planet* € 223. Uitgezonden in 2024: Planet Earth 3 € 384 en Serengeti 3 € 273.

4.6.13 Lasten buitenproducent

De toename van lasten buitenproducent komt onder andere door de in 2024 uitgezonden drama serie *De Joodse Raad* € 4.385.

Onafhankelijk product

Het bedrag dat in 2024 is besteed aan onafhankelijke producties zoals bepaald in artikel 2.115 t/m 2.121 van de Mediawet 2008 is € 16.168 (2023: € 11.699).

De opbouw is als volgt:

	2024	2023
Lasten onafhankelijke producenten	13.188	9.353
Lasten media-instelling		
Lasten personeel in loondienst	2.507	2.155
Lasten personeel niet in loondienst	87	107
Facilitaire lasten	-142	-74
Afschrijvingen	70	74
Rechten	285	396
Overige lasten	369	287
Toerekening organisatiekosten	-196	-599
Totale lasten onafhankelijk product	**16.168**	**11.699**

Het aantal onafhankelijke producties dat met de opgegeven totale lasten tot stand is gekomen is € 62 (2023: € 63).

4.6.14 Barteringlasten

	2024	2023
O.a. advertenties	73	85
Totaal	73	85

Voor specificatie zie de opstelling in paragraaf 4.6.21 onder barteringcontracten.

4.6.15 Overige lasten

De overige lasten bestaan onder andere uit overige personeelskosten € 1.213 (2023: € 1.853), huisvestingskosten € 647 (2023: € 618), hard- en software kosten € 2.016 (2023: € 1.957) en uitbesteed werk aan bedrijven € 1.200 (2023: € 1.074).

In de overige lasten zijn accountantskosten begrepen van € 162 (2023: €159). Deze kunnen verder als volgt worden gespecificeerd:

Accountantskosten	2024	2023
Onderzoek van de jaarrekening	152	147
Andere controle-opdrachten	-	-
Adviesdiensten op fiscaal terrein	10	12
Totaal	162	159

4.6.18 Financieel resultaat

Financieel resultaat

	2024	2023
Rentebaten	183	128
Rentelasten en soortgelijke kosten	-	-
Totaal	183	128

Over de banktegoeden ontving de EO gedurende 2024 een hogere rente dan over 2023.

Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting ad € – (2023: € -) is gebaseerd op het resultaat in de jaarrekening van Productiehuis EO B.V. en is berekend op basis van het actuele belastingtarief. Voor de Vereniging Evangelische Omroep is over 2024 geen vennootschapsbelasting verschuldigd, omdat er sprake is van een compensabel verlies van € 34.642 ultimo 2023. Voor de Vereniging en Productiehuis EO B.V. kon geen fiscale eenheid worden verkregen.

4.6.21 Overige modellen

Toelichting op nevenactiviteiten per cluster*

	Cluster 1	Cluster 2	Cluster 3	Cluster 7	Totaal
Baten					
3. Opbrengst programmabladen	-	-	3.187	-	3.187
4. Opbrengst overige nevenactiviteiten	490	447	827	111	1.875
6. Barteringbaten	-	-	73	-	73
Som der bedrijfsopbrengsten	**490**	**447**	**4.087**	**111**	**5.135**
Lasten					
8. Lasten personeel in loondienst	1	274	1.028	-	1.303
9. Lasten personeel niet in loondienst	-	6	197	-	203
10. Facilitaire lasten (exclusief afschrijvingen)	28	4	1.787	110	1.929
11. Afschrijvingen op materiële vaste activa	-	-	-	-	-
12. Rechten	1	-	-	-	-
13. Lasten buitenproducent	-	-	-	-	-
14. Barteringlasten	-	-	73	-	73
15. Overige lasten	1	78	15	-	94
17. Toerekening organisatiekosten	1	58	187	-	246
Som der bedrijfslasten	**32**	**420**	**3.287**	**110**	**3.849**
Exploitatieresultaat voor toerekening Eigen Bijdrage	**458**	**27**	**800**	**1**	**1.286**

* Voor de omschrijving van de clusters verwijzen wij naar de toelichting bij de clusters.

Cluster 1: De exploitatie van onverkort media-aanbod of publieke formats buiten de publieke media-opdracht

Baten	2024	2023
4. Opbrengst overige nevenactiviteiten	490	382
6. Barteringbaten	-	-
Som der bedrijfsopbrengsten	**490**	**382**
Lasten		
8. Lasten personeel in loondienst	1	2
9. Lasten personeel niet in loondienst	-	-
10. Facilitaire lasten (exclusief afschrijvingen)	28	14
12. Rechten	1	-
15. Overige lasten	1	1
17. Toerekening organisatiekosten	1	-
Som der bedrijfslasten	**32**	**17**
Exploitatieresultaat voor toerekening Eigen Bijdrage	**458**	**365**

Cluster 2: Het verhuren van personeel of middelen, waaronder mede te verstaan het produceren van AV-materiaal voor derden

Baten	2024	2023
4. Opbrengst overige nevenactiviteiten	447	438
Som der bedrijfsopbrengsten	**447**	**438**
Lasten		
8. Lasten personeel in loondienst	274	273
9. Lasten personeel niet in loondienst	6	-
10. Facilitaire lasten (exclusief afschrijvingen)	4	2
15. Overige lasten	78	40
17. Toerekening organisatiekosten	58	110
Som der bedrijfslasten	**420**	**425**
Exploitatieresultaat voor toerekening Eigen Bijdrage	**27**	**13**

Cluster 3: Het op de markt (laten) brengen van bladen: *Visie*

Baten	2024	2023
3. Opbrengst programmabladen	3.187	3.443
6. Barteringbaten	49	59
Som der bedrijfsopbrengsten	**3.236**	**3.502**
Lasten		
8. Lasten personeel in loondienst	743	775
9. Lasten personeel niet in loondienst	140	93
10. Facilitaire lasten (exclusief afschrijvingen)	1.549	1.682
14. Barteringlasten	49	56
15. Overige lasten	8	32
17. Toerekening organisatiekosten	123	139
Som der bedrijfslasten	**2.612**	**2.777**
Exploitatieresultaat voor toerekening Eigen Bijdrage	624	725

Cluster 3: Het op de markt (laten) brengen van bladen: *Eva*

Baten	2024	2023
4. Opbrengst overige nevenactiviteiten	827	962
6. Barteringbaten	24	26
Som der bedrijfsopbrengsten	**851**	**988**
Lasten		
8. Lasten personeel in loondienst	285	345
9. Lasten personeel niet in loondienst	57	117
10. Facilitaire lasten (exclusief afschrijvingen)	238	344
14. Barteringlasten	24	29
15. Overige lasten	7	14
17. Toerekening organisatiekosten	64	66
Som der bedrijfslasten	**675**	**915**
Exploitatieresultaat voor toerekening Eigen Bijdrage	176	73

Cluster 7: Het op de markt (laten) brengen van overige producten of diensten (overig)

4. Opbrengst overige nevenactiviteiten	111	104
Som der bedrijfsopbrengsten	**111**	**104**
Lasten		
8. Lasten personeel in loondienst	-	-
9. Lasten personeel niet in loondienst	1	1
10. Facilitaire lasten (exclusief afschrijvingen)	110	75
15. Overige lasten	-	-
17. Toerekening organisatiekosten	-	6
Som der bedrijfslasten	**110**	**82**
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	**1**	**22**

Lidmaatschappen en kosten van lidmaatschapswerving

Het aantal lidmaatschappen van de Evangelische Omroep bedroeg per 31 december 2024 240.094 tegen 256.519 per 31 december 2023. De kosten van lidmaatschapswerving bedroegen in 2024 € 188 (2023 € 139).

Barteringcontracten

Nr.	Participant barterovereenkomst	Aanvang	Einde	Prestatie aan de omroepinstelling	Prestatie door de omroep-instelling	Factuurbedrag
1	Groot Nieuws Radio	01-01-2024	31-12-2024	Radiocommercials voor EO en EO-activiteiten	Advertenties in Visie en Eva	25
2	Katholiek Nieuwsblad	01-01-2024	31-12-2024	Advertenties in Katholiek Nieuwsblad	Advertenties in Visie	3
3	Stichting Chris/ Voorkom	01-01-2024	31-12-2024	Hulp bij het beantwoorden van vragen op de EO-Jongerendag	Advertenties in Eva	11
4	Demammavan	01-01-2024	31-12-2024	Contentpakket pubermagazine	Advertenties in Eva	1
5	Roularta Media Nederland BV	01-01-2024	31-12-2024	Advertentie in magazine Flow	Advertenties in Visie en Eva	8
6	De Vuurbaak/Neema	01-01-2024	31-12-2024	Aankoop en promotie the Chosen	Advertenties in Visie en Eva	25
Totaal						73

Programmakosten per genre

Genre	2024	2023
1. Journalistiek	9.217	9.081
2. Sport	1.221	1.174
3. Cultuur	3.560	5.542
4. Amusement	961	34
5. Kennis en Educatie	6.211	5.625
6. Levensbeschouwing	11.182	13.495
7. Documentaire	2.806	2.517
8. Human Interest	9.360	6.299
9. Fictie	5.753	1.626
Overige Media-aanbod	701	1.270
Totaal	**50.972**	**46.663**

De rapportages van de programmakosten per genre zijn gespecificeerd op basis van de door de NPO op titelniveau toegekende classificaties. De classificaties zijn nog niet definitief vastgesteld. Voor 2024 zijn de initiële classificaties gehanteerd die door de NPO zijn toegekend. De EO ziet geen aanleiding tegen deze initiële classificaties in beroep te gaan.

4.7 Enkelvoudig balans per 31 december 2024 (X € 1.000)

ACTIVA	2024	2023
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	1.428	1.447
Inventaris en inrichting	180	110
Facilitaire apparatuur e.d.	486	666
Hard- en software	198	190
Vervoermiddelen	13	27
Technische installaties	681	744
	2.986	**3.184**
Financiële vaste activa (1)		
Deelnemingen	332	298
Lening u/g	1.750	2.000
	2.082	**2.298**
Vlottende activa		
Voorraden		
Onderhanden werk en gereed product m.b.t. media aanbod	12.100	12.315
Vorderingen		
Handelsdebiteuren	3.356	2.909
Vorderingen op deelnemingen	32	
Overige vorderingen	1.433	1.337
Overlopende activa	4.457	4.252
	9.278	**8.498**
Liquide middelen	**483**	**1.137**
Totaal	**26.929**	**27.432**

PASSIVA	2024	2023
Eigen vermogen		
Algemene reserve (2.1)	6.597	6.597
Reserve voor media-aanbod (2.2)	2.664	3.205
	9.261	**9.802**
Voorzieningen		
Voor jubilea	306	487
Voor loopbaantraject	173	191
Voor groot onderhoud	1.025	1.027
	1.504	**1.705**
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers	4.282	2.095
Schulden aan deelnemingen	-	405
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.549	1.427
Schulden inzake pensioenen	-	3.592
Overige schulden	1.768	1.588
Overlopende passiva	8.565	6.818
	16.164	**15.925**
Totaal	**26.929**	**27.432**

4.8 Enkelvoudig exploitatierekening 2024 (X € 1.000)

	2024	2023
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen na belastingen	34	-82
Overig resultaat na belastingen	-575	435
Resultaat na belastingen	**-541**	**353**

4.9 Toelichting op de enkelvoudige balans 2024 (X € 1.000)

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2024 van de Evangelische Omroep. Ten aanzien van de enkelvoudige exploitatierekening van de vereniging EO is gebruikgemaakt van de vrijstelling ingevolge artikel 2: 402 BW. Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige exploitatierekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en exploitatierekening.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en exploitatierekening, met uitzondering van de hierna genoemde grondslagen.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen.

4.9.1 Financiële vaste activa

	2024	2023
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	332	298
Totaal	332	298

Dit betreft de volgende deelneming:

Naam:	Vestigingsplaats	Aandeel in geplaatst kapitaal
Productiehuis EO B.V.	Hilversum	100%

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Productiehuis EO B .V.
Stand per 1 januari 2024	298
Kapitaalstorting	-
Aandeel in resultaat deelnemingen	34
Stand per 31 december 2024	332

4.9.2 Eigen vermogen

4.9.2.1 Algemene reserve

De algemene reserve is sinds 1 januari 1993 bevroren op een niveau van € 6.597. De bevriezing van de algemene reserve is gebaseerd op een wetswijziging die tot stand gekomen is na een onderzoek naar het eigen vermogen van de omroepen. Ten tijde van dat onderzoek had de EO nog de B-status. In dit onderzoek is een aantal normen voor een minimale omvang van het eigen vermogen geformuleerd. Op basis van deze normen is de algemene reserve niet toereikend gegeven de huidige omvang van de organisatie.

4.9.2.2 Reserve voor media-aanbod

Zendgemachtigden krijgen jaarlijks een bijdrage toegekend ter financiering van de kosten van hun omroepactiviteiten. De overschotten op deze subsidie mogen worden behouden om eventuele toekomstige tekorten mee te verrekenen. De raad van bestuur van de Publieke Omroep kan aan de reserve een maximum toekennen. Op basis van de Bindende Regeling Mediareserves d.d. 10 mei 2016 is deze door de raad van bestuur van de Publieke Omroep bepaald op € 4.000.

In onderstaand overzicht is het verloop van de Reserve voor media-aanbod weergegeven:

	2024	2023
Stand per 1 januari	3.205	2.852
Saldo van de exploitatierekening	-541	353
Stand per 31 december	2.664	3.205

Statutaire bepaling resultaat
In de statuten van de vereniging staat in artikel F.10 lid 3 het volgende bepaald: “De directie stelt jaarlijks een jaarrekening op en een bestuursverslag vast. De jaarrekening bevat een staat van uitgaven en ontvangsten over het afgelopen jaar en een balans per 31 december van dat jaar. Het bestuursverslag bevat een verslag van de werkzaamheden van het afgelopen jaar, zowel voor wat betreft televisie, radio, verenigingsactiviteiten als de nadere activiteiten. De directie legt ter goedkeuring deze stukken, niet later dan in de maand juni, in een vergadering van de raad van toezicht voor.”

Omtrent de bestemming van het resultaat is niets opgenomen in de statuten van de vereniging. Hieromtrent zijn bepalingen opgenomen in de Mediawet 2008. In artikel 2.135 lid 1 is bepaald dat “tenzij bij of krachtens deze wet anders is bepaald, gebruiken NPO en de publieke media-instellingen al hun inkomsten voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht”. Voorts is in artikel 2.176 lid 1 opgenomen: “Gereserveerde gelden voor de verzorging van media-aanbod worden in het volgende kalenderjaar besteed aan de doelen waarvoor zij oorspronkelijk bestemd zijn.”

Bestemming van het resultaat
In overeenstemming met hetgeen is bepaald in de Mediawet hebben wij besloten het negatieve resultaat ad € 541 ten laste van de “Reserve voor media-aanbod” te brengen.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen Hoofdelijke aansprakelijkheid en garanties
De onderneming heeft verklaringen van hoofdelijke aansprakelijkheid afgegeven voor uit rechtshandelingen van Nederlandse geconsolideerde deelnemingen (Productiehuis EO B.V.) voortvloeiende schulden ten bedrage van € 668 (2023: € 1.239).

Fiscale eenheid
Er is een fiscale eenheid voor de omzetbelasting toegekend en gehanteerd voor de Vereniging Evangelische Omroep en Productiehuis EO B.V.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen na belastingen
Dit betreft het aandeel van de Vereniging Evangelische Omroep in het resultaat van de 100% deelneming Productiehuis EO B.V., namelijk een winst van € 34 (2023: € -82).

Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders
Hiervoor wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening.

Hilversum, 27 maart 2025

Raad van bestuur

Arjan Lock

Raad van toezicht

Arie Slob (voorzitter)
Ruth Peetoom
Wilmie Riemer
Sipke Spoelstra
Elvira Sweet
Remco Hempenius

4.9.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directie van Vereniging tot Bevordering van de Evangelieverkondiging Via Radio en Televisie 'De Evangelische Omroep'

Verklaring over de jaarrekening 2024

Ons oordeel
Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Vereniging tot Bevordering van de Evangelieverkondiging Via Radio en Televisie 'De Evangelische Omroep' ('de vereniging') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de vereniging op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en de Ster 2022, Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW') en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT'); en voldoen de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijn de aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en de Ster 2022.

Wat we hebben gecontroleerd
Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024 van Vereniging tot Bevordering van de Evangelieverkondiging Via Radio en Televisie 'De Evangelische Omroep' te Hilversum gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van de groep en de enkelvoudige jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2024;
- de geconsolideerde en enkelvoudige exploitatierekening over 2024; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en de Ster 2022,Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen bij en krachtens de WNT.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en de Ster 2022 en het Controleprotocol WNT 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging tot Bevordering van de Evangelieverkondiging Via Radio en Televisie 'De Evangelische Omroep' zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude en continuïteit bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van de controleaanpak frauderisico's en de controleaanpak continuïteit, moet in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in Vereniging tot Bevordering van de Evangelieverkondiging Via Radio en Televisie 'De Evangelische Omroep' en haar omgeving en de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de de Raad van Toezicht toezicht uitoefent en de uitkomsten daarvan.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de interne beheersing geëvalueerd, waaronder de gedragscode en de klokkenluidersregeling, en voor zover wij dat noodzakelijk achtten voor onze controle, de werking getoetst van deze interne beheersmaatregelen.

Wij hebben om inlichtingen gevraagd bij de leden van de directie, de afdeling Financiën, de compliance officer, juridische zaken, personeelszaken en de Raad van Toezicht of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van frauderisico's.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerde frauderisico's

Frauderisico 1: Risico dat de directie interne beheersingsmaatregelen kan doorbreken
In zijn algemeenheid bevindt de directie van een organisatie zich in een unieke positie waardoor zij in staat is interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die effectief lijken te werken. Hierdoor is de directie in staat de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze overzichten op te stellen.

Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door de directie met betrekking tot:

- journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- schattingen;
- significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening.

Wij hebben daarbij bijzondere aandacht voor tendenties als gevolg van mogelijke belangen van de directie.

De Evangelische Omroep heeft geen winstoogmerk. Indien er een postief resultaat is wordt deze toegevoegd aan de Reserve Media Aanbod ('RMA').
De RMA is gemaximeerd. Indien de reserve hoger is dan het maximum wordt het meerdere verantwoord als 'Overgedragen Reserve Media Aanbod (ORMA)'.
Deze post staat ter beschikking van de NPO en kan ingezet worden in de programmering van het opvolgende jaar of teruggevorderd worden door de NPO.

Op 31 december 2024 is de RMA voor De Evangelische Omroep lager dan het gemaximeerde bedrag. Om te voorkomen dat het maximum wordt overschreden kan druk op de organisatie bestaan om het financiële resultaat te sturen door:

- de omzet te laag te verantwoorden (volledigheid) en/of de omzet in een latere periode dan het boekjaar te verantwoorden (afgrenzing);
- kosten te vroeg te verantwoorden (afgrenzing) of fictieve kosten op te nemen (bestaan), bijvoorbeeld door de vorming van onterechte verplichtingen en/of voorzieningen.

Frauderisico 2: Het risico dat de bestedingen niet rechtmatig zijn

De landelijke publieke media-instellingen leggen op grond van artikel 2.171, eerste t/m derde lid, Mediawet 2008, financiële rekening en verantwoording af aan het Commissariaat voor de Media over de financiële rechtmatigheid van de uitgaven.

De vergoeding van OC&W voor het media-aanbod dient uitsluitend te worden gebruikt voor de uitvoering van de publieke media-opdracht, tenzij de wet anders heeft bepaald.

Op basis van onze risico-inschatting en uitgaande van de veronderstelling dat er bij financiële rechtmatigheid van de uitgaven frauderisico's bestaan, achten wij de kans op het doen van onrechtmatige bestedingen aanwezig.

Onze controlewerkzaamheden en observaties

De omzet te laag verantwoorden (volledigheid) en/of omzet in een latere periode dan het boekjaar verantwoorden (afgrenzing).

- Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en de omzetverantwoording.
- Wij hebben onze controle hoofdzakelijk gegevensgericht ingestoken.
- Wij hebben data-analyses uitgevoerd om afwijkende omzetboekingen in het boekjaar te identificeren.
- Per jaareinde hebben wij specifieke werkzaamheden uitgevoerd om mogelijke materiële verschuivingen van het huidige boekjaar naar de omzetverantwoording van het volgende boekjaar te identificeren.
- Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van de afgrenzing en volledigheid van de omzetverantwoording.
- Kosten vroeg verantwoorden (afgrenzing) of fictieve kosten opnemen (bestaan), bijvoorbeeld door de vorming van onterechte verplichtingen en/of voorzieningen.
- Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en inkopen. Ten aanzien van het inkoopproces hebben wij ook de effectieve werking van deze maatregelen getoetst.
- Wij hebben data-analyses uitgevoerd om afwijkende kostenboekingen in het boekjaar te identificeren en hebben specifieke gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd,

waaronder het vaststellen dat deze kostenboekingen zijn gebaseerd op daadwerkelijke inkopen en afgenomen diensten in het desbetreffende boekjaar.
- Wij hebben op basis van deelwaarnemingen de ontvangen goederen of diensten en transactieprijzen die ten grondslag liggen aan deze kosten transacties getoetst aan de hand van de onderliggende overeenkomsten, leveringsdocumenten, facturen en geldbetalingen.
- Per jaareinde hebben wij specifieke werkzaamheden uitgevoerd om mogelijke verschuivingen van kosten van ontvangen goederen of diensten in het volgende boekjaar naar het huidige boekjaar te identificeren.
- Wij hebben specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van overlopende posten. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van mogelijke vooringenomenheid van de directie bij schattingen.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van de afgrenzing en het bestaan van de kosten.

Significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening.
Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd.

- Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing.
- Wij hebben op basis van deelwaarnemingen de rechtmatigheid van de uitgaven getoetst aan de
  hand van de onderliggende overeenkomsten, leveringsdocumenten, facturen, geldbetalingen en, indien van toepassing, de aanbestedingsprocedure.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen dat de bestedingen niet rechtmatig zijn.
Wij hebben in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Daarnaast zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing vormen voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Controleaanpak continuïteit

De continuïteit van De Evangelische Omroep is afhankelijk van de jaarlijkse vergoeding door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De hoogte van de vergoeding wordt bepaald door de kaders in de concessie- en erkenningsperiode 2022–2026, door de afspraken binnen het Nederlandse kabinet en de Miljoenennota. Naast de vergoeding door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft De Evangelische Omroep ook eigen inkomsten en financiële buffers.

De directie heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden van de vereniging voor ten minste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening. Hierbij is verondersteld dat de jaarlijkse vergoeding door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in die periode wordt gecontinueerd.

Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van de directie te evalueren omvatten onder andere:

- Overwegen of de continuïteitsbeoordeling van de directie alle relevante informatie bevatte waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hadden door, de directie bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten. Wij hebben hierbij onder andere aandacht besteed aan de meerjarenbegroting waar de liquiditeitsbegroting in is opgenomen.
- Nagaan of de directie gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de vereniging om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's). In onze evaluatie betrekken wij informatie die publiek bekend is ten aanzien van de financiering van de Evangelische Omroep.
- Evalueren van de begrote operationele resultaten en daaraan gerelateerde kasstromen voor de periode van ten minste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening rekening houdend met ontwikkelingen in de markt en onze kennis uit de controle.
- Analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van de bedrijfsactiviteiten is gewaarborgd.
- Inwinnen van inlichtingen bij de directie over zijn kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door de directie verrichte continuïteitsbeoordeling.

Naar aanleiding van onze werkzaamheden concludeerden wij dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is en, op basis van de verkregen controle-informatie, er geen onzekerheid van materieel belang met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden bestaat die gerede twijfel kan doen ontstaan over de mogelijkheid van de vereniging om haar continuïteit te handhaven.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, en of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW en de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en de Ster 2022 is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en de Ster 2022.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en de Ster 2022 en de bepalingen bij en krachtens de WNT;
- een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude;
- de financiële rechtmatigheid van de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties.

Dit laatste houdt in dat de totstandkoming van deze bedragen in overeenstemming dient te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en de Ster 2022. In dit kader is het de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vereniging.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang
ontdekt wanneer hier sprake van is.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 27 maart 2025

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. W. Poot RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2024 van Vereniging tot Bevordering van de Evangelieverkondiging Via Radio en Televisie 'De Evangelische Omroep'

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van
  fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking
  van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen

dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.
Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring.
Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de directie onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.